

Ediční plán 2019/2020

Nakladatelství Academia

Vážení čtenáři,

z tohoto místa se zpravidla spolu se svými kolegyněmi a kolegy z nakladatelství i knihkupectví chlubím, kolik knih Academia vydala a kolik jich ještě vydá. I letos bych mohl recitovat poměrně dlouhý a snad i zajímavý seznam titulů, které pod značkou Academia spatří během roku 2019 i během roku dalšího světlo světa. Možná bych se mohl i snažit spočítat, kolik stránek rukopisů museli naši redaktoři přečíst a kolik kusů knih museli naši knihkupci vynést ze skladu na pulty. Mohl bych zkrátka vést přesnou, ale asi trochu nudnou statistickou přednášku. Neudělám to, raději vám poděkuji za to, že úsilí mých spolupracovníků dáváte smysl tím, že naše knihy čtete, kupujete, nebo si je půjčujete. Poděkuji vám za to, že čtením knih, tedy vzděláváním, se pokoušíte dát našemu mnohdy nepřehlednému světu smysl, za to, že se snažíte dobrat zásadních informací a nekloužete po povrchu. Zkrátka za to, že jste čtenáři, že jste schopni vnímat jeden z největších vynálezů lidstva, tištěné slovo. Pokud o to budete stát, rádi vám v tom budeme pod značkou Academia dál nápomocni.

Jiří Padevět

Nakladatelství Academia
Středisko společných činností
AV ČR, v. v. i.
Vodičkova 40, 110 00 Praha 1

Jiří Padevět

ředitel
padevet@academia.cz

Viktorie Gjurisířová

manažerka velkoobchodu
a zástupkyně ředitele
gjurisicova@academia.cz

Michaela Procházková

šéfredaktorka
prochazkova@academia.cz

Kateřina Indrová

vedoucí výroby
indrova@academia.cz

Brigita Dusiová

vedoucí technické redakce
dusiova@academia.cz

Marie Povšilová

manažerka marketingu
povsilova@academia.cz

Šárka Hakenová

manažerka maloobchodu
hakenova@academia.cz

Jana Šrotová

šéfredaktorka časopisu Živa
srotova@ssc.cas.cz

Seznam členů Redakční rady Nakladatelství Academia

Předseda:

prof. RNDr. Ivo Kraus, DrSc., FEng., dr. h. c.,
Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT

Členové:

RNDr. Miloš Anděra, CSc.,

Národní muzeum Praha

doc. RNDr. Jan Černý, Ph.D.,

Přírodovědecká fakulta UK

doc. RNDr. Lubomír Hrouda, CSc.,

Přírodovědecká fakulta UK

Mgr. Michal Jareš, Ph.D.,

Ústav pro českou literaturu AV ČR

RNDr. Eduard Kočárek, Ph.D.,

2. lékařská fakulta UK

Dipl. Biol. Jiří Mikovský, CSc.,

Národní muzeum Praha

RNDr. Jiří Moravec, CSc.,

Národní muzeum Praha

PhDr. Petr Nejedlý, Ph.D.,

Ústav pro jazyk český AV ČR

PhDr. Leo Pavlát,

Židovské muzeum v Praze

Mgr. Michaela Procházková,

Nakladatelství Academia, SŠC AV ČR

Mgr. Ivo Purš, Ph.D.,

Ústav dějin umění AV ČR

prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc.,

Historický ústav AV ČR

PhDr. Martin Steiner,

Filosofický ústav AV ČR

obsah

	4	1938–1953
	12	21. století
	15	Atlasy
19		České moderní dějiny
	23	České umění
	25	Dějiny knihy
29		Dílo Jana Amose Komenského
	31	Europa
	41	Galileo
	45	Historie
	61	Judaica
	63	Lingvistika
	66	Literární řada
	69	Orient
	74	Paměť
84		Právo – etika – společnost
	87	Průhledy
	89	Průvodce
	94	První republika
	96	Spisy Jakuba Demla
	98	Spisy Julia Fučíka
100		Spisy Stanislava Komárka
103		Spisy Vladimíra Macury
	105	Společnost
	110	Strategie AV21
	112	Studentské práce
	115	Šťastné zítřky
	117	Umění
	121	Věda kolem nás
	123	Zoologické klíče
125		Mimo edice – humanitní vědy
	139	Mimo edice – přírodní vědy
151		Mimo edice – Ústav pro studium totalitních režimů
	153	Živa
	155	Jmenný rejstřík
	158	Rejstřík titulů

1938–1953

Doba mezi roky 1938 a 1953 byla pro český národ pohnutá. Autoři přibližují děje odehrávající se v tomto období a snaží se zdůraznit, že většina těchto dějů nebyla ohraničena druhou republikou, protektorátem Čechy a Morava, třetí republikou a nástupem komunistické totality, ale probíhala kontinuálně.

Matthias Gafke

Matthias Gafke (1984) vystudoval moderní a soudobé dějiny a germanistiku na Technické univerzitě Drážďany. V roce 2013 získal doktorát na Univerzitě Stuttgart.

Heydrichovi „Ostmärker“

Jako „Ostmärker“ se v nacistické terminologii označovali výhradně obyvatelé Rakouska, které bylo v roce 1938 násilně připojeno k německé říši. Autor vykresluje obrázek pachatelů na zodpovědných pozicích vraždicího aparátu, kteří se socializovali v Rakousku nebo v pohraničních oblastech bývalé c. a k. monarchie. Jádro knihy tvoří tři hlavní oddíly. První dva se věnují Bezpečnostní policii (Sicherheitspolizei), Bezpečnostní službě (Sicherheitsdienst) a Říšskému bezpečnostnímu úřadu (Reichssicherheitshauptamt). Třetí, nejdůležitější část pak popisuje kariéru šesti nejvýznamnějších rakouských pachatelů z ideologického přesvědčení. Typologizací „Heydrichových posluhovačů“ autor vyvrátil dříve vžitou a také cíleně propagovanou představu, že se v případě hlavních představitelů nacistického režimu jednalo o vesměs neschopné kriminálníky, kteří vrcholné posty zastávali jen díky režimu.

Přeložila Nina Fojtů

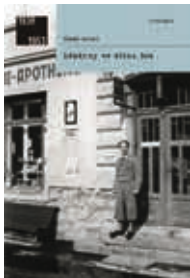
Markéta Těthalová

Mgr. Markéta Těthalová (1988) absolvovala Fakultu přírodovědně-humanitní a pedagogickou Technické univerzity v Liberci a v současnosti je posluchačkou doktorského programu na Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové. Zabývá se totalitními režimy, zejména dějinami komunistického Československa.

Kryslíčková „teroristická skupina“ Proces Talík a spol.

Poválečné pohraničí bylo tavicím kotlem nadšenců a dobrodruhů, ale i těch, kteří se chtěli „uklidit“ stranou. V Liberci dalo spolu s událostmi z února 1948 vzniknout skupině, která nesouhlasila s komunistickým převratem a rozhodla se proti němu bojovat ze zbraní v ruce: vyhodit do povětří prvomájovou tribunu, na které měli stát přední politici a představitelé města. Hlavou celé akce byl Josef Kryslíčka, četník a partyzán s pochybnou pověstí. Atentát se ale nekonal, nálož vybuchla dříve a zabila část členů skupiny. Na jejich chybu, ale i na pouhou známost s nimi doplatili jiní: v rámci vykonstruovaného politického procesu byla řada osob odsouzena k mnoha letům odnětí svobody. Mezi nimi i úřední lékař Jan Šolc, na kterého většina Liberečanů vzpomíná jako na člověka, jenž pomáhal nespravedlivě vězněným.

Lékárny ve stínu šoa

Kniha se věnuje osudům židovských majitelů lékáren a farmaceutů v Československu v letech 1938–1945. Vychází z jejich profesního, společenského a sociálního postavení před druhou světovou válkou a sleduje jejich životy během šoa s ohledem na odlišnou politickou situaci v různých částech zaniklého státu. Publikace rovněž připomíná osudy některých vědců nebo podnikatelů ve farmaceutickém průmyslu. Životům některých obětí i přeživších se autor věnuje podrobněji na základě dochovaných svědectví. Závěr knihy se zabývá situací těch, kteří přežili.

Tomáš Arndt

PharmDr. Tomáš Arndt, Ph.D., (1966) působí jako lékárník. Historií farmacie se zabýval v postgraduálním studiu na Farmaceutické fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové, kde nyní působí jako externí vědecký pracovník Katedry sociální a klinické farmacie.

Mimořádný lidový soud v Praze (1945–1948) Retribuce jako služební úkol na hraně možností i profesní cti zaměstnanců justice

Kniha popisuje činnost Mimořádného lidového soudu v Praze, který byl z hlediska rozsahu agendy zdaleka největší retribuční institucí v poválečném Československu. Díky své poloze v hlavním městě navíc soudil nejvyšší představitelé bývalé německé okupační moci, včetně Karla Hermanna Franka, Kurta Daluegeho či osob zodpovědných za vyvraždění Lidic. Z perspektivy samotného soudu byla retribuce nesmírně náročným služebním úkolem, který stavěl celý justiční aparát před řadu obtížně řešitelných administrativních, logistických, personálních i morálních problémů. Přes vyhrocenou společenskou atmosféru a právní rámec definovaný na zásadách stanného práva se však zaměstnancům soudu dařilo dostát profesním standardům a udržet procesní stránku retribuce v mezích přijatelné právní kultury i za cenu četných konfliktů s resortem ministerstva vnitra.

Jakub Šlouf,
Daniela Němečková

PhDr. Jakub Šlouf, Ph.D., (1982) působí v Ústavu pro studium totalitních režimů a v Národním archivu.

JUDr. Daniela Němečková, Ph.D., (1989), vědecká pracovnice Ústavu právních dějin PF UK.

Jiří Cihlár

Jiří Cihlár (1965), majitel umělecké agentury, hudební vydavatel a vydavatel dobrodružné literatury (spoluautor a iniciátor obnovy vydávání legendárních rodokapsů). Předseda Nadačního fondu Milana Paumera, občasný publicista a autor přednášek na téma třetího odboje.

Nad Smědavou čeká smrt

Kniha přibližuje akci Jizerka, nechvalně proslulou operaci komunistických orgánů SNB a StB proti organizátorům protikomunistického odboje a skautům z Železného Brodu 24. 7. 1949, která si vyžádala dva mrtvé a tři těžce raněné. Po jejím skončení došlo v okolí k rozsáhlému zatýkání, při kterém bylo vzato do vazby několik desítek lidí. S většinou z nich byl v říjnu 1949 veden zmanipulovaný proces před Státním soudem v Praze. Co tomuto masakru nedaleko Smědavy předcházelo, jak se skutečně odehrál a co po něm následovalo? Jaké byly životní příběhy a osudy jeho aktérů i dalších osob z jejich okolí? Šlo o záměrně vyprovokovanou hru Státní bezpečnosti za účelem diskreditace a likvidace skautského hnutí na Železnobrodsku? A jakou roli sehrál v případu Jiří Hilger? Odpověď na tyto i další otázky naleznete v předložené knize.

Stefan Zwicker

Stefan Zwicker (1969) je německý historik, kulturolog, literární vědec a vysokoškolský pedagog zaměřující se na dějiny střední a východní Evropy, česko-německé vztahy, kulturu paměti a dějiny sportu.

Národní mučedníci

Albert Leo Schlageter a Julius Fučík.
Hrdinský kult, propaganda a kultura paměti

Julius Fučík v komunistickém Československu a Albert Leo Schlageter v nacistickém Německu: dva popravení, ze kterých režim učinil mučedníky a na jejich odkazu vybudoval skutečný kult. Oba byli ve své době oslavováni jako hrdinové, bojovníci proti „odvěkému“ nepříteli a jako jeho oběti. Po pádu systémů, který jejich jména tak využil, na ně čekal opět podobný osud: zapomnění. Tyto dvě postavy mají společné také to, že jejich skutečné osudy překryly nejrůznější legendy a polopravdy. Kniha nabízí pohled na hrdinský kult a kulturu paměti dvou států a režimů, na základě práce s archivními a dobovými prameny se pídí po pravdě skryté pod nánosy bájí a zároveň se zabývá obecnými mechanismy, jak vznikají národní postavy hrdinů a mučedníků a co je spojuje.

Přeložila Zuzana Schwarzová

Nepolapitelný Jan Životní osudy Jana Smudka

Kniha se zabývá osudem odbojáře Jana Smudka, označovaného jako „nepolapitelný Jan“. Jeho aktivity v období druhé světové války vzbudily mezinárodní pozornost a staly se inspirací pro vznik slavného filmu *Casablanca*. Smudek byl značně kontroverzní. V roce 1939 zastřelil v Kladně německého strážmistra W. Kniesta a roku 1940 střelil i na Domažlicku. Přestože byla na jeho dopadení vyslána vysoká odměna, veškerá opatření se mýjela účinkem a Smudkovi se z protektorátu podařilo uprchnout přes Jugoslávii, Blízký východ a Francii až do Velké Británie, kde sloužil u Královského letectva. Jeho odvážná odbojová činnost vedla k rozsáhlým represivním opatřením ze strany okupačního režimu. Po válce se vrátil do Československa, kde se stal obětí provokace zpravodajských služeb a na krátkou dobu skončil ve vězení. Byl nucen opět emigrovat. Zpátky na rodné Chodsko se vrátil až po pádu komunistického režimu. Zemřel u ústraní roku 1999.

Josef Novák

Mgr. et Mgr. Josef Novák (1992) vystudoval Filozofickou fakultu MU. Zabývá se dějinami 20. století se zaměřením na ČSR. Za svou bakalářskou i magisterskou diplomovou práci obdržel Cenu Edvarda Beneše.

Odboj, nebo provokace? Provokace StB prováděné proti třetímu odboji v rámci akce Skaut na příkladu skupiny „Za svobodu“ v letech 1948–1951

Práce se zabývá vznikem a činností odbojové skupiny Za svobodu v letech 1948–1951, její infiltrací, postupnou kontrolou a likvidací ze strany bezpečnostního aparátu komunistického režimu. Činnost skupiny dokumentuje postoje a motivy účastníků protikomunistické rezistence, zároveň je však nezpochybnitelným důkazem o provokacích a nezákonných praktikách, které na přelomu čtyřicátých a padesátých let představovaly běžnou pracovní metodu StB. Dále dokládá, že na protikomunistickém odboji v poúnorovém Československu se aktivně podíleli též příslušníci ozbrojených sil v činné službě, v tomto případě příslušníci SNB. Případ „Josef Vlasatý a spol.“ lze vzhledem k celkovému počtu 42 odsouzených osob označit za jeden z největších politických procesů padesátých let.

Petr Svoboda

PhDr. Petr Svoboda, Ph.D., (1977) vystudoval obor geografie-historie na Přírodovědecké a Filozofické fakultě UK. V roce 2017 ukončil doktorské studium na Pedagogické fakultě UK. Zaměřuje se na československé dějiny po roce 1945, zejména na protikomunistickou rezistenci.

Lubor Nedbal

PhDr. Lubor Nedbal (1967) se zabývá vojenskou historií v letech 1914–1956 se zaměřením na dějiny československého zahraničního odboje na Západě v letech 1939–1945.

Operace KARAS

V letech druhé světové války provedl II. (zpravodajský) odbor Ministerstva národní obrany československé exilové vlády v Londýně řadu zvláštních zpravodajských operací, během nichž bylo do týlu nepřítele dopraveno vzdušným výsadkem několik desítek příslušníků československé zahraniční armády na Západě, kteří přicházeli na pomoc domácímu odbojovému hnutí. Jedinou výjimku představoval major dělostřelectva Jaroslav Krátký, který byl vyslán na nepřátelské území pozemní cestou. Krátký jako jediný účastník operace KARAS odjel na jaře 1942 jako tiskový atašé Jaroslav Karas do Turecka, kde se zapojil do činnosti československé zpravodajské expozitury sídlící v Istanbulu s budoucím posláním dopravit se znovu pozemní cestou na Slovensko, kde úspěšně zřídil radiotelegrafické spojení s Londýnem. Po vypuknutí Slovenského národního povstání plnil úlohu styčného důstojníka československého Ministerstva národní obrany při velitelství 1. československé armády na Slovensku.

Wolf Gruner

Wolf Gruner (1960) je německý historik, autor četných publikací k historii holokaustu ve Velkoněmecké říši a na jí okupovaných územích.

Pronásledování Židů v protektorátu Čechy a Morava Místní iniciativy, centrální rozhodnutí, reakce Židů 1939–1945

Autor ve své průkopnické studii ukazuje, že protizidovská politika byla nejen řízena z Berlína a určována okupanty, ale často ještě urychlována českou vládou nebo místními úřady. Iniciativní opatření Prahy leckdy předjímala centrální rozhodnutí v německé říši a na dalších obsazených územích, jako například roku 1941 v otázce označení Židů. Na základě dosud neznámých týdeních zpráv Židovské obce v Praze Adolfu Eichmannovi přináší kniha první detailní analýzu důsledků pronásledování židovských obyvatel, jakož i jejich reakcí a odporu. Gruner se jako první autor zabývá postavením protektorátu jako mezičlánku v radikalizaci pronásledování Židů v Evropě.

Přeložil Vladimír Čadský

Státní moc, politická správa a každodennost

Prosazování řízeného hospodářství na úrovni okresu za protektorátu Čechy a Morava

Krátce po zřízení protektorátu Čechy a Morava byl zaveden nacistický systém řízeného hospodářství a na podzim roku 1939 pak systém přidělového hospodářství pro zásobování potravinami a spotřebním zbožím. Produkce, distribuce a konzum tak podléhaly státnímu řízení a dohledu. Konkrétní provádění a prosazování řízeného hospodářství v protektorátu Čechy a Morava měla za úkol politická (protektorátní) správa. V první řadě to byla úloha úředníků okresních úřadů, kteří měli prosazovat zákony a nařízení s ohledem na existující hospodářské zdroje. Okresní úřad byl tak v interakci mezi Úřadem říšského protektora (respektive Oberlandraty) a protektorátní vládou na jedné straně a místním obyvatelstvem na straně druhé. Tato kniha analyzuje právě interakce mezi protektorátními úřady a obyvatelstvem na příkladu politického okresu Kladno.

Jan Vondráček

Dr. des. Jan Vondráček (1985) vystudoval historii a politologii v Darmstadtu a Mnichově a od roku 2011 působí jako vědecký pracovník na historickém semináři Univerzity Wuppertal.

Uloupené mládí

Utrpení studentů z akce 17. listopad 1939 v koncentračním táboře Sachsenhausen

Kniha je výsledkem výzkumu zaměřeného na události 17. listopadu 1939, kdy bylo po demonstracích odporu českého lidu proti německé okupaci Čech a Moravy v souvislosti s pohřbem Jana Opletala odvečeno na 1200 českých vysokoškolských studentů do koncentračního tábora Sachsenhausen. Na základě metody orální historie – výpovědí pamětníků vyhledaných doma i v zahraničí – se autorovi podařilo do detailů zrekonstruovat několikaletý život bývalých studentů v koncentračním táboře. Autor podrobně popsal praktiky Němců zaměřené na likvidaci inteligence českého národa. Zaměřil se na pocity studentů, jejich obětavé chování a statečné jednání v nelidských podmínkách.

Jozef Leikert

Prof. PhDr. Jozef Leikert, Ph.D., Litt.D., (1955) je slovenský básník a autor literatury faktu. Působil v Historickém ústavu Slovenské akademie věd a byl i mluvčím a osobním poradcem prezidenta Slovenské republiky. Přednáší na Pedagogické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě. Je předsedou Klubu spisovatelů literatury faktu a členem PEN klubu.

Přeložila Miroslava Poláková

Předmluvu napsal Kuneš Sonntag

Jiří Skoupý

Mgr. Jiří Skoupý (1976) vystudoval obor německý jazyk a literatura na Masarykově univerzitě. Je autorem odborných i populárně naučných publikací a rozhlasových pořadů. Společně s bádáním na poli moderních dějin a historie města Brna se zabývá zkoumáním životních osudů a literárních děl moravských německy píšících autorů.

Zapomenutý brněnský atentát

Je 7. února 1945. Ulicemi Brna jezdí auta a tramvaje, lidé spěchají za svými povinnostmi. Jen málokdo by si povšiml dvou mladých mužů, postávajících na nároží ulic Nerudovy a Kounicovy. Ve tváři vyššího z mladíků se světlými vlasy se zračí napjatý výraz. Pečlivě kontroluje zásobník pistole pod kabátem. Za okamžik bude ústí zbraně mířit na důstojníka SS, který zatím nemá o chystaném útoku sebemenší tušení... Zmínění muži, Alois Bauer a Vladimír Blažka, byli členy levicové odbojové skupiny Předvoj a cílem útoku se stal 38letý důstojník, SS-Hauptsturmführer August Gölzer. Nejen na otázky, jaké bylo skutečné pozadí vykonaného činu a proč musel zmizet z dějin, aniž by byl jak nacistickým, tak i komunistickým režimem sebemeně propagandisticky využit, se pokouší odpovědět tato kniha.

Miroslava Poláková

Měli odvahu žít Odboj na Uherskobrodsku v letech 1939–1945

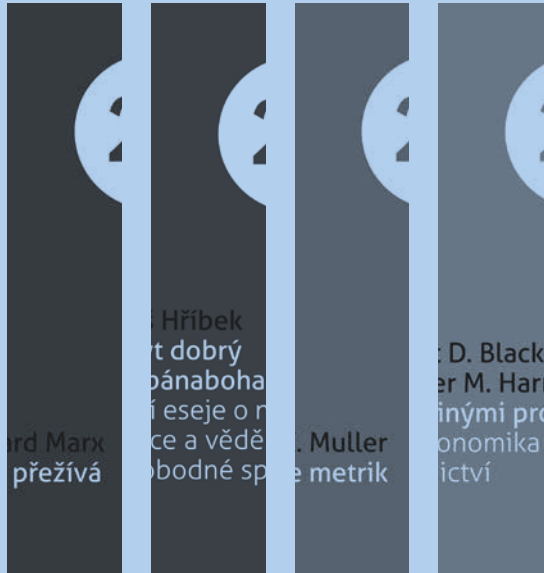
Dvousvazková publikace je výsledkem téměř třicetiletého vědeckého úsilí, se kterým se autorka věnovala získávání primárních pramenů k problematice odboje na území politického okresu Uherský Brod v letech 1939–1945. Téma, které za uplynulých sedmdesát let nebylo v komplexnosti zpracováno, je rozdělené podle časového sledu do šesti kapitol. Vedle archivních materiálů kniha vychází také z ústních výpovědí více než 140 osob a svým obsahem je plně začleněna do celoprotektorátního dění. Všímá si výjimečnosti postavení okresu na hranici se Slovenskem, vedle Uherskobrodsku zachycuje podrobně i odboj na Bojkovicku a zasahuje až do okresů Zlín, Uherské Hradiště a Hodonín. Publikace je doplněna tabulkami a více než 520 fotografiemi.

již vyšlo

21. století

Jak bude vypadat budoucnost za několik let?
Bude svět stejný jako dnes, nebo úplně jiný?
Dojde ke konci dějin, nebo ke střetu civilizací,
nebo prostě dojde pitná voda? K hlavním
tématům edice patří politologie, sociologie,
ekologie, globalizace, ale bohužel také
náboženský, politický a státní terorismus.

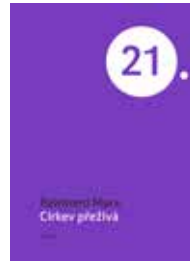
Reinhard Marx

Reinhard Marx (1953) se narodil v odborářské rodině v Trevíru v Porýní. Vystudoval teologii, filozofii a ekonomii, jako vysokoškolský profesor učil na univerzitě v Paderbornu. Stal se biskupem, později byl povolán do čela mnichovské arcidiecéze jako arcibiskup, v roce 2008 byl jmenován kardinálem. Papež František jej povolal do grémia devíti kardinálů-poradců, které připravuje reformu církve. Je rovněž koordinátorem vatikánské ekonomické rady.

Církev přežívá

Reinhard kardinál Marx, arcibiskup mnichovský a freising, jinak dvojnásobný vysokoškolský profesor (teologie a sociálních věd a také ekonomie), prezident všech evropských biskupských konferencí a jeden z osmi hlavních papežových poradců, je u nás znám svou knihou *Kapitál. Plaidoyer pro člověka* (Academia 2013), v níž se zabývá současným stavem světového hospodářství a životní úrovní obyvatel. V novém, neméně provokativním textu *Církev přežívá* se zamýšlí nad situací katolické církve v dnešní době a zasazuje se o její pokrokové proměny.

Přeložil Hanuš Karlach

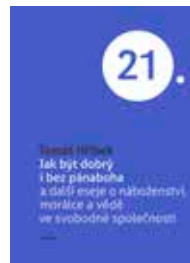
Tomáš Hříbek

PhDr. Tomáš Hříbek, Ph.D., (1965) působí ve Filosofickém ústavu AV ČR. Zaměřuje se na filozofii myslí a jazyka, filozofii vědy (biologie) a na estetiku.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Jak být dobrý i bez pánaboha a další eseje o náboženství, morálce a vědě ve svobodné společnosti

Autor v knize představuje upravené verze svých kratších esejí, které během uplynulé dekády vycházely převážně v příloze *Lidových novin* Orientace, ale i v dalších periodikách. Jde o populárně zaměřené texty, které spadají do čtyř tematických okruhů: obrana ateismu a sekularismu, aktuální morální témata nahlížená z čistě světské perspektivy, obhajoba principů egalitárního liberalismu, obrana vědy před jejími tradičními i postmoderními nepřáti. Přímočarým a věcným přístupem k otázkám, jako je ateismus, eutanazie, stejnopohlavní manželství, etika kouření, imigrace, *hate speech*, feminismus nebo scientismus, je kniha v českém kontextu výjimečná. Některé texty se v knize objeví vůbec poprvé, součástí jsou i rozhovory s několika předními světovými intelektuály (filozof Peter Singer a další).

Tyranie metrik

Všechny možné instituce propadly víře v to, že cesta k úspěchu spočívá v kvantifikaci lidské výkonnosti, propagaci jejích výsledků a odměňování na základě čísel. Úsilí o evaluační procesy na bázi „vědecké“ přesnosti ale vede od měření výkonů k fascinaci měřením samotným. Výsledkem je tyranie metrik, jež ohrožuje kvalitu našich životů i nejdůležitějších institucí. Tato kniha představuje zásadní kritiku i korekci dnes zřídka zpochybňovaných převládajících trendů převodu expertních znalostí na čísla. Na příkladech z různých oblastí vysvětluje, proč touha kvantifikovat výkon zkresluje a odvádí pozornost i energii od toho, o co by mělo jít kvůli podstatě věci, nikoli jen kvůli tomu, že to lze změřit. Metriky přitom mohou být užitečné, pokud doplňují, nikoli nahrazují zkušeností podložený úsudek.

Přeložil Jiří Zlatuška

Jerry Z. Muller

Jerry Z. Muller (1954) působí jako profesor historie na Americké katolické univerzitě ve Washingtonu, D.C. Je autorem řady knih, dosud nevydaných česky, například *The Mind and the Market* (Mysl a trhy) nebo *Adam Smith in His Time and Ours* (Adam Smith v jeho a našich časech) či *Capitalism and the Jews* (Kapitalismus a židé).

Válka jinými prostředky Geoeconomika a státnictví

Autoři vycházejí z přesvědčení, že Spojené státy, představitel nejnsilnější ekonomiku světa, při dosahování svých geopolitických cílů stále více opomíjejí ekonomické nástroje a uchylují se k užití ozbrojené síly. Kniha ukazuje, proč geoeconomika přestala být po druhé světové válce ve Spojených státech jedním z významných prvků zahraniční politiky a jaké důsledky to může mít v globalizovaném světě v situaci, kdy se na mezinárodní politické scéně vynořují nové mocnosti, jež pro dosahování cílů zahraniční politiky efektivně využívají široké spektrum ekonomických nástrojů. Autoři důsledně analyzují jejich potenciál k dosahování geopolitických cílů a přinášejí mnoho příkladů jejich úspěšného užití vládami zemí, jako jsou Čína, Indie, Rusko a další.

Přeložil Aleš Lisa

Robert D. Blackwill,
Jennifer M. Harrisová

Robert D. Blackwill (1939), bývalý diplomat, velvyslanec a významný představitel organizací zabývajících se mezinárodní politikou, strategickými studii a otázkami národní bezpečnosti.

Jennifer M. Harrisová (1981) se specializuje na otázky zahraniční politiky a ekonomiky.

Atlasy

Znáte českou přírodu zblízka? Naše atlasy přehledným a srozumitelným, přesto vždy fundovaným způsobem představují nejrůznější témata především – ale nejen – z oblasti fauny a flóry. Publikace jsou vybaveny kvalitním, často unikátním obrazovým materiálem.

Jiří Moravec

Obojživelníci a plazi České republiky

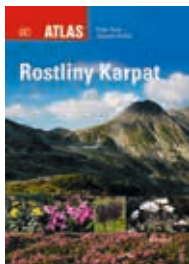
Cílem knihy je seznámit čtenáře se všemi druhy obojživelníků a plazů žijícími v České republice a ukázat, že se jedná o nad očekávání krásné a podivuhodné tvory, kteří určitě zasluhují větší pozornost a maximální ochranu. Zařazené fotografie byly vybrány tak, aby co nejlépe vystihovaly typický vzhled a charakteristické znaky jednotlivých druhů. Prostor dostaly snímky ukazující rozdíly mezi samci a samicemi i odlišnosti mezi dospělými a mladými jedinci. V případě obojživelníků nechybějí obrázky jejich larev. Zvláštní pozornost je věnována variabilitě a sezonním změnám zbarvení. Upřednostňovány byly fotografie, které zachycují jednotlivé druhy ve volné přírodě při jejich obvyklých, ale i méně známých životních projevech. Obrazovou část doprovází podrobný text, který shrnuje současné poznatky o taxonomii, morfologii, rozšíření a biologii našich druhů.

RNDr. Jiří Moravec, CSc., (1958) je kurátorem herpetologické sbírky zoologického oddělení Národního muzea. Zabývá se systematikou, taxonomií a biogeografií obojživelníků a plazů střední Evropy, Amazonie a Blízkého východu. Své knihy doprovází vlastními fotografiemi a kresbami.

Rostliny Karpat

Kniha přibližuje nesmírně bohatý a atraktivní svět karpatské flóry. Představuje výběr 150 botanicky významných a pozoruhodných rostlin, které reprezentují zejména karpatské endemity a fytogeograficky zajímavé taxony s izolovaným nebo hraničním výskytem v Karpatech. Výběr zahrnuje rostliny různých typů biotopů, fytogeografických elementů a obsahuje nejen vzácné a ohrožené druhy, ale i běžnější taxony. U každé rostliny je kromě základních informací o biologické charakteristice, areálu a ohroženosti uvedena i mapa rozšíření.

Přeložil Lubomír Hrouda

Peter Turis,
Jaroslav Košťál

RNDr. Peter Turis (1963) pracuje jako botanik v organizacích Státní ochrany přírody Slovenské republiky. Věnuje se poznávání a fotografování karpatské flóry.

Mgr. Jaroslav Košťál, Ph.D., (1968) působí jako odborný pracovník v Státní ochraně přírody Slovenské republiky. Zaměřuje se na fotografování krajín a rostlin především karpatského regionu.

Motýli a housenky střední Evropy V. Drobní motýli I.

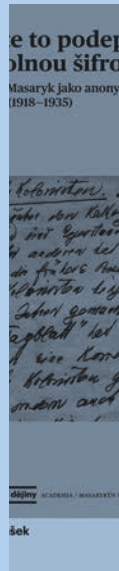
Svazek navazuje na čtyři díly série Motýli a housenky střední Evropy. Atlas stručně charakterizuje a vyobrazuje 39 čeledí s celkem 1166 druhů. Ke každému druhu je uvedeno rozpětí křídel, případně důležité determinační znaky, hostitelská rostlina, doba výskytu dospělců a housenek, biotop, celkové rozšíření a základní poznatky o výskytu na našem území. Systematickému přehledu druhů předcházejí kapitoly o druhovém bohatství motýlů, historii jejich studia na našem území, nomenklaturě a klasifikaci, morfologických zvláštlostech a biologii drobných motýlů, rozšíření a původu naší motýlí fauny, mizení a ochrana motýlů a podobně.

již vyšlo

Aleš Laštůvka,
Zdeněk Laštůvka,
Jan Liška,
Jan Šumpich

České moderní dějiny

Jak vznikal svátkový kalendář první republiky a jak se státní svátky slavily? Jak se diskutovalo o manželství, zaměstnání a volném čase v poválečné generaci vysokoškolských studentů? Edice se zaměřuje na dosud neprobádané aspekty sociálních a kulturních dějin českých zemí od poloviny 19. století do šedesátých let 20. století.

Čertova zeď Mise nacionalistické mládeže Heinze Ruthy

Pověst z 19. století vypráví, že hřbet sopečných vyvěřelin vystupujících z krajiny severních Čech byl dílem ďábla, který rozdělil bojující Čechy a Němce tím, že mezi ně postavil zeď. Pověst se stala důkazem rostoucího etnického napětí. V meziválečném Československu sudetoněmečtí nacionalisté spustili radikální plán, kterým se pokoušeli obnovit německý vliv v regionu. Mark Cornwall vypráví příběh Heinze Ruthy, průkopníka mládežnického hnutí, jež kladlo ve svém úsilí znovu potvrdit německou nadvládu nad českým prostorem důraz na mužské přátelství. Autor vykresluje Ruthovu potlačenou sexualitu a ukazuje, jak české úřady dezinterpretovaly jeho úsilí jako projev sexuální úchylnosti a v roce 1937 ho obvinily ze zneužívání nezletilých. Následný skandál vedl k Ruthovu uvěznění, sebevraždě a vyloučení z nacionalistického hnutí.

Přeložil Jan Seidl

Fenomén Maffie Český protirakouský odboj v proměnách 20. století

Jako Maffie se dodnes obecně označuje ústřední organizace českého domácího protirakouského odboje z let 1914–1918. Je vnímána jako jeden z nejdůležitějších symbolů boje za vznik samostatného československého státu a postupem času se stávala běžně užívaným a v podstatě plně akceptovaným pojmem českých moderních dějin. Historiografické bádání ovšem dosud zcela ignorovalo, jakým způsobem se obraz Maffie konstruoval a vyvíjel v desetiletích po skončení první světové války. Přitom právě výzkum tohoto „druhého života“ se ukazuje jako klíčový. Umožňuje jednak zachytit proměny paměti české protirakouské rezistence, stejně jako analyzovat, jak se měnilo vnímání řady událostí let 1914–1918 v průběhu „krátkého“ 20. století.

Mark Cornwall

Mark Cornwall (1958) je profesor moderní evropské historie na Univerzitě v Southamptonu. Specializuje se na středověkou Evropu 19. a 20. století, zejména na regiony bývalého Československa a Jugoslávie.

**Koedice s Masarykovým ústavem
a Archivem AV ČR**

Jan Hálek,
Boris Moskovič

PhDr. Jan Hálek, Ph.D., (1976) působí v Masarykově ústavu a Archivu AV ČR. Zabývá se výzkumem dějin vědeckých institucí a kulturních a politických elit meziválečného Československa.

PhDr. Boris Moskovič (1990) pracuje v Masarykově ústavu a Archivu AV ČR. Zaměřuje se na jugoslávské a československé dějiny 20. století, zejména na problematiku moderního nacionalismu a komunistického hnutí.

**Koedice s Masarykovým ústavem
a Archivem AV ČR**

Martin Jemelka,
Jakub Štofanič

Doc. PhDr. Martin Jemelka, Ph.D., (1979) je historik a publicista specializující se na sociální dějiny 19. a 20. století, dějiny dělnictva a každodennosti, historickou demografií, regionální a kulturní historii a náboženské dějiny.

PhDr. Jakub Štofanič, Ph.D., (1988) je historik, vědecký pracovník Masarykova ústavu a Archivu AV ČR. Ve svých výzkumech se zabývá sociálními a náboženskými dějinami první poloviny 20. století v komparativní perspektivě.

**Koedice s Masarykovým ústavem
a Archivem AV ČR**

Richard Vašek

Mgr. Richard Vašek, Ph.D., (1972), pracovník Masarykova ústavu a Archivu AV ČR. Zaměřuje se na moderní české dějiny, zvláště první poloviny 20. století. Věnuje se též ediční činnosti.

**Koedice s Masarykovým ústavem
a Archivem AV ČR**

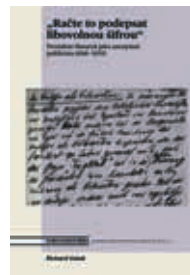
Náboženství a průmyslové město

Monografie mapuje vývoj a proměny náboženského života průmyslového dělnictva v českých zemích v meziválečném období na příkladu čtyř průmyslových měst různé dominantní výrobní orientace – Jablonce nad Nisou, Kladna, Ostravy a Zlína. Autoři usilují o objasnění role tradičních i nových náboženských aktérů v tomto specifickém prostředí i o analýzu různorodých podob dělnické religiozity. Stranou nezůstává ani formulování vlastních postojů k sociální otázce a tázání po ideálním společenském rozložení v prostředí náboženských komunit.

„Račte to podepsat libovolnou šifrou“ Prezident Masaryk jako anonymní publicista (1918–1935)

Kniha se zabývá literární a žurnalistickou činností prezidenta T. G. Masaryka, jíž se pokoušel ovlivňovat veřejné mínění a vstupoval do nejrůznějších aktuálních sporů. Předmětem zájmu je zvláště anonymní publicistika, tedy články, které psal pod šiframi nebo je publikoval nepodepsané. Masaryk navazoval na svou dřívější činnost válečnou a předválečnou, po válce byl však více limitován politickými ohledy a vymezením pravomocí hlavy státu. Tento stav se pokoušel vyřešit (či obcházet) mimo jiné uveřejňováním anonymních článků, v nichž se mohl vyjadřovat svobodněji než v podepsaných textech nebo oficiálních projevech. Kniha si klade za cíl analyzovat tuto Masarykovu aktivitu včetně popisu mechanismů, kterými prezident realizoval své zásahy do veřejného dění.

Vojáci, nebo podnikatelé? Ekonomické aktivity československých legií během anabáze v Rusku

Kniha sleduje hospodářské a finanční aktivity československých legií v Rusku během první světové války. Toto téma nebylo dosud komplexně historicky zpracováno, k dispozici jsou pouze publikace z pera přímých účastníků. Podnikatelská činnost československých legií je specifikem, jež dosud nebylo žádnou jinou armádou překonáno. Širší vojensko-politický a diplomatický rámec je analyzován jen v té míře, která je nutná pro pochopení celkové situace. Nedílnou součástí knihy je zodpovězení kontroverzních otázek a obvinění vznášených na adresu československého vojska: krádež carského pokladu, násilné rekvizice, exploatace surovinového bohatství Sibiře, nesplacené půjčky od protibolševických vlád v Samaře a Omsku, zrada admirála Kolčaka a protibolševických sil.

Daniela Brádrlerová

PhDr. Daniela Brádrlerová, Ph.D., (1971) pracuje v Masarykově ústavu a Archivu AV ČR. Zaměřuje se na problematiku výzkumu dějin vědeckých institucí a na hospodářské dějiny první poloviny 20. století.

**Koedice s Masarykovým
ústavem a Archivem AV ČR**

Sláva republice! Oficiální svátky a oslavy v meziválečném Československu

První republika přes své poměrně krátké trvání zanechala výraznou stopu v českém i slovenském prostředí mimo jiné i díky propracovanému systému slavení. Kniha popisuje vznik a fungování československého „státního kalendáře“ a jeho recepci v mnohonárodnostním státu. Reprezentovaly ho pravidelné oslavy narozenin prezidenta, Prvního máje, bitvy u Zborova, Jana Husa, svatých Cyrila a Metoděje, svatého Václava, a především den nezávislosti 28. října. Autoři se věnovali i menšinovým svátkům – německému 4. březnu, maďarskému 15. březnu a svátku svatého Štěpána. Kniha prostřednictvím studia svátkové praxe přináší specifický pohled do života v meziválečném Československu.

Dagmar Hájková,
Pavel Horák,
Vojtěch Kessler,
Miroslav Michela
(eds.)

**Koedice s Masarykovým
ústavem a Archivem AV ČR**

již vyšlo

České umění

Prostřednictvím monografií významných českých umělců 19. a 20. století se můžeme blíže seznámit s moderním českým uměním. Důležitou součástí publikací jsou soupisy uměleckých děl, jež představované osobnosti vytvořily.

Oldřich Blažíček

Český malíř Oldřich Blažíček (1887–1953) patřil ke generaci umělců, která našla největší uplatnění se vznikem první republiky, kdy se vypracovala nová společenská a kulturní elita, nadšená pro ideje nového státu. Blažíček byl především malířem plenéru, krajiny zachycoval ve všech ročních dobách, nejčastěji v zimě a v předjaří. Zároveň měl mimořádnou schopnost vystihnout interiéry architektur, a díky tomu získal profesuru kreslení a malby na ČVUT v Praze. Monografie, obsahující i řadu dosud nepublikovaných písemných dokumentů a fotografií z malířovy pozůstalosti, představuje Blažíčka jako umělce, pedagoga a veřejně činnou osobu, věnuje se jeho výstavní a spolkové činnosti i rodinnému a společenskému prostředí a zároveň odráží atmosféru doby. Součástí knihy je dosud nejrozsáhlejší soupis malířova díla.

Naděžda

Blažíčková Horová,
Eliška Havlová

PhDr. Naděžda Blažíčková Horová (1942), historička umění se specializací na české umění 19. století, pracovala téměř čtyřicet let v Národní galerii v Praze, přičemž od roku 1990 vedla Sbírku českého malířství 19. století.

PhDr. Eliška Havlová (1988), archivářka, zaměřuje se na práci s ego-dokumenty českých umělců 19. a 20. století.

Antonín Chittussi

Antonín Chittussi (1847–1891) patří k nejvýznamnějším novodobým českým umělcům. V letech 1879–1884 pobýval převážně ve Francii, kde se zařadil mezi následovníky barbizonské školy, později působil v Čechách. Během patnácti let vytvořil rozsáhlé krajinářské dílo, v němž rozvinul plenérový realismus francouzských krajinářů a v českém prostředí rozhodujícím způsobem přispěl k prosazení krajinomalby jako jednoho z vůdčích oborů výtvarného umění. Kniha zasazuje Chittussiho dílo do kontextu evropského umění té doby a důkladně zpracovává otázky spojené s tvůrčím procesem krajinářství a s vývojem malby v druhé polovině 19. století. Jádrem knihy je dosud největší soupis umělcových krajinomaleb i kreseb s vyobrazeními. Je uspořádán podle převažujících námětů a motivů, ve shodě s typickými objekty krajinářství i bytostnými sklony umělce.

Roman Prahel

Prof. PhDr. Roman Prahel, CSc., (1949) působil v Národní galerii v Praze a posledních dvacet let přednáší dějiny umění na Filozofické fakultě UK. Zabývá se hlavně uměním 19. století, uspořádal řadu výstav a publikoval několik knih, mimo jiné o tvorbě Antonína Chittussiho.

Dějiny knihy

Kulturní historie psaného slova je jedním ze zásadních faktorů pro vývoj lidské civilizace. Edice se zabývá materiální podobou textů rukopisných i tištěných, jejich grafickou úpravou, výrobou, rozšířením, zpřístupňováním, čtením a jinými souvisejícími kulturními praktikami, a to od antiky až do věku digitální revoluce.

Claire Madl,
Michael Wögerbauer,
Petr Píša

Budování národa čtenářů Sítě, podniky a protagonisté knižního trhu v Čechách (1749–1848)

Monografie systematicky analyzuje protagonisty knižního trhu v Čechách, jako byli tiskaři, knihkupci, knihvazači a majitelé komerčních výpůjčních knihoven, v období od tereziánských reforem do revoluce roku 1848. Zkoumání sítě tuzemských i zahraničních kontaktů knižních profesionálů umožňuje poznat strukturu intelektuální výměny a komunikace v době, která byla klíčová pro vytvoření moderní veřejné sféry a formování novodobého národa. Vedle prosopografických, topografických a ekonomických analýz přináší publikace i případové studie osvětlující hlavní mezníky ve vývoji knižního trhu a jeho strukturální změny.

Claire Madl, Ph.D., (1970) působí ve Francouzském ústavu pro výzkum ve společenských vědách (CEFRES) a v ÚČL AV ČR.

Mag. Dr. Michael Wögerbauer (1972) je zástupcem ředitele ÚČL AV ČR, kde se specializuje na dějiny knižního trhu ve střední Evropě 18. století.

Mgr. Petr Píša (1985) působí v ÚČL AV ČR, zabývá se cenzurou a knižním trhem v 19. století.

Koedice s Ústavem pro českou literaturu AV ČR

John Young, Esq. of the City of London
 1775.
 To the Honble the Directors
 of the Bank of England
 Edward Levesque
 To the Honble the Directors
 of the Bank of Scotland

I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 14th inst. in relation to the above mentioned business, and in answer to inform you that the same has been forwarded to the proper authorities for their consideration. I am, Sir, very respectfully,
 Your obedient servant,
 J. Young

Co jsou dějiny knihy? Antologie textů k dějinám a teorii knižní kultury

Kniha uvedená názvem klasické stati předního představitele oboru Roberta Darntona přináší teoretické a historické studie zaměřené na téma historiografie a dějiny knih a knižní kultury. Cílem svazku je zachytit proměny, jimiž zkoumání knižní kultury ve smyslu analýzy komplexních vztahů mezi společenskou existencí tištěného textu, jeho materiální podobou a významy, jichž je nositelem, prošlo zejména ve druhé polovině 20. a počátku 21. století. Soustředí se na klíčové a svým způsobem ustavující texty, které definovaly předměty a metody historiografie knihy. Obsahuje i studie badatelů a badatelek, kteří rozpracovávají jednotlivé aspekty Darntonova modelu knižního komunikačního okruhu, jenž spojuje autory prostřednictvím sítí nakladatelů, knihařů, tiskařů, knihkupců, distributorů a knihovníků se čtenáři.

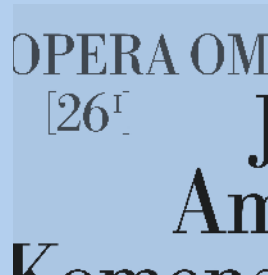
Jiřina Šmejkalová
(ed.)

Doc. PhDr. Jiřina Šmejkalová, CSc., se zabývá otázkami centrálně řízené knižní kultury a její transformace po roce 1989. Od počátku devadesátých let působila na severoamerických a britských univerzitách, v současnosti přednáší na Filozofické fakultě UK (ÚISK) a UP v Olomouci.

**Koedice s Univerzitou Palackého
v Olomouci**

Dílo Jana Amose Komenského

Dílo Jana Amose Komenského – *Johannis Amos Comenii opera omnia* – vychází od roku 1969. Komenského spisy připravují k vydání pracovníci Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku Filosofického ústavu Akademie věd České republiky; do roku 1990 editorská příprava probíhala v Pedagogickém ústavu Jana Amose Komenského ČSAV.

Opera omnia 26/I Epistulae – Korespondence Pars I 1622–1642

První svazek kritické edice Komenského korespondence zahrnuje 123 listů odeslaných a obdržených od roku 1622 do června 1642. Z prvních let tohoto dvacetiletí, kdy Komenský stále ještě pobýval ve vlasti, máme k dispozici jen dvě jeho epistolární předmluvy. Podstatně více korespondence se dochovalo z prvního lešenského pobytu, kdy Komenský navázal kontakty i s předními představiteli dobové republiky učenců. Nejvýznamnějšími centry Komenského korespondenční sítě, kde byly dopisy z tohoto období psány či kam směřovaly, byly Lešno, Londýn, Gdaňsk a Amsterdam. Svazek obsahuje vedle předmluvy textově kritický aparát a věcné komentáře, registry jednotlivých dopisů, bibliografický soupis, obrazové přílohy a rejstříky osob, prací a geografických názvů.

Jan Amos Komenský

První svazek korespondence Jana Amose Komenského připravili pracovníci Oddělení pro komeniologii a intelektuální dějiny raného novověku Filosofického ústavu AV ČR PhDr. Martin Steiner, PhDr. Markéta Klosová, Ph.D., PhDr. Vladimír Urbánek, Ph.D., Mgr. Tomáš Havelka, Ph.D., a externí spolupracovníci Mgr. Kateřina Šolcová, Ph.D., prof. PhDr. Václav Bok, CSc., a Dr. Nicolas Richard.

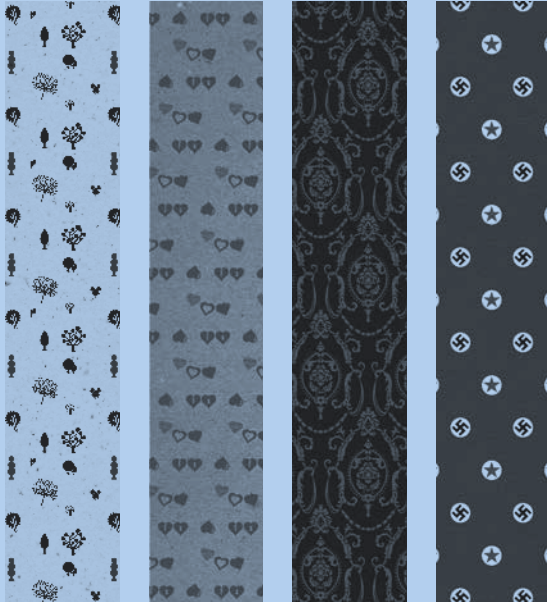
Opera omnia 10 Manualník

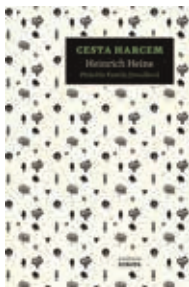
Manualník aneb Jádru celé Bibli svaté je promyšleně pojatý výtah z biblických knih, který Komenský zpracoval pro potřeby svých krajanů v exilu. Byl zamýšlen jako náhrada za nesnadno dostupnou Bibli králickou, zjednodušená forma měla současně usnadnit porozumění širšímu kruhu uživatelů a posílit tak pocit náboženské a lidské sounáležitosti mezi exulanty. Komenský jej zpracoval v roce 1623, tiskem vyšel poprvé v Amsterdamu roku 1658. Tento tisk je podkladem aktuální kritické edice, jež ve svém kritickém aparátu zohledňuje i rukopisný text z roku 1623, jenž představuje nejrozsáhlejší český autograf Komenského. Svazek dále obsahuje úvodní studii, nezbytný věcný komentář a obrazové přílohy.

Edičně připravili Michaela Solejman pour Hashemi, Jiří Beneš a Tomáš Havelka.

Europa

V evropské literatuře najdeme řadu děl, která ovlivnila evropské a světové myšlení nejen v době svého vzniku, ale ovlivňují jej dosud. A právě, těmto dílům, ať již filozofickým, literárním nebo politickým, je určena edice Europa. Vycházejí zde knihy, ke kterým se budeme stále vracet.

Cesta Harcem

Na podzim 1824 se student práv Heinrich Heine vymanil z nezáživného univerzitního provozu v Göttingenu a podnikl pěší putování po středoněmeckém pohoří Harz. Z něj později vzešla první Heinoва publikovaná próza a jeden z nejslavnějších cestopisných textů německé literatury, *Cesta Harcem*. Nadšení z pěší cesty divokou přírodou, společenská kritika a objevování radosti ze „skutečného“ života z ní číší dodnes. Nevelké dílo mladého básníka v mnoha rysech předznamenává jeho pozdější tvorbu, vyznačuje se takřka impresionistickou bezprostředností a subjektivitou, je moderní v propojení polohy osobní a politické, romantické i realistické, ironické i poetické. Text, v němž se snoubí styl novinářský se svrchovaně literárním, významně ovlivnil podobu moderního fejetonu.

Přeložila Kamila Jiroudková

Verše přebásnil František Hrubín

Předmluvu napsal Štěpán Zbytovský

Heinrich Heine

Heinrich Heine (1797–1856) je jednou z nejvýraznějších i nejrozporuplnějších postav německé literatury. S romantismem mnohé sdílel, a současně jej odsuzoval, propagoval politické reformy, ale odmítal jim podřídit poezii. Raná série *Obrazů z cest* (1831) ukazuje jeho hluboký i ambivalentní vztah k Německu a německtví.

Historia o životě doktora Jana Fausta

Příběh doktora Johanna Fausta, který se upsal ďáblu, aby s jeho pomocí dosáhl poznání všech tajemství života a světa, je jedním ze základních témat evropské kultury a existuje nespočet zpracování literárních, hudebních i výtvarných. Na počátku stojí německá knížka lidového čtení, vydaná ve Frankfurtu nad Mohanem v sedmdesátých letech 16. století. V roce 1611 ji do češtiny přeložil humanistický literát Martin Carchesius, a právě tato kniha se stala východiskem faustovské tradice v české literatuře dalších staletí. Moderní vydání Carchesiova překladu v roce 1989 připravil a úvodní studii napsal Jaroslav Kolář. Nyní vychází jeho edice podruhé, rozšířená o studii Matouše Jalušky.

Úvodní studii napsal Matouš Jaluška

Jaroslav Kolář (ed.)

Doc. PhDr. Jaroslav Kolář, CSc., (1929–2013) byl významný český literární historik, který se věnoval starší české literatuře. Vedle četných odborných studií připravil k vydání řadu literárních děl, například Komenského *Labyrint světa a ráj srdce* (1984).

Mgr. Matouš Jaluška, Ph.D., (1985), literární historik zaměřený na starší českou literaturu, překladatel, pracovník Ústavu pro českou literaturu AV ČR.

Eginhard,
Hincmar,
Nithardus,
Fuldské anály,
Kapituláře

Eginhard, zvaný též Einhard
(770–840), přímý současník Karla
Velikého, franský kněz a učenec.

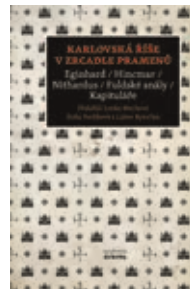
Hincmar (806–882), remešský
arcibiskup, historik, básník a státník.

Nithardus (800–845), historik,
vnuk Karla Velikého.

Karlovská říše v zrcadle pramenů

Karel Veliký, největší panovník franské říše, vládl v letech 768–814 v neúspěšnějším z takzvaných barbarských germánských království, která za doby velkého stěhování národů vznikla na území římského Západu. Díky množství análů a kronik i dochovaných úředních dokumentů, jejichž část představuje tato kniha, známe Karlovu dobu i čas vlády jeho nástupců poměrně dobře. Prameny podávají úchvatný obraz slavné a kruté doby, v níž největšími událostmi bylo dobytí a christianizace Saska, dobytí langobardského království v Itálii, zničení avarského kaganátu, ale i upevnění vnitřních institucí franské říše a pevnější integrace nejrůznějších etnik, která ji tvořila.

Přeložili Lenka Blechová,
Soňa Hudíková a Lubor Kysučan
Úvodní studii napsala
a komentáři doplnila Jarmila Bednaříková

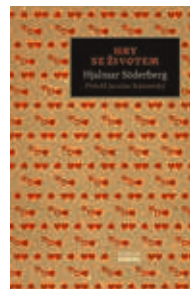
Hjalmar Söderberg

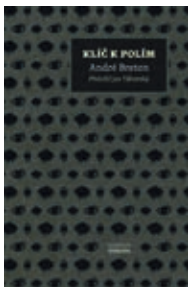
Hjalmar Söderberg (1869–1941), jeden z nejoceňovanějších švédských spisovatelů konce 19. a začátku 20. století. Mezi jeho nejdůležitější díla patří první román *Förvillelsen* (Na scestí, 1895), dále romány *Martin Birks ungdom* (Mládí Martina Bircka, 1901), *Doktor Glas* (1905, český 2000) a dramata *Gertrud* (1906) a *Aftonstjärnan* (Večernice, 1912).

Hry se životem

Ambiciózní mladík Arvid Stjärnblom se zamiluje do Lydie, dcery krajináře Stilleho. Nechce se ale vázat a není ani jediným Lydiiným nápadníkem. Po letech, kdy už jsou oba spoutáni konvenčním manželstvím, se pokusí navázat na svou někdejší lásku a osvobodit se od společenských pout. Ale zatímco Lydia odejde od rodiny, Arvid k takovému činu jen těžko hledá sílu. Časem si také uvědomí, že Lydiina potřeba lásky je větší, než tušil, a že to též platí i pro její erotickou touhu. Román je prostoupen lyrikou, ale také kousavou ironií a pohledem na život, který je zbaven všech iluzí a pochybuje o možnosti dosažení skutečné lásky. Ve Švédsku patří k nejoblíbenějším klasickým prózám a byl celkem třikrát (1945, 1977 a 2016) zfilmován.

Přeložil Jaroslav Bojanovský

Klíč k polím

Kniha je souborem Bretonových esejů a příležitostných textů z let 1936–1952. Shrnuje zralá léta surrealismu a je historickým dokumentem vývoje avantgardního hnutí tváří v tvář hrozbám a proměnám světa v období kolem druhé světové války. Navíc českému čtenáři přináší dosud neznámý klíč k vývoji Bretonova poválečného myšlení. Autor v tomto souboru opětovně potvrzuje roli imaginace jako klíčové vlastnosti člověka a světa jako celku, která je zárukou jeho pozvednutí z propasti 20. století. Zdroje této imaginace, jež protéká jako podzemní voda celými lidskými dějinami, Breton sleduje nejen v dílech příslušníků klasické avantgardy, ale rovněž v proudu tradičního myšlení a hermetismu.

Přeložil Jan Táborský

Kniha proti smrti Dodatky z Hampsteadu

Výbor zahrnuje dva texty Eliase Canettiho. V souboru esejů *Kniha proti smrti* autor – vědom si konečnosti lidské existence, ale až zápasivě ji nepřijímající – medituje způsobem někdy až neuvěřitelně překvapivým nad ohraničeností existence člověka; jeho konečnost tu vášnivě odmítá, tu se s ní rezignovaně smiřuje. V Hampsteadu, anglickém městě, kde nějaký čas žil, zaznamenával Canetti jako obvykle své postřehy o politice, umění či tvůrcích. Tyto jeho stručné i obsáhlejší úvahy, krátké i delší myšlenky, někdy téměř aforistické, ale vždy pronikavé, obsahuje kniha *Dodatky z Hampsteadu*.

Přeložil Hanuš Karlach

André Breton

André Breton (1896–1966), zakladatel a vůdčí osobnost surrealistického hnutí, básník, esejista a umělecký kritik, který tyto dílčí oblasti podřizuje hlubšímu záměru obnovy schopností lidského ducha, redukovaného současnou racionalistickou civilizací na slepý nástroj neosobních sil. Jeho cílem je navrátit člověku ztracenou svobodu pomocí realizace jeho tvůrčího a kognitivního potenciálu.

Elias Canetti

Elias Canetti (1905–1994) se narodil v sefardskožidovské rodině v bulharském přístavu Ruse, ale během dětství a mládí se stěhoval postupně do britského Manchesteru, Vídně, Švýcarska a Německa, kde složil maturitu. Následující léta trávil ve Vídni, ale po připojení Rakouska k třetí říši v roce 1938 emigroval do Francie a následujícího roku do Velké Británie, kde vzniklo dílo *Masa a moc*. Konec života trávil v Curychu, kde také zemřel. Svá díla psal německy, Nobelovu cenu obdržel jako britský spisovatel.

Emmanuel de Las Cases

Emmanuel de Las Cases (1766–1842), důstojník, historik, císařský komoří ve službách Napoleona. Když v roce 1816 guvernér Svaté Heleny zachytil dopis, který se de Las Cases pokusil tajně odeslat Napoleonovu bratrovi, byl hrabě odvezen do Evropy a uvězněn. Poté žil v Belgii a teprve po Napoleonově smrti mu byl povolen návrat do Francie.

Memoriál ze Svaté Heleny

Když byl Napoleon po bitvě u Waterloo internován na vzdáleném ostrově Svatá Helena, doprovázel ho mimo jiné věrný hrabě de Las Cases. Po celou dobu svého pobytu na ostrově zaznamenával do deníku Napoleonovy vzpomínky, úvahy a myšlenky. Padlý císař se hodně soustředil na „poslední dějství“ svého životního dramatu – útěk z Elby, závěrečných „sto dnů“ svého panování a osudnou bitvu –, ale věnoval se také francouzské literatuře, dějinám a dalším tématům. A protože je kniha psána živým, kultivovaným jazykem, zdaleka není jen historickým dokumentem, ale patří do francouzské literatury stejně jako například Chateaubriandovy *Paměti ze záhrobí* či další proslulé memoáry.

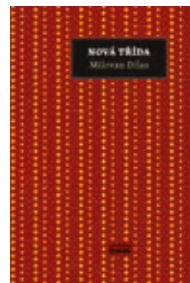
Přeložil, úvodní studií
a poznámkami opatřil Aleš Pohorský

Milovan Đilas

Milovan Đilas (1911–1995) byl před druhou světovou válkou aktivním členem jugoslávské komunistické strany. Po válce patřil k blízkým spolupracovníkům J. B. Tita, začal však kritizovat diktátorský charakter státu a po roce 1954 byl zbaven funkce a zatčen. Po internaci odešel do emigrace.

Nová třída

Kniha patří k dílům, která se vyrovnávají s iluzemi o fungování komunistických států. Vyšla v roce 1957 a vzbudila velkou pozornost, dodnes je považována za nesmírně cenný příspěvek k analýze komunistických režimů. Đilas byl členem nejužšího vedení jugoslávské komunistické strany, přesto dokázal zpochybnit samotnou podstatu fungování těchto států. Identifikuje takzvanou novou třídu – byrokratický aparát držící ve svých rukou moc, ideologii i ekonomiku státu. Věnuje se procesům a nejkruťjším důsledkům těchto diktatur, vedle toho však dokáže identifikovat strukturální problémy – ekonomickou bezvýchodnost, problémy legitimacy moci a takzvaných národních komunismů. Na závěr poměrně jasně předpovídá budoucí globální charakter světové ekonomiky.

Přeložili František Bregha a Zdeněk Suda
Úvodní studii napsal Michal Stehlík

Opium intelektuálů

Kniha renomovaného francouzského filozofa, sociologa a politologa, jedné z největších postav sociálních věd 20. století, představuje vrchol autorova kritického zkoumání podstaty komunistických systémů a způsobů myšlení spojených s fenoménem komunismu. Je stále aktuální nesmlouvavou kritikou ještě nedávno přímo posvátných pojmů, jako jsou „levice“, „revoluce“ a „proletariát“, a ideologického smýšlení vůbec.

Přeložila Helena Beguivinová
Doslov napsal Petr Fleischmann

Raymond Aron

Raymond Aron (1905–1983) v roce 1938 získal doktorát z filozofie a těsně před vypuknutím druhé světové války byl jmenován mimořádným profesorem na filozofické fakultě univerzity v Toulouse. K novinářské činnosti se dostal poprvé v Londýně, kde působil jako šéfredaktor měsíčníku *La France libre*. Po návratu do Francie spolupracoval několik měsíců s listem *Combat* a poté *Figaro*. V letech 1955–1968 vedl katedru sociologie na Sorbonně. Český dosud vyšly jeho knihy *Demokracie a totalitarismus*, *Esej o svobodách* či *Historie XX. století*.

Otázka viny Příspěvek k německé otázce

Jaspersova knížka o německé vině, ale také o vině vůbec a o jejích základních rovinách vyšla poprvé v Německu roku 1946. Němci její vydání – pouhý rok po své strašlivé válečné porážce, v situaci rozvratu a okupace své země – nijak nevívali. Zato americký důstojník, který dohlížel na univerzitu, prý za ni Jaspersovi děkoval s tím, že není napsána jen pro Němce, nýbrž pro svědomí vítězných Spojenců. Český překlad této knihy byl poprvé vydán v roce 1969 a ani dnes neztrácí nic ze své aktuálnosti. Není to totiž zdaleka jen pouhý historický dokument dokreslující dávno minulou situaci poválečného Německa. Jádro knihy tkví v poznání, že my všichni jsme odpovědní za minulost, ale také za budoucnost.

Přeložil Jiří Navrátil
Předmluvu napsal Ladislav Hejdánek

Karl Jaspers

Karl Jaspers (1883–1969), německý filozof a lékař specializující se na psychiatrii, jeden z nejdůležitějších představitelů existencialismu, promoval roku 1908 v Heidelbergu, kde strávil i podstatnou část svého života. Za své dílo obdržel četná ocenění, například Řád za zásluhy v oblasti umění a věd.

2. vydání

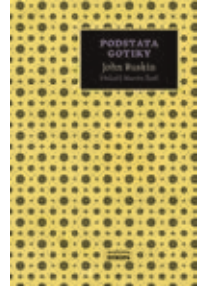
John Ruskin

John Ruskin (1819–1900), významný anglický spisovatel, esejista a teoretik umění, patrně jeden z nejvlivnějších uměleckých kritiků viktoriánské éry. Mezi jeho zásadní díla patří monumentální pětidílná studie moderního výtvarného umění *Modern Painters* (1843–1860) a neméně rozsáhlá pojednání o architektuře *The Seven Lamps of Architecture* (1849) či *The Stones of Venice* (1851–1853).

Podstata gotiky

Kniha anglického teoretika umění a spisovatele Johna Ruskina je všeobecně považována za autorův nejdůležitější kritický text věnovaný architektuře. *Podstata gotiky* tvoří myšlenkové jádro Ruskinovy rozsáhlé třídílné studie benátské architektury *The Stones of Venice*, častěji však bývá publikována jako samostatný, poeticky laděný teoretizující esej. Ruskin v *Podstatě gotiky* formuluje své originální umělecko-společenské chápání gotické architektury jako průniku vnějších architektonických forem a vnitřního „ducha gotiky“ a definuje její charakteristické umělecké a morální znaky. Gotika se tak Ruskinovi stává uměleckým slohem, který – na rozdíl od odlidštěného (nejen) moderního prefabrikovaného umění – předpokládá, ba přímo vyžaduje originalitu, invenci a tvůrčí svobodu umělců a řemeslníků (ale i diváků) a lze ji právem chápat jako výraz zdravější a morálnější společnosti.

Přeložil Martin Štefl

Jan Jesenský

Mgr. Kateřina Šolcová, Ph.D., (1968) spolupracuje s Oddělením pro kmenologii a intelektuální dějiny raného novověku Filosofického ústavu AV ČR. Zabývá se politikou teorií v českých zemích 17. století, zvláště dopadem evropské reformace na politickou oblast.

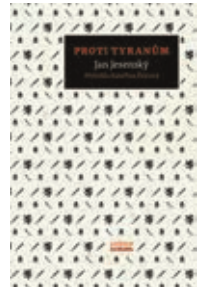
Proti tyranům

Kniha přináší politicko-filozofický spis Jana Jesenského (1566–1621) *Pro vindiciis contra tyrannos oratio* (Řeč ve prospěch nároku na odpor proti tyranům) z roku 1620 ve dvojjazyčném latinsko-českém čtenářském vydání pod zkráceným názvem *Proti tyranům*.

Jesenský, který jako rektor pražské univerzity náležel k čelným představitelům povstání českých stavů proti králi Ferdinandovi II., zamýšlel v tomto textu poskytnout vzbouřeným stavům ucelenou ideovou základnu a ospravedlnit jejich postup před zahraniční veřejností.

Spis, který byl po porážce povstání zapomenut, dokresluje východiska a pozadí událostí, jež stály na počátku třicetileté války, a má význam také pro poznání dobového evropského myšlení, protože dokládá reflexi názorů kalvínských teoretiků odporu v českých zemích.

Přeložila, k vydání připravila
a úvodní studii napsala Kateřina Šolcová

Strudlhofské schody

Významný román klasika moderní rakouské literatury 20. století. Součástí volné trilogie (*Strudlhofské schody*, *Démoni*, *Osvětlená okna*) zachycující na osudech několika vídeňských rodin proměny, jimiž rakouská společnost prošla od začátku minulého století až do konce dvacátých let. Spojením místy úmyslně triviálního děje, analytických společenských úvah a impresionistických líčení, podávaných „barokní“ formou složitě rozvětvených souvětí, vytvořil názorově spíše konzervativní umělec osobitý a překvapivě moderní styl pro své dílo, jež svým rozsahem může být vnímáno jako protějšek nedokončeného Musilova *Muže bez vlastností*, avšak liší se od něj tím, že je ucelené a zakončené.

Přeložil a doslov napsal Ondřej Sekal

Svatojánská noc

Eliadova románová freska je dokonalým příkladem toho, jak dialektika posvátného a světského, která je úhelným kamenem autorovy fenomenologie náboženství, funguje v kontextu prozaického díla. Na ústřední postavě Štefana Vizira, který se snaží najít absolutní lásku a zároveň vyvázat z přítomného času poznamenaného „terorem dějin“, je patrný kosmogonický mimetismus, jenž tvoří základ jeho mnohdy nepochopitelného jednání. Z pohledu čtenáře je však i toto hledání skryté, neboť jeho hlavní etapy se dají sotva rozeznat od víceméně běžných událostí v životě rumunského intelektuála v době mimořádných dějinných krizí (nástup fašismu, pokus Železné gardy o puč, vojenská diktatura maršála Antonesca, druhá světová válka, ruská okupace a nastolení surového stalinického režimu).

Přeložil Jiří Našinec
Předmluvu napsal Sorin Alexandrescu

Heimito von Doderer

Heimito von Doderer (1896–1966), jeden z klasiků moderní rakouské literatury, se stal všeobecně známým až v poměrně pokročilém věku právě románem *Strudlhofské schody*, který poprvé vyšel roku 1951. Na něj navázaly další knihy takzvané vídeňské trilogie, *Démoni* a *Osvětlená okna*, spojené některými postavami, ale především autorovou milovanou Vídni za časů dramatických změn rakouského státu a společnosti v prvních třiceti letech 20. století.

Mircea Eliade

Mircea Eliade (1907–1986), bukurešťský rodák, historik náboženství a literát. Český prozatím vyšly jeho romány *Bengálská noc* a *Svatba v nebi*, novely *Slečna Kristýna* a *Had*, podstatná část povídkové tvorby, shrnuté do svazků *Tajemství doktora Honigbergera*, *V hájemství snu* a *Hádání z kamenů*, a spisovatelovy *Paměti*.

Ernst Jünger

Ernst Jünger (1895–1998), německý spisovatel, publicista, filozof a entomolog, vystudoval mořskou biologii, botaniku, zoologii a filozofii. Po nástupu Hitlera k moci se jej nacisté pokoušeli získat, ale odmítl i předsednictví nacistickému svazu spisovatelů a od roku 1938 nesměl publikovat. Po válce dostal zákaz publikační činnosti znovu, tentokrát od britské okupační správy. Do konce života se věnoval literární tvorbě, byl oceněn cenou Prix mondial Cino Del Duca.

Válečný deník 1914–1918

Ernst Jünger odchází do první světové války jako dobrovolník, poté co ve svých devatenácti letech opouští nenáviděná studia. Jeho rozhodnutí není politického ani nacionalistického rázu, nýbrž ryze egoistické povahy a je výsledkem adolescentní touhy po zkušenostech a dobrodružství. Po celou dobu pobytu na frontě si poctivě vede deník, od prvního okamžiku v zákopech na přelomu let 1914–1915 až do počátku září 1918, kdy je po svém posledním zranění převezen zpět do Německa. Stěží najdeme jiný deník, který by první světovou válku dokumentoval po tak dlouhý čas a s takovou intenzitou. Díky tomu se stává kronikou života na frontě a unikátním svědectvím doby.

Edičně připravil Helmuth Kiesel
Přeložila Nina Fojtů

Rimbart

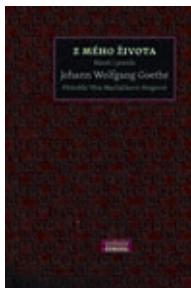
Rimbart (830?–888), arcibiskup hambursko-brémský, účastník misí ve Skandinávii, konkrétně v dnešním Dánsku a Švédsku.

Vita Anskarii

Legenda *Vita Anskarii* je historickým pramenem, který popisuje christianizaci severozápadu Evropy. Konkrétně se zabývá územím dnešního Dánska a Švédska v 9. století. Přináší velmi cenné informace o chápání křesťanství skandinávskými polyteisty, o úloze raných králů, měst a obchodu a o misijních prostředcích. Doplnuje informace o dění ve franské říši v době Karla Velikého a Ludvíka I. Pobožného i o spolupráci nebo revnivosti mezi říšskými biskupy. Cenné jsou pasáže týkající se vzdělávání v klášterních školách, které se dotýkají i dobového papežství. Legenda je zhruba o dvě století starší než kronika Adama z Brém, která se vztahuje k podobnému geografickému území. Působení Rimbarta a jeho učitele Ansgara spadá prakticky do téhož časového období jako misie Konstantina a Metoděje.

Přeložila a úvodním slovem
a komentáři opatřila Jarmila Bednařiková

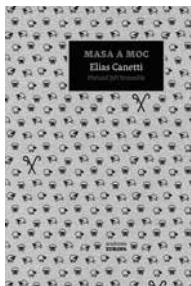
Z mého života Báseň i pravda

J. W. Goethe, obecně známý hlavně jako autor *Fausta*, byl nejenom dramatik, ale i básník, romanopisec, přírodovědec a rovněž politik – poradce tehdejší vrchnosti. Jeho autobiografie proto daleko přesahuje hranice životopisného textu. Jejím jádrem je jakási osobitá interakce soukromé osoby J. W. Goetha a prostředí, situace a doby. Referování o tomto vzájemném působení je velice podrobné – proto je text tak rozsáhlý. Jeho poutavost spočívá hlavně v dramatičnosti všeho, co se tu děje jaksi pod hladinou zdánlivě neutrálního referování. Má se všeobecně za to, že podobná „autobiografie“ ve světovém písemnictví vlastně neexistuje. Je jedinečná z jakéhokoli hlediska.

Přeložila Věra Macháčková-Riegrová
Verše přebásnila Michaela Jacobsenová
Předmluvu napsal Hanuš Karlach

Johann Wolfgang Goethe

Johann Wolfgang Goethe (1749–1832) vystudoval práva, s Johannem Gottfriedem Herderem stál u zrodu hnutí Sturm und Drang. Hodně cestoval, často navštěvoval také Čechy (Karlovy Vary, Mariánské Lázně). Od roku 1775 žil ve Výmaru.

Masa a moc

Elias Canetti (1905–1994) zkoumá ve své rozsáhlé historicko-sociologické práci příčiny a následky vzájemného působení mocenských struktur a pohybu mas, zvláště osudné pro 20. století. Na svém opusu pracoval Canetti, nositel Nobelovy ceny za literaturu, téměř 20 let a ze všech svých prací stavěl jej nejvyšší. Tento rozsáhlý esej o davové psychologii, poprvé vydaný v roce 1960, pojednává o tom, jak v mase jedinec ztrácí své úzkosti a zábrany, až se slastně rozplyne v davu. Masa je pro autora nebezpečný živel a dravý živočich, moc pak nástroj jejího ovládnutí. Za víc než půlstoletí své existence se kniha stala literární klasikou a na její aktuálnosti čas neubírá, vždyť problémy lidských mas, jejich ovladatelnosti a možnosti zneužití moci jsou živé stále.

Přeložil Jiří Stromšík
Předmluvu napsal Miloslav Petrussek

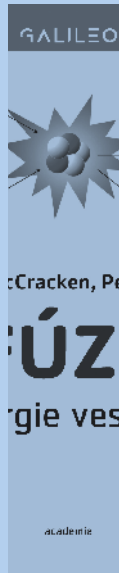
Elias Canetti

2. vydání

již vyšlo

Galileo

I zásadní problémy vědy a společnosti mohou být pojednány čtivým či netradičním způsobem. Edice přináší tituly renomovaných českých i zahraničních autorů, pohybujících se svojí tvorbou na pomezí věd přírodních a společenských: od biologie a klimatologie přes matematiku a fyziku až po filozofii, ekologii a medicínu.

Fúze Energie vesmíru

Může jaderná energie – energie, která pohání hvězdy – být napodobena tak, aby zabezpečila nevyčerpatelnou, životnímu prostředí přátelskou energii zde na Zemi? V knize autoři popisují vzrušující vědu o fúzní energii, její fascinující historii i to, co je v sázce při snaze lidstva uvolnit energii hvězd. Publikace zahrnuje poslední výsledky z Lawrenceovy národní laboratoře v Livermoru, Kalifornie, a pokrok na programu tokamaku Mezinárodního termonukleárního experimentálního reaktoru (ITER) v Cadarache ve Francii. Velký důraz autoři věnují zhodnocení současných zdrojů energie a způsobu, jak řešit její vzrůstající celospolečenskou potřebu, z které jednoznačně vyplývá, že jedinou možností je řízená termojaderná fúze.

Přeložili Milan Řípa a Jan Mlynář

Lidé kolem stolu aneb Úvod do mezilidské chemie

Knihu tvoří soubor esejů, které volně spojuje téma gastroonomie. Autor v nich zkoumá vztahy lidí v různých situacích, zejména u stolu a při společném jídle a pití. Termín „chemie“ přitom chápe v přeneseném a obecném smyslu, jako mezilidskou interakci. Uvádí však také reálné chemické látky, které jako signální chemikálie nebo feromony ovlivňují vzájemné sympatie mezi lidmi, umocňují vztah mezi matkou a dítětem i přitažlivost partnerů. Shrnuje historii stolu, židle a příboru, původ a význam etikety při stolování. Uvažuje o podstatě osobního prostoru a na konkrétních příkladech ukazuje, jak se projeví při mezilidské komunikaci: při přátelském setkání, na vědeckém sympoziu, na svatbě, v čekárně nebo při jednání u kulatého stolu. Závěrem se zamýšlí nad zasedacím pořádkem apoštolů při poslední večeři.

Garry McCracken,
Peter Stott

Autoři Garry McCracken a Peter Stott se věnovali experimentální fyzice magnetického udržení plazmatu v britském výzkumném Centru pro fúzní energii v Culhamu.

2. vydání

Miroslav Raab

Prof. RNDr. Miroslav Raab, CSc., (1938), polymerní fyzik, vysokoškolský pedagog a popularizátor vědy, dlouholetý pracovník Ústavu makromolekulární chemie AV ČR. Je autorem mnoha odborných i populárních článků a dvou úspěšných knih: *Materiály a člověk* (1999) a *Molekulární kuchyně* (2013).

Petr Klusoň

Doc. Dr. Ing. Petr Klusoň, DrSc., (1965) studoval na VŠCHT v Praze a SUNY Buffalo v USA. Dlouhodobě působil na Welsh University, Bangor University, Univerzitě Karlově a na Imperial College London. V současnosti pracuje v Ústavu chemických procesů AV ČR a na Přírodovědecké fakultě UK.

Otrávené příběhy

Publikace tematicky navazuje na knihu *Jedová stopa* (Academia 2015). Čtenář se i zde vydá na klikatou cestu staletími, lemovanou otravami a travičskými příběhy. Neblahé události doprovázené jedovatými substancemi opět ukáží, že navzdory odlišnosti vnějších historických okolností se za staletí příliš neproměňovaly travičské pohnutky – touha po bohatství, po moci, nenávisť, žárlivost, pomsta, zloba, zaslepenost náboženská či národnostní. Občas však jedy „stály“ i na straně hrdinů a nezpochybnitelných autorit. S jinými jedovatými látkami se lidé setkávali ve svých profesích nebo každodenním životě a nedokázali se jejich účinků vyvarovat. *Otrávené příběhy*, odehrávající se od raného středověku až do současnosti, se na rozdíl od příběhů vyprávěných v *Jedové stopě* zabývají výhradně událostmi spjatými s historickými českými zeměmi.

Renilde Loecxová

Renilde Loecxová (1950) je bývalou velvyslankyní Belgického království v České republice. Před tímto postem pracovala na různých diplomatických pozicích v belgické zahraniční službě. V současné době se zabývá podporou vědy a výzkumu zejména v oblasti zdravotnictví, mimo jiné aktivit Evropské organizace pro výzkum a léčbu rakoviny (EORTC).

Trojúhelník studené války

Kniha nabízí nový úhel pohledu na příběh nalezení léků proti AIDS, který je spojen se jménem českého vědce Antonína Holého. Tento úspěch české vědy je zároveň příběhem spolupráce českého chemika s belgickým virologem Erikem De Clercqem a americkým chemikem a úspěšným manažerem společnosti Gilead Sciences Johnem Martinem. Tato součinnost je v knize zasazena do historických kulís vývoje virologie či rozšíření smrtelné epidemie AIDS, ale také do období studené války. Hlavní osou publikace je vyprávění o tom, jak se látky syntetizované Antonínem Holým dostávaly přes železnou oponu na Západ a co se s nimi dělo, než se z nich stal úspěšný lék. Objev Antonína Holého je v knize pojednán jako důležitý kámen ve velké mozaice, která vydláždila cestu k lékům, jež zachránily život milionům lidí.

Přeložil Jaroslav Kurfürst

Znovuobjevená vědecká revoluce

Autor připomíná úžasný myšlenkový pohyb a události, které proměnily evropskou vědu a společnost 17. století. V šesti kapitolách, které staví na své celoživotní badatelské zkušenosti, prověřuje Teich způsoby zkoumání a porozumění přírodě, jež dozrávaly během pozdního středověku a renesance, sleduje jejich pokrok směrem k vědě, jak ji známe dnes, a předkládá zcela fundamentální interpretaci takového zkoumání s jeho změnami sociálního prostředí. Vědecká revoluce byla v jeho interpretaci poznamenána celosvětovou expanzí obchodu evropských mocností stejně jako rivalitou mezi státy o podíl na světovém obchodu, na kterém se – což je pozoruhodné – nepodílela středověká Čína.

Přeložila Antonie Doležalová

Mikuláš Teich

Mikuláš Teich (1918), spolueditor knih *Revolution in History* (1987), *The Renaissance in National Context* (1992), *The Scientific Revolution in National Context* (1992) a *Nature and Society in Historical Context* (1997), je emeritní člen Robinson College na Univerzitě v Cambridgi a čestný profesor na Technické univerzitě ve Vídni.

Přírodopis kanibalismu O lidojedech, placentách, prášku z mumie a jiných věcech

V rámci západní kultury je kanibalismus jedním z ústředních tabu, a i když veřejnost vždy lačnila po zprávách o lidských kanibalech, v přírodních vědách se tomuto fenoménu nedostalo zaslouženého zájmu. Bill Schutt ve své knize vyvrací řadu nepravdivých mýtů o kanibalismu v živočišné říši, poukazuje na jeho evoluční význam a odvážně se pouští i mimo pole biologie do oblasti antropologie a historie. K takto těžké látce přistupuje citlivě, přesto však s neopakovatelným vtípem a zároveň vědeckou přesností. Kromě známých kanibalů zvířecího i lidského světa čtenáři předkládá i příklady málo známé a nutí je k zamyšlení nad vlastními předsudky vůči této jinak rozšířené praxi.

Přeložil Marco Stella

Bill Schutt

již vyšlo

Historie

Edice má široký záběr jako historie sama. Jednotlivé tituly se většinou věnují konkrétním historickým osobnostem nebo událostem, zároveň však hledají souvislosti mezi historií a současností.

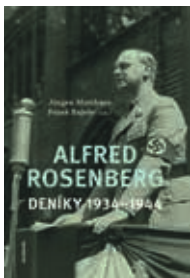

1989 – Podzim národů

Kniha poskytuje komplexní srovnávací analýzu pádu komunismu v Německé demokratické republice, Československu, Bulharsku, Rumunsku, Maďarsku a Polsku. Ukazuje jak poslední léta režimu a události roku 1989, tak jejich vliv na pozdější osud zemí a světa. Aktuální letopočet se pro takovou výzkumnou práci zdá jako vhodná doba: od události roku 1989 uplynula již určitá doba, žije však mnoho přímých pamětníků, od nichž lze získat kvalitní očitá svědectví. Autoři analyzovali vliv ekonomických, ideologických a politických faktorů (vnitřních i vnějších) na erozi a zhroutení systému, přičemž zároveň poukázali na mnoho podobností a rozdílů v průběhu tohoto procesu.

Přeložila Silvie Miltenerová

Alfred Rosenberg: Deníky 1934–1944

Edice deníků ideologa nacistické strany a státu (1893–1946), který byl již velmi záhy jedním z nejradikálnějších antisemitů a až do samého konce podporoval nacistickou vyhlazovací politiku, pokrývá období let 1934–1944. Rosenberg v denících věnuje pozornost aktuálnímu dění a otevřeně prezentuje své úvahy o nacionálněsocialistickém „světovém názoru“, o boji proti křesťanství, o nadřazenosti germánské rasy, v souvislosti se svým jmenováním „ministrem pro Východ“ se zabývá ovládnutím „východních národů“, „židobolševismem“ a „řešením židovské otázky“. Otevřeně píše o svých nedobrých vztazích s některými dalšími nacistickými veličinami (Goebbelsem, Himmlerem, Ribbentropem a dalšími), naopak až devótní úctou zahrnuje svého vůdce. Edici uvádí rozsáhlá studie, text deníků je opatřen poznámkami.

Přeložil Petr Dvořáček

Adam Burakowski,
Paweł Ukielski,
Aleksander Gubrynowicz

Adam Burakowski (1977), historik, politolog a publicista, působí jako velvyslanec Polské republiky v Indii.

Paweł Ukielski (1976), historik a politolog, pracuje jako zástupce ředitele Muzea varšavského povstání.

Aleksander Gubrynowicz (1974), právník, specializuje se na střední a východní Evropu s důrazem na problémy pobaltských států.

Jürgen Matthäus,
Frank Bajohr
(eds.)

Jürgen Matthäus (1959), německý historik působící v US Holocaust Memorial Museum ve Washingtonu.

Frank Bajohr (1961), německý historik působící v Institut für Zeitgeschichte v Mnichově.

Krzysztof Persak,
Łukasz Kamiński
(eds.)

Krzysztof Persak (1968) se věnuje komunistickému mocenskému systému, polsko-sovětským vztahům a historii skautingu.

Łukasz Kamiński (1973) se zabývá historií společenského odboje, politické opozice a činností komunistického represivního aparátu.

Čekisté Bezpečnostní složky v evropských zemích východního bloku 1944–1989

Kniha je ve světové historiografii prvním kompendiem základních informací o činnosti komunistických bezpečnostních složek ve střední a východní Evropě. Mezinárodní skupina historiků v něm představuje ucelené studie o genezi, organizaci, metodách a směrech činnosti bezpečnostního aparátu v jednotlivých zemích východního bloku, v nichž se bezpečnost řídila podle sovětského vzoru a za účasti sovětských poradců. Praktiky, metody a mentalita sovětské politické policie byly převedeny do bezpečnostních složek států tvořících „vnější impérium“. Jejich funkcionáři se často hrdě označovali jako „čekisté“ a za patrona pokládali Felixe Dzeržinského, zakladatele bolševické Čky.

Přeložila Markéta Páralová Tardy
Úvodní studii a komentáři doplnili
Petr Blažek a Pavel Žáček

Ivo Kraus,
Štefan Zajac

Prof. RNDr. Ivo Kraus, DrSc.,
FEng., dr. h. c., (1936) působí od roku 1959 jako vysokoškolský pedagog na Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT se zaměřením na fyziku pevných látek a technické aplikace rentgenové difrakční analýzy.

Doc. Ing. Štefan Zajac, CSc.,
(1940) přednáší teorii pevných látek na Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT. Jeho specializací jsou magnetické vlastnosti materiálů.

Česká a slovenská fyzika 1945–2005

Převratné objevy v nových vědních oborech – jaderné fyzice a fyzice pevných látek – našly v Československu počátkem padesátých let 20. století odezvu ve vysokoškolské přípravě fyziků i v organizaci fyzikálního výzkumu. Vědecká práce se postupně stala součástí aktivit fyziků na všech českých a slovenských vysokých školách přírodovědného nebo technického zaměření, fyzikové dostali možnost profesionálního uplatnění v nových specializovaných akademických i resortních výzkumných ústavech. Tato monografie je věnována úspěchům našich fyzikálních pracovišť ve druhé polovině 20. století a osobnostem, které se o ně zasloužily. Svým obsahem navazuje chronologicky na publikaci autorů *Fyzika za první republiky* (Academia 2017).

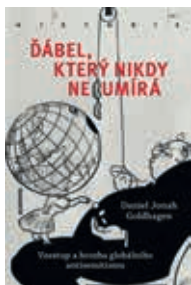

Český strukturalismus v exilu

Strukturalismus představuje v české lingvistice, literární vědě a estetice jeden z nejvýznamnějších badatelských směrů, který získal značný ohlas i v zahraničí. Na jeho podobě a rozvoji se v průběhu 20. století výrazně podepsaly historické a politické události. Mezi emigranty, kteří v letech 1938–1939, 1948 a 1968 opustili Československo, bylo i mnoho významných literárních vědců (například R. Wellek, R. Jakobson, J. Veltruský, L. Matějka, L. Doležel a další). Kniha se zabývá jejich životními osudy, podobou a proměnami jejich vědeckého díla v zahraničí. V centru pozornosti jsou především ti literární badatelé, kteří v exilu v letech 1938–1989 udržovali a rozvíjeli poetiku a estetiku českého strukturalismu anebo se jí ve své práci inspirovali. První část publikace má charakter detailní literárněhistorické a teoretické analýzy, druhá má podobu antologie – obsahuje nejdůležitější dosud nepřeložené texty vybraných exilových literárních vědců.

Ondřej Sládek

PhDr. Ondřej Sládek, Ph.D., (1976) pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, přednáší na Pedagogické fakultě MU, zabývá se teorií literatury, naratologií, českou literaturou 20. století a dějiny české literární vědy.

Ďábel, který nikdy neumírá Vzestup a hrozba globálního antisemitismu

Autor odhaluje dosud nevídanou globální podobu antisemitismu, jeho mocnou přitažlivost pro jednotlivce i skupiny lidí a to, jak ho státy strategicky využívají. Goldhagen provokativně zkoumá, čím přesně je antisemitismus v 21. století, a nastoluje znepokojivé nové paradigma jeho chápání. Zabývá se rozměry této hrozby a vysvětluje, jak nové technologie přizpůsobily oheň, jenž před nástupem nového tisíciletí jen doutnal. Výsledky jsou ničivé. Autor rozebírá, jak se antisemitismus mezinárodně prosadil v institucích, jako jsou OSN a přední nevládní organizace, i v široké koalici nepřátelských států, přičemž ho po celém světě podněcují média i akademická sféra – a těm, jimž leží na srdci spravedlnost a morálka, předkládá plán tohoto znepokojivého předsudku.

Daniel Jonah Goldhagen

Daniel Jonah Goldhagen (1959), bývalý profesor Harvardovy univerzity, je autorem mimo jiné knihy *Hitlerovi ochotní katani*. Přispívá do *New York Times*, *Los Angeles Times*, *Washington Post* nebo *New Republic*.

Přeložila Petruška Šustrová

Jörg Echternkamp,
Hans-Hubertus Mack
(eds.)

Jörg Echternkamp (1963),
odborník na vojenské dějiny
a docent novějších a nejnovějších
dějin na Univerzitě Martina
Luthera, redaktor periodika
Militärgeschichtliche Zeitschrift.

Hans-Hubertus Mack
(1954), vedoucí Centra pro
vojenské dějiny a sociální vědy
Bundeswehru.

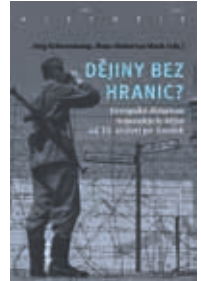
Gitta Serenyová

Gitta Serenyová (1921–2012),
novinářka maďarsko-rakouského
původu. Zaměřovala se především
na období třetí říše a poškozování
děti. Psala hlavně pro periodika
Daily Telegraph, *Sunday Times*,
The Times či *The Independent*.

Dějiny bez hranic? Evropské dimenze vojenských dějin od 19. století po dnešek

Vývojové tendence vojenství se jen zřídka zastavují před státními hranicemi. Vojenské dějiny jsou však až dodnes z velké míry národními dějinami. Popsat vojenské dimenze minulosti z evropské perspektivy proto znamená stanovit nové akcenty a otevřít tak překvapivé náhledy. Renomovaní historikové z 25 států si vzali pod drobnohled vztahy v Evropě v období od 19. století, přesahující hranice jednotlivých zemí. Tato kniha poprvé osvětluje otázky zavrhování války a míru, změn v poměru mezi civilní a vojenskou sférou, reprezentace vojenství v podobě obrazů vlastních i cizích, jakož i vztahů ozbrojených sil v rámci vojenských aliancí od napoleonských válek. Uvedené problémy zkoumá z transnacionální perspektivy a stává se tak cenným vodítkem pro historiky i širší veřejnost.

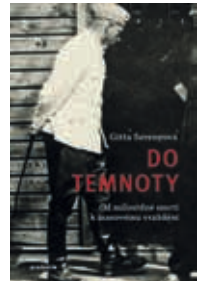
Přeložil Vladimír Pilát

Do temnoty Od milosrdné smrti k masovému vraždění

Britská spisovatelka a novinářka Gitta Serenyová se koncem druhé světové války jako pracovnice UNRRA stala svědkem mnoha důsledků nacistických zločinů, což ji po válce přivedlo k myšlence najít někoho, kdo by vysvětlil, jak zdánlivě normální lidské bytosti dokázaly páchat takové krutosti. Po procesu s bývalým velitelem vyhlazovacího tábora Treblinka Franzem Stanglem, který byl v Německu odsouzen na doživotí, využila v roce 1971 možnost s ním celkem sedmdesát hodin hovořit. Tento nacističtina po válce uprchl přes Řím do Brazílie, kde ho vypátral Simon Wiesenthal. Stanglovu výpověď autorka konfrontovala se svědectvími několika bývalých vězňů, kteří přežili, a lidí jemu blízkých. Vznikl tak pozoruhodný dokument nejen o organizaci nacistických zvěrstev, ale také o roli katolické církve za války.

Přeložila Zlata Kufnerová

Generace nekompromisních Vedoucí pracovníci Hlavního říšského bezpečnostního úřadu

Dne 27. září 1939 vznikl z Tajné státní policie, Kriminální policie a Bezpečnostní služby Hlavní říšský bezpečnostní úřad (*Reichssicherheitshauptamt*, RSHA), v jehož čele stál až do své smrti Reinhard Heydrich. Na vedoucích místech této instituce byli mladí, vysokoškolsky vzdělaní lidé, kteří se aktivně angažovali pro nacionálněsocialistickou myšlenku. Za tímto účelem často opustili slibnou kariéru ve svém oboru – nejednalo se tedy o ztroskotané existence, které by jinak nenalezly vhodné uplatnění. Zaměstnanci RSHA se neomezovali na práci od psacího stolu, ale po vypuknutí druhé světové války se jako velitelé zásahových komand a jednotek v Polsku, Sovětském svazu a Pobaltí aktivně podíleli na masovém vraždění Židů, Poláků a dalších skupin obyvatelstva.

Přeložil Vlastimil Drbal

Hitlerova monstra Třetí říše a okultismus

Fascinace nacistů okultismem se stala legendou, přesto se dnes odbývá poukazem na to, že šlo jen o Himmlerovu osobní posedlost nebo že se příliš přečnuje. I když se to jeví jako absurdní, je neoddiskutovatelné, že víra v nadpřirozeno k nacistickému projektu skutečně patřila. K vytvoření, respektive přetvoření východisek a cílů německé politiky a společnosti, jakož i vědy a náboženství, využíval režim astrologii, paranormální jevy, paganismus, ariánskou mytologii, magii, představy o zázračných zbraních i o ztracené Aghartě. Kurlander ukazuje, že vztah třetí říše k nadpřirozenu nebyl zdaleka jednoznačný. Přestože byly populární okultismus a pověry opakovaně zakazovány a potlačovány, nacisté z nich čerpali, aby s jejich pomocí získali moc, vytvořili propagandu a strategie a realizovali své sny o rasové „utopii“.

Přeložila Monika Kittová

Michael Wildt

Michael Wildt (1954) působí na Humboldtově univerzitě v Berlíně jako profesor německých dějin 20. století se zaměřením na historii nacionálního socialismu. Jeho zájem se dlouhodobě soustřeďuje na dějiny pronásledování Židů v Německu a holokaust.

Eric Kurlander

Eric Kurlander (1973) je profesorem na Stetsonské univerzitě, kde vyučuje soudobé německé, evropské a světové dějiny. Specializuje se na moderní německou historii, zvláště pak na nacistickou éru, o níž napsal tři knihy.

Eva Semotanová (ed.)

Prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc., (1952) je vědeckou pracovnicí Historického ústavu AV ČR. Zabývá se historickou geografii, historickou krajinou a dějinami kartografie. Je mimo jiné spoluautorkou *Historického atlasu měst České republiky* (vychází od roku 1995) a *Akademického atlasu českých dějin* (Academia 2014 a 2016).

Hranice v krajinách

Hranice provázejí člověka od jeho prvních krůčků na planetě Zemi. Jsou myšlené i skutečné, nalézají se v prostoru i v lidské mysli. Tvoří mantinely, jimiž se společnost vymezuje na základě různých idejí, ideologií a zájmových či ovládaných krajin a územních celků – regionů. Regiony se v čase vyvíjely a měnily. Jejich polohu, rozsah a hranice formovaly geografické podmínky i prospěch jednotlivých skupin obyvatelstva, sdílejících společné mocenské, národní, hospodářské, kulturní a jiné, často velmi specifické cíle. Hranice se tak staly výraznou civilizační, historickou i geografickou hodnotou. Tato publikace nabízí různé, často neotřelé pohledy na středoevropské hranice a poskytuje srovnání počátků středověkých hranic s hranicemi moderními, především ve 20. století.

David Svoboda

David Svoboda, Ph.D., (1977) pracuje v Ústavu pro studium totalitních režimů a zabývá se moderními dějinami Ukrajiny, ukrajinsko-polskými vztahy a osudy Ukrajiny v Sovětském svazu.

Koedice s Ústavem pro studium totalitních režimů

Jablko z oceli

Zrod, vývoj a činnost ukrajinského radikálního nacionalismu v letech 1920–1939

Konfliktní téma spojené se jmény S. Bandery, R. Šuচেvyče, Organizace ukrajinských nacionalistů a Ukrajinské povstalecké armády budí vášně daleko od hranic postsovětského prostoru. Události na Ukrajině roku 2014 ukázaly náchyllost této problematiky ke zneužití, ať již strůjci oživené ruské agrese, polskými nacionalisty, nebo ukrajinskými politickými technology postsovětské éry. Kniha je v českém akademickém prostředí prvním pokusem podat objektivní obraz zrodu a formativní etapy hnutí, jehož historická role dělí nejen historiky, ale i celé národy a jejich politické reprezentace. Publikace se zabývá polsko-ukrajinským nacionálním soupeřením na pozadí dějin meziválečné Evropy, svým záběrem ale zasahuje ještě do 19. století, jehož duch přetála první světová válka, a nezastavuje se ani před dramatickým děním na československé Podkarpatské Rusi pomnichovského období.

Jan Jessenius mezi historií, ideologií a politikou

Kniha sleduje osudy lékaře, rektora Univerzity Karlovy a „ideologa stavovského povstání“ Jana Jessenia, popraveného roku 1621, a jeho roli v politickém myšlení předbělohorské stavovské opozice. Autorka analyzuje Jesseniovy texty, které využívají flexibilní výklad dějin jako politický a ideologický nástroj. Dobové myšlení zkoumá na základě dosud nedostatečně vytěžených pramenů (stavovské apologie a podobně), v nichž jsou patrné teorie o právu poddaných na odpor proti panovníkovi. Zabývá se projevy těchto teorií v prostředí univerzity a vztahy mezi ní a protihabsburskou opozicí. Mapuje i barvitý „druhý život“ Jana Jessenia (jak ve smyslu uměleckého ztvárnění jeho osudů, tak dobově politicky, ideologicky a nacionálně podmíněné snahy včlenit ho do galerie velkých osobností českých a slovenských dějin).

Kněz prezidentem Slovensko Jozefa Tisa

Kniha je věnována jedné z nejvýznamnějších a současně nejrozporuplnějších postav moderní slovenské (potažmo československé) historie, Jozefu Tisovi. Autor analyzuje jeho životní osudy, nástup k moci, formování slovenského nacionalismu, „černou legendu“, jež kolem Tisa později vznikla, i dnešní postoje historiků. Nejedná se však o klasickou biografii, kniha je především široce pojatým obrazem Slovenska první poloviny 20. století. Krawczyk si klade dodnes podnětné otázky: Jak se katolický duchovní stane vrcholným politikem? Lze spojit křesťanské hodnoty s fascinací fašismem a vypjatým nacionalismem? Kam až může zajít zaštitování se vlastencstvím? Kde leží hranice mezi náboženstvím a ideologií?

Přeložila Michala Benešová

Marie Šedivá Koldinská

Doc. Mgr. Marie Šedivá Koldinská, Ph.D., (1971) působí na Filozofické fakultě UK a trvale spolupracuje s Českou televizí. Je autorkou knih *Každodennost renesančního aristokrata* (2001), *Kryštof Harant z Polčic a Bezdružic. Cesta intelektuála k popravšti* (2004) a dalších.

Andrzej Krawczyk

Andrzej Krawczyk (1954), polský historik a diplomat. Vystudoval Varšavskou univerzitu, specializuje se na dějiny střední Evropy 20. století. Působil jako velvyslanec v Praze (2001–2005) a Bratislavě (2009–2012) a v letech 2013–2018 jako polský velvyslanec v Bosně a Hercegovině.

Jan Grabowski

Jan Grabowski (1962) je profesorem historie na Univerzitě Ottawa a zakládajícím členem Polského střediska pro výzkum holokaustu ve Varšavě. Zaměřuje se na výzkum židovsko-polských vztahů během holokaustu. Mezi jeho nejvýznamnější práce patří *Rescue for Money* (2008) či *„Je le connais, c'est un Juif!“* (2008). Jeho články se objevují v *Yad Vashem Studies*, *Holocaust and Genocide Studies*, *Contemporary European History* či *Zagłada Żydów*.

Lov na Židy Zrada a vražda v Němci okupovaném Polsku

V letech 1942 a 1943 se tisícovkám polských Židů podařilo po likvidaci ghett uniknout, ale jen málokterí se dožili konce války. Porůznu se skrývali, leč většinou byli postupně zrazováni a vydáváni Němcům či vlastní polské „modré“ policii. Jan Grabowski ve své knize podrobně zkoumá jejich osudy na příkladu jednoho okresu v Malopolském vojvodství. Publikace je důrazným příspěvkem ke stále probíhající a vzrušené debatě o odpovědnosti Němců a Poláků za holokaust.

Přeložil Jan Krist

Florian Altenhöner

Florian Altenhöner (1968) se zabývá především výzkumem nacistické Bezpečnostní služby (SD), zvláště její složky, která se zaměřovala na zahraniční zpravodajství. Je autorem řady odborných i popularizujících článků na toto téma.

Muž, který začal druhou světovou válku Alfred Naujocks: padělatel, vrah, terorista

Autor v knize vykresluje životní dráhu německého válečného zločince a předkládá vůbec první biografii tajného agenta Bezpečnostní služby (SD). Alfred Naujocks zinscenoval 31. srpna 1939 fingované přepadení rozhlasového vysílače v Gliwicích, jež posloužilo jako záminka pro německý útok na Polsko. V jeho režii byla také řada dalších „spektakulárních“ akcí. Na podzim roku 1944 přeběhl ke Spojencům, v padesátých a šedesátých letech troufale prodával svůj příběh médiím, která ochotně psala o jeho vražedných „husarských kouscích“. Zemřel roku 1966, aniž byl v Německu za své činy odsouzen.

Přeložila Hana Jadrná Matějková
Doslav napsal Pavel Kreisinger

Na uranu záleží! Středoevropský uran v mezinárodní politice 1900–1960

Kniha komplexně pojednává o problematice uranu od historie jeho těžby v Krušnohoří přes vznik atomové bomby až po sovětský monopol na československý a východoněmecký uran po druhé světové válce. Zvláštní pozornost autoři věnují organizaci těžby této suroviny v komunistickém Československu po roce 1948, na které se zásadním způsobem podílely tisíce politických vězňů v pracovních táborech. Pro českého čtenáře zcela neznámou kapitolou jsou okolnosti těžby uranu na saské straně Krušných hor, kde vznikl největší uranový podnik v sovětském táboře – Wismut AG. Mezi jeho zaměstnanci bylo kromě politických vězňů nemalé množství žen pracujících i pod zemí.

Přeložil Aleš Valenta

Zbyněk Zeman,
Rainer Karlsch

Zbyněk Zeman (1928–2011) byl český historik, který po celý profesní život působil na britských univerzitách včetně Oxfordu. V roce 1996 se vrátil do České republiky, kde mimo jiné vydal politický životopis Edvarda Beneše.

Rainer Karlsch (1957) je německý historik, známý zejména studií o vývoji německé jaderné bomby během druhé světové války.

Nejhorší den Československé lidové armády 21. 8. 1968

Nejen milovníkům vojenské historie, ale i nejširší veřejnosti je určena publikace, která téměř hodinu po hodině a den po dni nově popisuje dramatické srpnové dny roku 1968 v Československé lidové armádě. Byla si armáda vědoma hrozícího nebezpečí a co mohla proti němu podniknout? Jak se vyvíjela situace během invaze v nejvyšších velitelských strukturách nebo na okruzích i u vybraných svazků a útvarů po celém Československu? Jak se ke vpádu bratrských armád postavila vojenská rozvědka? Kolik si okupace vyžádala životů na československé straně? Na tyto a další otázky se kniha snaží dát vyčerpávající odpověď. Kromě málo známých i dosud nezveřejněných fotografií a dokumentů jsou v ní obsaženy také přílohy týkající se organizace a dislokace ČSLA i složení velitelského sboru a ztrát na životech československých občanů.

Daniel Povolný

PhDr. Daniel Povolný, Ph.D., (1972), historik zabývající se československými dějinami v období 1945–1989, zvláště problematikou ČSLA a StB v letech 1968–1969, ale také regionálními dějinami a osobou zakladatele značky Jawa Ing. Františka Janečka.

David Pavlát

PhDr. David Pavlát, Ph.D., (1979), absolvent Ústavu českých dějin FF UK. Zaměřuje se na české politické dějiny první poloviny 20. století a na problematiku médií.

Novinář a politik Hubert Ripka Člověk, který nemlčel

Publikace se věnuje jednomu z neaktivnějších demokraticky orientovaných novinářů a nejbližších spolupracovníků Edvarda Beneše. Hubert Ripka upozorňoval na hrozbu německého pangermanismu a byl odpůrcem mnichovské kapitulace. Od dubna 1939 působil jako protiváha Štefana Osuského v Paříži, ve Velké Británii se stal státním ministrem v československém exilovém ministerstvu zahraničních věcí. Vrcholem jeho kariéry byla poválečná pozice ministra zahraničního obchodu, které využíval ke spoluformování zahraničněpolitické orientace. Považoval se za iniciátora únorové demise v roce 1948. Po útěku ze země se zapojil do aktivit RSČ, ačkoli kritizoval její stranické uspořádání. Evropský integrační proces chápal jako cestu k osvobození středoevropských národů. Ve Spojených státech amerických byl vyšetřován kvůli obavám z komunistické infiltrace, po návratu ze zámoří byl považován za nejdůležitějšího reprezentanta celé střední Evropy. Zemřel v Londýně.

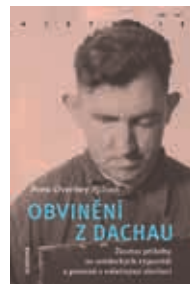

Fern Overbey Hilton

Fern Overbey Hilton (1936), dramatik a novinář, žije v Kingsportu v americkém Tennessee.

Obvinění z Dachau Životní příběhy ze svědeckých výpovědí a procesů s válečnými zločinci

V rámci celkem 489 procesů v Dachau čelilo americké justici 1 700 zločinců nacistického Německa. Jednalo se o lidi z různých společenských vrstev od říšských pohlavářů po statkáře, studenty a vesničany. Provinili se účastí na zvěrstvech namířených proti obětem všech možných národností, k nimž došlo v koncentračních táborech a při transportech. Tato studie se zabývá širokou škálou těchto procesů a usnadňuje porozumění situaci, do níž německá civilizace dospěla za druhé světové války. Autor vychází z primárních zdrojů včetně oficiálních soudních svazků a revizních zpráv k procesům. Popisuje jednotlivé případy a poskytuje detailní informace o obžalovaných, jejich výchově, vzdělání, kariéře, chování v průběhu procesů i poté.

Přeložil Marek Pocestný

Očista československých hranic

Autor se soustřeďuje na proměny Sudet v druhé polovině 20. století. Klíčovým momentem je pochopitelně odsun německého obyvatelstva z československého pohraničí po druhé světové válce, kterému předcházelo několik století soužití etnických Čechů a Němců. Glasheim sleduje osudy vysídlených Němců a zejména poválečný vývoj pohraničních oblastí a popisuje, jak se z krajů, které byly kulturně, ekonomicky i lingvisticky rozmanité, stala pouhopouhá smutná „měsíční krajina“ plná dolů, chemiček a elektráren, i to, v jakém stavu se tyto oblasti nacházejí dnes.

Přeložila Eva Poskočilová

Eagle Glasheim

Eagle Glasheim (1970) je americký historik, který přednáší na Univerzitě Britské Kolumbie a zabývá se především dějinami střední Evropy ve 20. století. Z jeho prací česky vyšlo *Urození nacionalisté. Česká šlechta a národní otázka v 1. pol. 20. století* (2012).

Politika odkazu Jan Palach a Oskar Brüsewitz jako političtí mučedníci

Jana Palacha a Oskara Brüsewitze, který je mimo Německo jen málo známý, spojuje podobný osud. Není tomu tak jenom proto, že se Brüsewitz, farář působící v Zeitzu v Německé demokratické republice, na protest proti komunistickému režimu v srpnu roku 1976 upálil, ale i z toho důvodu, že se z něj podobně jako z Palacha stal politický mučedník. Autorka v knize ukazuje, že porjetí Palacha a Brüsewitze v symbolické rovině osciluje mezi „obětí“ a „hrdinou“, a to v návaznosti na funkce, které mají jako diskurzivní postavy z pohledu různých (západních i východních) aktérů plnit.

Přeložil Zdeněk Hartmann

Sabine Stachová

Sabine Stachová (1982) je německá kulturoložka a bohemistka pracující v Německém historickém institutu ve Varšavě. Zabývá se obdobím reálného socialismu ve střední Evropě (především v Polsku a Československu) a historickou pamětí.

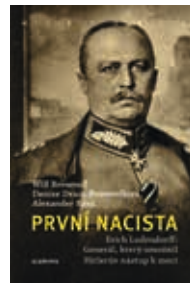
Will Brownell,
Denise Drace-Brownellová

Will Brownell, tlumočník,
překladatel, vystudoval historii
na Kolumbijské univerzitě
v New Yorku.

Denise Drace-Brownellová
působí jako technologka
a vedoucí pracovnice v oblasti
mezinárodního obchodu.

První nacista Erich Ludendorff: Generál, který umožnil Hitlerův nástup k moci

Kniha se zaměřuje na Ericha Ludendorffa, jednoho z nejvlivnějších německých vojenských představitelů za první světové války, který byl do značné míry zodpovědný za přehnané německé ambice a z nich plynoucí závažné ztráty na životech, ale nyní je prakticky neznámý. Autoři sledují počátky jeho kariéry, úspěch v bitvě u Lutychu, spolupráci s Hindenburgem i nezdařené ofenzivy provázené diplomatickými skandály. Ludendorff byl vlivným šířitelem konspiračních teorií a uvedl do oběhu legendu o ráně do zad, podle níž Německo nebylo poraženo, nýbrž zrazeno Židy. Autoři představují Ludendorffa coby muže, jenž dodal vznikajícímu nacistickému hnutí legitimitu a nasměroval Německo do další světové války.

Přeložila Petra Johana Poncarová

Vladimír Petrilák,
Mauro Kraenski

Vladimír Petrilák (1965),
publicista a překladatel, člen
Syndikátu polských novinářů,
publikoval v Polsku i Česku články
hlavně s politickou tematikou.

Mauro Kraenski (1968),
překladatel, turistický průvodce,
nezávislý badatel, od konce
osmdesátých let 20. století
žije převážně v Polsku.

Rudá samba Činnost StB v Brazílii v 50. a 60. letech 20. století

Autoři se zabývají tématem, které nebylo v české (ani v brazilské) historiografii doposud zpracováno. Na základě důkladného studia značného množství archivních materiálů sestavili vyčerpávající přehled působení Státní bezpečnosti v největší jihoamerické zemi. Každé významnější akci důstojníků I. správy je věnována zvláštní kapitola, kniha se zaměřuje na podrobný rozbor aktivních opatření a poukazuje na rostoucí vliv komunistických rozvědek na brazilskou politiku a správu. Obzvláštní pozornost je věnována otázce spolupráce rozvědek východního bloku a jejich podřízenosti KGB. V mnoha kapitolách autoři sledují, jak je StB z Moskvy úkolována a jak plní úkoly, které nemají se zájmy Československa nic společného.

Přeložila Markéta Páralová Tardy

Spravedlivé a nespravedlivé války

Kniha je označována jako nejvýznamnější dílo současnosti v teorii spravedlivé války. Poprvé byla vydána v roce 1977 a nyní vychází česky s novou předmlouvou a doslovem. Zkoumá morální otázky, jež vyvstávají před válkami, které vedeme, během nich a po nich. Úvahy a argumentaci doplňují historické ilustrace – od útoku Athéňanů na Mélos přes masakr v My Lai až po Afghánistán a ještě dál. Walzer těží z historických líčení, svědeckých účastníků, z historických rozhodnutí a vyprávění obětí, aby vysvětlil, kdy je válka oprávněná a kdy ty, kteří válku vedou, omezují etické limity.

Přeložila Jana Odehnalová

Michael Walzer

Michael Walzer (1935) je emeritním profesorem společenských věd na univerzitě v Princetonu. Je autorem mnoha knih z oblasti spravedlivých a nespravedlivých válek, nacionalismu, etnicity, ekonomické spravedlnosti, radikalismu, tolerance a politického závazku. Dodnes vydal dvacet sedm knih a více než tři sta článků, esejí a knižních recenzí.

Stalinova komanda Ukrajinské partyzánské jednotky v letech 1941–1944

Bezohledné uplatňování taktiky spálené země, úmyslné provokování okupační moci a vyvolávání odvetných opatření vůči civilnímu obyvatelstvu, ničení vlastních vesnic, chaotické získávání potravin od obyvatelstva doprovázené každodenními loupežemi, opilstvím, které se zvrhávalo v násilí a sexuální delikty, bratrovražedné vnitřní konflikty, operativní nasazení bakteriologických zbraní a konečně kanibalismus – kniha vysvětluje, že toto vše nebyly nahodilé excesy masového krveprolití ani spontánní lidová odezva na krutost vládnoucích nacistů, ale zákonitě rysy Stalinovy malé vražedné války.

Přeložil Libor Dvořák

Alexandr Gogun

Alexandr Gogun (1980) se v současné době věnuje výzkumné práci na Svobodné univerzitě v Berlíně. Rovněž vyučuje na univerzitě v Postupimi a je stipendistou v nizozemské organizaci NIOD – ústavu pro studium druhé světové války, holokaustu a genocidy v Amsterdamu.

Andrew Scull

Andrew Scull (1947), sociolog, teoretik vědy a historik medicíny. Od roku 1978 působí na fakultě sociologie University of California v San Diegu, od roku 1992 jako řádný profesor. Hlavním tématem jeho zájmu je historie duševních onemocnění a psychiatrie.

Šílenství a civilizace Kulturní historie duševních chorob od bible po Freuda a od blázince k moderní medicíně

Od bible k Sigmundu Freudovi, od exorcismu k mesmerismu, od blázců k psychiatrickým nemocnicím, od teorie tělesných šťáv k moderní farmakologii, tam všude nás provází kniha předního amerického historika psychiatrie Andrewa Sculla. Autor důkladně sleduje, jaký byl postoj různých civilizací v průběhu tisíciletí k projevům neobvyklého chování a duševních onemocnění, všímá si proměn tohoto vztahu i jeho odrazu zejména v umění. Centrem jeho pozornosti je nejen civilizace Západu, ale i to, jak západní postoje pronikaly do ostatních částí světa. Publikace obsahuje rozsáhlý soubor dobových ilustrací s velkou vypovídací hodnotou.

Přeložil Jaroslav Veis

Robert Kuwałek

Robert Kuwałek (1966–2014), polský historik, muzejník a pedagog. Byl jedním ze zakladatelů památníku v místě bývalého vyhlazovacího tábora v Belzci a jeho prvním vedoucím (do roku 2007). Napsal řadu vědeckých a populárně naučných článků a knih věnovaných problematice židovské komunity a holokaustu.

Vyhlazovací tábor Belzec

První vědecká monografie věnovaná historii německého vyhlazovacího tábora Belzec, zřízeného v rámci akce „Reinhardt“. Autor představuje v širším kontextu dějin pronásledování a vyhlazování Židů na území Generálního gouvěrnementu. Kniha se zabývá přípravami k realizaci holokaustu na tomto území, popisuje lokalizaci a výstavbu tábora, charakterizuje jeho personál a především přibližuje samotný mechanismus vyhlazování. Pozornost věnuje rovněž likvidaci zařízení a poválečným osudům tohoto místa. Publikace je výsledkem zpracování velkého počtu pramenů včetně těch z německých archivů, které dosud nebyly polskými historiky využívány, a prezentuje nová zjištění týkající se počtu obětí tábora.

Přeložil Marek Poloncarz

Zkoumání etiky kultury holokaustu

Kniha usiluje o přehodnocení debat a sporů, které formují studia o holokaustu za poslední čtvrtstoletí. V tomto zásadním díle se setkávají mezinárodní akademici ze zakládající generace studií o holokaustu s novou generací historiků, umělců a spisovatelů, kteří posouvají hranice debaty skrze své akademické či kulturní postupy. Publikace se zaměřuje na kulturu veřejných památníků, svědeckých vyprávění a artefaktů kulturní paměti a historie vyvolané vzpomínkami na holokaust a zkoumá způsoby institucionalizace, globalizace a četné zpochyňování kultury holokaustu. Věnuje se třem vzájemně propojeným tématům, a sice otázkám narativu, nápravě archivu a politice výjimečnosti, přičemž eseje v ní obsažené zkoumají složitost etiky obklopující diskurz, artefakty a instituce paměti holokaustu.

Přeložil Zdeněk Havlíček

Život s Hitlerem Liberální demokraté ve třetí říši

Kniha analyzuje klíčové otázky činnosti liberálních demokratů v Německu od roku 1933 do konce nacistického režimu. Na základě pečlivého studia pramenů zkoumá autor motivace, naděje a obavy německých liberálních demokratů, kteří byli nejlepším příkladem středostavovského progresivismu Výmarské republiky, a zjišťuje, proč jich tak málo vzdorovalo a tak mnoho uvítalo prvky třetí říše. Ukazuje, že německý liberalismus nebyl jediným protivníkem a obětí nacionálního socialismu, ale v některých ohledech byl jeho ideologickým a sociologickým předchůdcem. To, že mohl být obojím, má zásadní důsledky pro porozumění genezi autoritářských režimů kdekoli na světě. Dlouhotrvající neochota výmarských demokratů čelit režimu ukazuje, jak snadno může liberální demokracie podlehnout fašismu.

Přeložil Jiří Kasl

Claudio Fogu,
Wulf Kansteiner,
Todd Presner (eds.)

Claudio Fogu (1936), docent italských studií na Kalifornské univerzitě v Santa Barbaře.

Wulf Kansteiner (1964), profesor historie na Aarhuské univerzitě v Dánsku.

Todd Presner, profesor německého jazyka a srovnávací literatury na Kalifornské univerzitě v Los Angeles.

Eric Kurlander

Eric Kurlander (1973) je profesorem na Stetsonské univerzitě, kde vyučuje soudobé německé, evropské a světové dějiny. Specializuje se na moderní německou historii, zvláště pak na nacistickou éru, o níž napsal tři knihy.

Judaica

Židovské myšlení od starověku po současnost představují komentované překlady původních prací – z hebrejštiny, judeo-arabštiny, ale i řečtiny, angličtiny nebo francouzštiny, a také monografie o významných židovských učencích.

Lampa přikázání (Ner mišwa)

Jehuda Leva ben Beša'el, pražský Maharal (asi 1525–1609), je v obecném povědomí znám jako tvůrce golema. Legendy jsou ovšem odrazem jeho významu jako náboženského filozofa. Maharal za svého života vydal více než deset spisů, v nichž formuloval svébytnou náboženskou filozofii, pojednávající o zásadních konceptech judaismu a chápání stvořeného světa. Jako jeden z mála židovských autorů se zabýval i tématy obecnými (jako první například reagoval na Koperníkův heliocentrický model nebo na Kolumbův objev neznámé pevniny). V drobném spisu *Ner mišwa* (Praha 1600) autor rozehrává všechna důležitá témata svého myšlení včetně originální historiosofie a otázky vztahu židů a křesťanů.

Přeložil Mirko Beneš

Úvodní studii a komentáře napsal Pavel Sládek

Pražský Maharal mezi tradiční aškenázskou učeností, mystikou a filozofií

Kolektivní monografie představuje myšlenkový svět rabi Jehudy Levy ben Beša'ela, pražského Maharala. Kniha předkládá jeho syntézu tradiční agadické látky Talmudu a midrašů, náboženské filozofie a mystiky. Přináší srovnání Maharalova díla s myšlenkovým odkazem některých jeho současníků a dále přibližuje způsoby, kterými Maharal přejímal starší mystická a nábožensko-filozofická díla, dostupná aškenázským učencům 16. století. Zvláštní pozornosti se dostává vlivu knihy *Zohar* na Maharalovo myšlení. Mimořádnou součástí publikace je studie o recepci Maharalova díla ve východoevropském chasidismu.

Jehuda Leva ben Beša'el (Maharal)

Mirko Beneš (1966–2010), překladatel z hebrejštiny, mimo jiné přeložil 18 traktátů *Mišny* (záznamu ústní tradice judaismu) a 15 traktátů Talmudu.

Doc. PhDr. Pavel Sládek, Ph.D., (1976), přední český hebraista, vedoucí Ústavu Blízkého východu a Afriky FF UK. Zabývá se raně novověkými židovskými kulturními dějiny, především rabínskou literaturou a židovským myšlením.

David Biernot, Kamila Kohoutová, Elliot R. Wolfson

Mgr. David Biernot, Th.D., (1973) vyučuje hebrejštinu a židovskou náboženskou filozofii na Husitské teologické fakultě UK.

Mgr. Kamila Kohoutová (1990) se zabývá studiem odkazu pražského Maharala. Působí na Husitské teologické fakultě UK.

Prof. Elliot R. Wolfson, Ph.D., (1956) je předním světovým odborníkem na židovský mysticismus. Působí na University of California a na New York University.

Koedice s Husitskou teologickou fakultou Univerzity Karlovy

Lingvistika

Co je nám bližšího než mateřský jazyk? Práce našich předních jazykovědců, v širokém záběru od fonetiky po sociolingvistiku, přinášejí knihy této edice. Jsou určeny laickému i odbornému publiku.

UNIVERBIA LOVNĚNÍ

Ivana Koliářová

Slovník univerbiu jazykovým slovníkem nebyl publikován o významu nebo tv pravopisu, výslovnosti přířadit sousovním absolvovaný film: jednoslovný – abs z těchto univerbiu a frakcionované I například kreditku jsou užívány jen v spojených profesní kulturní činnosti, proutěné příručka než 1 500 univerbiu vlastních jmen (ú uspořádání abecedy i jemi odpověď) textech je bohatě z autentických ps

DRNÝ VÝV VNÍCH IV VE STA ČEŠTINĚ

Petr Nejedlý

Knihu podává při vývoje deverbativ od počátku češtin 18. století. Metod z funkčně struktury teorie a sčít z dos sbírek dobových) které jsou soustř český AV ČR. Zák tvoří kapitoly větr onomatologický uspořádané podla jsou nahrazeny ve kniha přispívá k: prkáního mlata mluvnicki, která z a podrobný popis na dostatečně reč materiálů.

LUVENÉ Č

Jana Hoffmannová
Jiří Homoláč
Kamila Mrázová

Východiskem dos češtiny jsou převr syntax mluvených nepřipravených a byla skomáru je autoritního týmu že lze popsat určt běžně mluvené ú řádně „nepřevide na ponadí textů p na popis syntakti mluvených proje čtře ohraničují jednotky analyz dialogických repl k jejich funkci v p mechanismech. V rozsáhlé a důřerem „diskurzivních mat soustavou interj hlavně proutědik výzkum byla čerj mluvené češtiny, zdrojů.

DIFIKACE SLOVNOS

Veronika Štěpánková

Monografie se zam výslovnosti spřívov historii českého us podrobně se zabývá o zachycení výsklu přípravami kodifiká pro jazyk český a s vývoj v oblasti výř výslovnosti. Těšit v analýze obsahů v příručce; detailně na ta výslovnosti postupně proutědik je z pohledu souča problematice. Se výsledky foneticki zejména v korpus

Slovník univerbizátů (zjednoslovných názvů)

Slovník univerbizátů je speciálním jazykovým slovníkem, jaký u nás dosud nebyl publikován. Jde v něm nikoli o význam nebo tvar slova samého ani o jeho pravopis, výslovnost či historii, nýbrž o to, přiřadit souslovnému názvu – například *absolventský film* – synonymní název jednoslovný – *absolventák*. Některé z těchto univerbizátů jsou názvy běžné a frekventované i v psaných textech, například *kreditka* za *kreditní karta*, jiné jsou užívány jen v úzkém okruhu lidí spojených profesí nebo sportovní či kulturní činností, například *proutěnka* za *proutěná překážka*. Slovník zahrnuje více než 1 200 univerbizovaných názvů včetně vlastních jmen (*Lomničák, Prodanka*) a je uspořádán abecedně. Užívání univerbizátů i jemu odpovídajícího sousloví v psaných textech je bohatě dokumentováno z autentických psaných zdrojů.

Ivana Kolářová,
František Štícha

PhDr. Ivana Kolářová, CSc., (1965) je odbornou asistentkou na Katedře českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty MU.

Doc. PhDr. František Štícha, CSc., (1950) je vedoucím vědeckým pracovníkem Ústavu pro jazyk český AV ČR a vedoucím oddělení gramatiky tohoto ústavu.

Slovtvorný vývoj deverbativních substantiv ve staré a střední češtině

Kniha podává přehled slovtvorného vývoje deverbativních podstatných jmen od počátku češtiny do třetí čtvrtiny 18. století. Metodologicky vychází z funkčně strukturální derivatologické teorie a těží z dosud nejrozsáhlejších sbírek dobového jazykového materiálu, které jsou soustředěny v Ústavu pro jazyk český AV ČR. Základní osnovu výkladu tvoří kapitoly věnované jednotlivým onomaziologickým kategoriím a vnitřně uspořádané podle jednotlivých přípon; ty jsou nahlíženy ve své vývojové dynamice. Kniha přispívá k částečnému zaplnění prázdného místa v české historické mluvnici, která zatím postrádá ucelený a podrobný popis tvoření slov zpracovaný na dostatečně reprezentativním jazykovém materiálu.

Petr Nejedlý
a kol.

PhDr. Petr Nejedlý, Ph.D., (1953), vědecký pracovník oddělení vývoje jazyka Ústavu pro jazyk český AV ČR. Spoluautor a sémantický redaktor *Staročeského slovníku*, spoluautor *Elektronického slovníku staré češtiny*, vedoucí projektu *Lexikální databáze humanistické a barokní češtiny*.

Jana Hoffmannová,
Jiří Homoláč,
Kamila Mrázková
(eds.)

Prof. PhDr. Jana Hoffmannová,
DrSc., (1950), doc. PhDr. Jiří
Homoláč, CSc., (1964)
a Mgr. Kamila Mrázková, Ph.D.,
(1973) působí v oddělení stylistiky
a lingvistiky textu Ústavu pro jazyk
český AV ČR.

Syntax mluvené češtiny

Východiskem dosavadních popisů syntaxe češtiny jsou převážně psané texty; syntax mluvených projevů (zejména těch nepřipravených a polopřipravených) byla zkoumána jen výjimečně. Členové autorského týmu vycházejí z přesvědčení, že lze popsat určité obecné charakteristiky běžně mluvené češtiny, které nepředstavují žádné „nepravdivosti“ či „odchylky“, na pozadí textů psaných. Zaměřují se na popis syntaktické a textové výstavby mluvených projevů se zřetelem k absenci ostře ohraničených jednotek; výpovědní jednotky analyzují jako nedílnou součást dialogických replik a důsledně přihlížejí k jejich funkci v projekčních a interakčních mechanismech. Velkou pozornost věnují rozsáhlé a diferencované kategorii „diskurzivních markerů“. To vše spojují se soustavnou interpretací zvukové stránky, hlavně prozodických prostředků. Data pro výzkum byla čerpána především z korpusů mluvené češtiny, ale i dalších doplňkových zdrojů.

Veronika Štěpánová

PhDr. Veronika Štěpánová, Ph.D.,
(1983) vystudovala magisterské
obory fonetika a český jazyk
a literatura na Filozofické
fakultě UK, kde působí jako externí
vyučující. Je vědeckou asistentkou
v oddělení jazykové kultury Ústavu
pro jazyk český AV ČR. Zabývá se
především výslovností češtiny.

Vývoj kodifikace české výslovnosti

Monografie se zaměřuje na problematiku výslovnosti spisovné češtiny. Rozebírá historii českého ortoepického zkoumání, podrobně se zabývá prvními snahami o zachycení výslovnostních pravidel, přípravami kodifikačních příruček v Ústavu pro jazyk český a shrnuje i nejnovější vývoj v oblasti výzkumů české spisovné výslovnosti. Těžiště práce spočívá především v analýze obsahů významných ortoepických příruček; detailně se soustřeďuje na ta výslovnostní pravidla, která se postupně proměňovala nebo jejichž znění je z pohledu současné výslovnostní normy problematické. Součástí knihy jsou také výsledky fonetických analýz, provedených zejména v korpusu Monolog.

Literární řada

Proč číst literaturu o literatuře? Svazky edice přináší nové pohledy na dějiny literatury, na jednotlivá literární díla i na širší souvislosti vzniku autorského díla.

Zuzana Augustová

Doc. PhDr. Zuzana Augustová, Ph.D., (1963) působí v Ústavu pro českou literaturu AV ČR a na Katedře germanistiky a slavistiky FF ZČU v Plzni.

Koedice s Akademií múzických umění v Praze

Experiment jako kritika nacismu Poválečná rakouská experimentální dramatika

Po druhé světové válce se v rakouské společnosti prosadila oficiální doktrína o Rakousku jakožto první Hitlerově oběti. Až v sedmdesátých a osmdesátých letech se spisovatelé začínají zabývat kritikou nacismu ve zvýšené míře a svůj občanský protest vyjadřují i kolektivně a veřejně. Výjimku představovali autoři Vídeňské skupiny a Ernst Jandl, kteří svou tvorbou reagovali na holokaust už v padesátých a šedesátých letech. Kniha se věnuje dramatické tvorbě autorů této skupiny, Ernsta Jandla a Elfriede Jelinek, jež spojuje experimentální poetika a kritika nacismu, obecněji pak témata násilí a války, která se autoři snaží uchopit stylizací svých divadelních (v Jandlově případě též rozhlasových) textů. Rakouské experimentální divadelní texty je nutné vnímat v kontextu rakouské filozofické a literární tradice kritiky jazyka, která doposud ovlivňuje vztah rakouských spisovatelů k jazyku jako takovému.

Milan Nápravník

Milan Nápravník (1931–2017) byl český esejista, básník, výtvarník, fotograf, novinář a dramaturg, po roce 1969 žil v německém Kolině nad Rýnem.

Prokletá slast a jiné eseje

Publikace je výběrem deseti esejů, úvah a historicko-kritických studií Milana Nápravníka z let 1978–2016. Představuje zaměření esejisticko-kritického díla surrealistického teoretika, jež je domácímu publiku v úplnosti dosud neznámé. Název knihy postihuje jednu z otázek, které Nápravník učinil předmětem svého zkoumání: Nebyl pud k moci původně pudem ke slasti? Nedošlo k metamorfóze erotické touhy v touhu po ovládnutí, jež se v rámci soudobé civilizace uskutečňuje prostřednictvím vztahu podřízenosti a nadřízenosti? Nápravník se ve svých textech opakovaně vrací k pojmu ideologie a vlivu náboženských nebo politických ideologií na životy velkých lidských kolektivů. Na rozdíl od soudobých tendencí, jež význam faktoru ideologie spíše přehlížejí, chce identifikovat jeho historické, ale i mytologické podloží. Součástí výboru je rovněž kalendárium autorova života a tvorby.

Edičně připravil Ladislav Fanta

Rukopisy královédvorský a zelenohorský Studie z recepcy v kultuře a umění

Rukopisy královédvorský a zelenohorský představují nejen nejznámější česká falza, ale i takřka po sedm desetiletí uctívané a hájené obrazy původní české minulosti a jejich eticko-estetických hodnot. Jako takové mocně rezonovaly v kultuře a umění českých zemí i v Evropě 19. století vůbec. Kolektivní monografie s příspěvky badatelů z Akademie věd ČR a českých a zahraničních univerzit usiluje o postižení tohoto fenoménu v souřadnicích evropského romantického nacionalismu a uvažuje, nakolik recepcce *Rukopisů* reprezentuje českou kulturní historii 19. století jako celek. Příspěvatelé nově nahlížejí i na realistickou kritiku *Rukopisů* z roku 1886 a zužující optiku autenticity, jíž se s oběma falzy vyrovnávala moderní česká společnost. Publikace volně navazuje na monografii *Rukopisy královédvorský a zelenohorský a česká věda (1817–1885)*.

Dalibor Dobíáš (ed.)

PhDr. Dalibor Dobíáš, Ph.D., (1977), vědecký pracovník Ústavu pro českou literaturu AV ČR, se zabývá českou literaturou 18. až 20. století ve středoevropském kontextu. Působil na univerzitách v Benátkách, Pise a Moskvě.

... a další studie

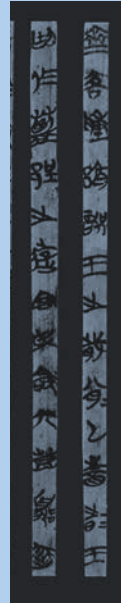
Titul knihy poněkud klame: představuje ji jako soubor jednotlivých studií a ponechává stranou, že tyto rozmanité pohledy na literární (a divadelní) vědu, jakož i na samu uměleckou tvorbu a na formy její reflexe a prezentace spojuje snaha pochopit „pravidla hry“. Autor navazuje na svou starší publikaci *Černá kočka aneb Subjekt znalce v myšlení o literatuře a jeho komunikační strategie* (Academia 2012) a prostřednictvím dílčích analýz konkrétních témat, děl a procesů se snaží pojmenovat základní trendy, metodologie, ale také mytologie, módy a subjektivní motivace, které utvářely a utvářejí jednotlivé podoby literárního i literárněvědného života. Tyto soudy spojuje autorova potřeba prověřovat zdánlivé samozřejmosti, jež utvářejí proměnlivé způsoby dobového myšlení. Sbližuje je však i skeptická reflexe aktuálního směřování zkoumaného oboru k jednorázovým konceptům.

Pavel Janoušek

již vyšlo

Orient

Nechme se vtáhnout do tajů Orientu. Edice nás seznamuje se vzdálenými kraji, exotickými kuriozitami, ale i seriózními vědeckými pracemi zabývajícími se dějinami, kulturami a jazyky daných oblastí, a to prostřednictvím překladů autentických literárních památek Orientu i fundovaných, nepředpojatých a zasvěcených studií starších i současných badatelů a orientalistů.

Bratr Odorik a jeho zpráva o východních krajích světa Styky Evropy a mongolské Číny ve 13. a 14. století

Odorik z Pordenone, františkánský misionář narozený (podle tradice) ve Villanově nedaleko Pordenone v Itálii, patří mezi nejvýznamnější osoby, které putovaly ve 13. a 14. století do Číny. Značně rozšířil znalosti jiho-východní a východní Asie v Evropě. Nejcennější je jeho popis Číny, zejména měst podél jejího pobřeží a hlavního města, kde strávil tři roky. Předkládaná kniha coby první odborná publikace o této osobnosti a její době v českém jazyce shrnuje známé údaje o Odorikovi a jeho cestě do Číny a zpět včetně nedávných studií z pera převážně italských odborníků, a to na pozadí vývoje v Mongolské říši v průběhu 13. a 14. století a jejich kontaktů s Evropou. Ke studii je připojen rozsáhlý seznam rukopisů a tištěných materiálů týkajících se Odorika (kolem 900 položek).

Vladimír Liščák

PhDr. Vladimír Liščák, CSc., (1954) je český sinolog, působí jako vědecký pracovník Orientálního ústavu AV ČR. V poslední době se zabývá dějinami katolických misí v Číně. Je autorem řady článků v češtině, angličtině a čínštině a několika knih.

Kasta, a basta! Pohledy na kastovní systém, tentokrát převážně zdola

Kniha se věnuje problematice kasty a kastovního systému. Pokouší se dát odpověď na otázku, jak kastovní systém vznikl, jak se postupem času proměnil a jak vypadá dnes. Blíže si všímá koloniálního výzkumu, cenzů a rezervací, které měly na proměny kastovního systému zásadní vliv. Odmítá některá tradiční, avšak mylná či nepravděpodobná vysvětlení a pokouší se podívat na celou problematiku „jinak“. Úhelným kamenem tentokrát nejsou kasty nejvyšší, tedy bráhmani, ale ty nejnižší čili nedotýkatelní. Čtenář se dozví, jakou mají úlohu v rámci kastovního systému, zda si přejí svou kustu změnit, jak se snaží čelit kastovnímu útlaku a diskriminaci a také zda jsou opravdu nedotýkatelní.

Pavel Hons

Mgr. Pavel Hons, Ph.D., (1977) vystudoval indologii na Filozofické fakultě UK, od roku 2008 pracuje v Orientálním ústavu AV ČR. Zabývá se tamilštinou, tamilskou literaturou, problematikou kasty, zejména pak kastami nejnižšími a jejich snahami o emancipaci.

Ondřej Klimeš (ed.)

Kolektivní monografie vychází z výzkumu expertů Orientálního ústavu AV ČR, kteří se zabývají kulturní diplomacií Číny v kontextu domácího politického vývoje (Mgr. Ondřej Klimeš, Ph.D.) i v historických souvislostech (Mgr. Jakub Hrubý, Ph.D.) a čínskou kulturní diplomacií ve Střední Asii (PhDr. Věra Exnerová, Ph.D.), v jihovýchodní Asii (PhDr. Tomáš Petrů, Ph.D.), na Blízkém východě (Dr. Jarmila Ptáčková, Mgr. Jan Čuřík) a v ČR (prof. PhDr. Olga Lomová, CSc.). Dále zkoumá kulturní diplomacii z teoretického pohledu (Jitka Pánek Jurková, MSc.).

Kulturní diplomacie Číny a její regionální variace

Publikace představuje kulturní diplomacii Čínské lidové republiky v souvislosti s probíhajícím ekonomickým a politickým vzestupem země. Vyzařování kulturní autority je v Číně historicky vnímáno jako klíčový nástroj diplomacie a dnešní vedení kulturu hojně využívá k nabytí soft power i k dosažení státních zájmů. Kulturní diplomacie je i součástí nově budované mezinárodní image Číny, která se od osmdesátých let odvrací od klasické komunistické ideologie a snaží se působit jako kulturní velmoc reprezentující civilizační hodnoty tisíciletého čínského císařství. Tento důraz zesiluje v posledních letech, kdy chce hrát výraznější roli v mezinárodním uspořádání.

David Livingstone

David Livingstone (1813–1873), lékař, cestovatel a misionář. Při svých cestách Afrikou šířil křesťanství, hledal nové obchodní příležitosti a neúnavně objevoval neznámé části kontinentu.

Misionářské cesty a výzkumy v jižní Africe

Kniha se zakládá na denících, které si Livingstone psal během dlouhého pobytu v jižní Africe. Je to velmi bezprostřední text, v němž cestovatel, misionář a bojovník proti obchodu s otroky líčí nejen své cesty, ale i lidi, s nimiž se setkal, zvyky místních kmenů a jejich reakce na jeho misionářské úsilí. Věnuje se také rostlinám, zvykům různých zvířat, chorobám, na něž narazil, a dokonce i geologii míst, která navštívil. Jeho snahou je představit jižní Afriku možným kolonistům, kteří by ji „civilizovali“. Sám stojí v pozadí: jen čas od času se zmíní o záchvatech horečky, které ho vysilovaly, nebo o problémech s poštou. Přesto z textu vyvstává pozoruhodný, odvážný a sympatický muž, který svůj život zasvětil nesmírně náročné misi.

Přeložila Anna Pilátová

Mistr, který létal na větru Staročínská kniha Lie-c'

Spolu se *Starým mistrem (Lao-c')* a *Mistrem Čuangem* je kniha *Mistr Lie (Lie-c')* taoistickou tradicí brána za součást triády zakládajících textů. Navzdory pochybnostem o jejím původu a autenticitě přetrvala dodnes. Dochovaný text ze 4. století se pojí s Čang Čanovým komentářem. První úplný český překlad a komentář představují tuto knihu jako primární filozofický text neopomenutelných literárních kvalit. Text je pozoruhodný zdánlivou rozporností témat: nevyhnutelnost smrti oproti zprávám o nesmrtelných, úcta ke Konfuciovi vyvažovaná jeho zlehčováním, závislost na podmínkách a relativita soudů a podobně. Typickou formou jsou tu podobenství (jü-žen), modelové příběhy nesoucí filozofické poselství.

Překlad doplňuje stručná monografie, která poskytuje základní informace o původu a historii textu a shrnuje aktuální stav bádání.

Jan Beran

PhDr. Jan Beran (1973), sinolog, zabývá se srovnávacím studiem západního a východního filozofického a náboženského myšlení. Publikuje články v odborných i populárních časopisech, překládá z moderní i klasické čínštiny.

Sün-c' Tradičně Sün Kchuang

Kniha ze 3. stol. př. n. l. se řadí k nejvýznamnějším dílům klasické čínské filozofie. Myslitel, po němž je pojmenována a kterému je připisováno její autorství, je po Konfuciovi a Menciovi třetím velkým konfuciánským učitelem starověku, ačkoli byl pozdější ortodoxii odmítnut pro některé své názory blízké legistům. Patřil mezi nejvlivnější intelektuální osobnosti staré doby, byl mimo jiné učitelem nejznámějšího legisty Chan Feje i kancléře Prvního císaře Čchinů Li S'a, ale také učenců, kteří tvořili články řetězu předávání kanonické *Knihy písni*. Vybroušeným slohem sepsal pečlivě vystavěné eseje o nejrůznějších otázkách, a proto jej také J. Knoblock, jeho překladatel do angličtiny, označil trochu nadsazeně za čínského Aristotela. Pestrý spis obsahuje kromě jiného jedno z nejstarších pojednání o hudbě, o vztahu pojmenování a skutečnosti a o pojmenování obecně nebo nejstarší text označený jako „popisná báseň“ (*fu*), což je dominantní žánr poezie za raného císařství.

Lukáš Zádřapa

Doc. Mgr. Lukáš Zádřapa, Ph.D., (1980) působí v Ústavu Dálého východu FF UK. Jeho hlavním odborným zaměřením je historická jazykověda čínštiny, zejména jejích raných fází, a teorie a dějiny čínského písma.

Koedice s Filozofickou fakultou
Univerzity Karlovy

Jitka Malečková,
Petr Kučera

Doc. PhDr. Jitka Malečková, CSc., (1960) vyučuje turkologii na Filozofické fakultě UK. Věnuje se moderním dějinám osmanské říše a střední Evropy, nacionalismu a genderu.

PhDr. Petr Kučera, Ph.D., (1978) působí v Institutu Asie a Afriky Hamburské univerzity. Zabývá se především moderní tureckou literaturou a kulturou.

Z Istanbulu až na konec světa Osmanské cestopisy z přelomu 19. a 20. století

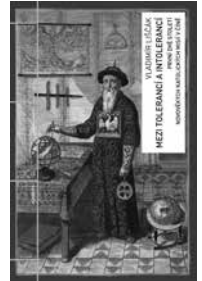
Kniha sleduje cesty vzdělaných Osmanů, kteří se vydávali dvěma směry – na západ, do Evropy, a na východ, do arabských provincií říše. Cestopisné zprávy z tohoto období jsou mimořádně zajímavé vzhledem ke zvláštnímu postavení osmanské říše a Turků na pomezí dvou civilizačních okruhů. Turecko sice bylo v souvislosti s procesem modernizace i s imperiálními ambicemi západních mocností závislé materiálně i ideově na Evropě a představitelé tureckých elit byli ovlivňováni Západem, zároveň ovšem zaujímalí dominantní postavení ve vztahu k zaostalejším jihovýchodním oblastem říše. Publikace zkoumá, jakým způsobem setkávání s novým prostředím ovlivňovalo autory cestopisů v jejich chápání vlastní identity, a to v období, které bylo pro utváření moderní turecké společnosti a jejího vztahu k Evropě klíčové.

Vladimír Liščák

Mezi tolerancí a intolerancí První dvě století novověkých katolických misí v Číně

Kniha poprvé přináší českému čtenáři přehled dějin pronikání hlavních katolických řádů do Číny od prvních kroků Evropanů na čínské půdě na začátku 16. století až do konce 17. století, tedy do období před dočasným zákazem křesťanství v Číně (1724). Autor události zasazuje do širšího rámce vztahů mezi tehdy hlavními světovými mocnostmi – Španělskem, Portugalskem, Svatým stolcem a Francií, které se účastnily misionářské práce v Číně v době dynastie Ming a počátku dynastie Čching. Upozorňuje na odlišnosti v přístupu jednotlivých řádů k evangelizaci obyvatel Číny. Publikace je rozdělena do dvou částí. První oddíl seznamuje s dějinami pronikání katolického křesťanství do Číny, zatímco druhý přináší spíše encyklopedickou formou informace o historii působení jednotlivých jezuitů v Číně.

již vyšlo

Milena Šeborová

Milena Šeborová (1916–2000) pocházela z pražské právnické rodiny. Byla vězněna nacisty i komunisty. V roce 1956 odešla do emigrace, kde také v osmdesátých letech napsala svou vzpomínkovou knihu. Zemřela v Denveru ve Spojených státech amerických.

Česká trilogie Vězeňkyně Hitlera i Gottwalda

První část knihy líčí působení Mileny Šeborové v protinacistickém odboji a úzkou spoluprací s doktorem Vladimírem Krajinou, jedním z vedoucích činitelů odbojové organizace ÚVOD. V roce 1941 byla Šeborová zatčena a zbytek války strávila v koncentračním táboře Ravensbrück. V době po osvobození pracovala na sekretariátu národně socialistické strany. Byla znovu uvězněna a v jednom z prvních politických procesů po únoru 1948 odsouzena na pět let, jejichž peripetie popisuje v druhé části knihy. Poslední, nejkratší část ožívuje syrovou realitu života „třídních nepřátel“ v komunistickém Československu padesátých let, z níž se Šeborové a jejímu manželovi podařilo utéct na Západ.

Přeložil a úvodním slovem opatřil Aleš Valenta

Margarete Schellová

Margarete Schellová (1911–1969), divadelní herečka a později rozhlasová hlasatelka německého vysílání pražského Radiojournalu. Během Pražského povstání byla zatčena a roku 1946 odsunuta do Německa.

Deník z Prahy 1945–1946

Deník pražské Němky Margarete Schellové zachycuje autorčiny osobní zážitky během desetiměsíčního pobytu v československých internačních táborech od zatčení během Pražského povstání až do března roku 1946. Nejdelší čas strávila v Bystřici poblíž Benešova, v táboře původně založeném nacistickou okupační správou pro lidi ze smíšených rodin. Záznamy pořizované tajně na útržky papíru provezla při odsunu do Německa a roku 1957 vyšel její deník v Bonnu. Vydání bylo přijato dosti kriticky kvůli údajné nevyváženosti informací ve prospěch Čechů. Český překlad je jedním z prvních u nás zveřejněných příspěvků k „malým dějinám“ tohoto období. Samotný deník doprovází dostupná dokumentace, překlady dobových ohlasů na německé vydání a životopisný esej o složitých autorčiných osudech.

Přeložila Michaela Škultéty
Edičně připravil Dušan Hübl

Chtěl jsem mlčet

Vydání knihy *Chtěl jsem mlčet* se v Maďarsku stalo v roce 2013 skutečnou literární senzací. Z autorovy pozůstatosti se nečekaně vynořily neznámé rukopisy, mimo jiné i toto velmi osobně laděné vyznání mapující zhruba dekádu po anšlusu. Jde o období, které nebylo pojato ani do *Zpovědi*, ani do *Země, země!*. Příčiny tohoto mlčení rovněž ozřejmily až nově nalezené texty. Například v zápise z roku 1949 Márai píše: „První dvě kapitoly Zpovědi před zahraniční veřejnost nepustím; nechci, aby toto smutné doznání, tuto obžalobu Maďarů četli i cizinci.“ Nejde tu však o kritiku Maďarů obecně, ale především o kritiku vlastní společenské vrstvy, která nese břímě odpovědnosti za roli, kterou Maďarsko sehrálo ve druhé světové válce.

Přeložila Adéla Gálová
Předmluvu napsal Evžen Gál

Já Vlastní životopis

Knihy přináší historicky cenné příspěvky k poznání umělecké atmosféry pozdního romantismu a české secese na přelomu 19. a 20. století a jejich souvislost s národní kulturou, jak ji vnímal autor pohledem spisovatele-dramatika a advokáta. Maria přibližuje smysl svého mnohaletého putování po Itálii, které mu bylo nejen popudem k sepsání kunsthistorické cestopisné příručky *Itálie* (1925), ale především ke vzniku většiny jeho dramát z volného cyklu takzvané ferrarské trilogie: *Parisina* (1916), *Lucrezia Borgia* (1917), *Torquato Tasso* (1917). Autor kriticky hodnotí vývoj české literatury od 19. století a vysvětluje svůj obrat k románové tvorbě z právníckého a profesního prostředí, kterou si kromě čtenářské popularity způsobil i řadu životních těžkostí, když jimi demaskoval společenské poměry první Československé republiky.

Edičně připravil Filip Hynek

Sándor Márai

Sándor Márai (1900–1989) byl maďarský spisovatel, novinář, básník a překladatel. V meziválečném období byl uznávaným autorem, ale po emigraci se do maďarského literárního panteonu opětovně vrátil až po roce 1990.

Jaroslav Maria

JUDr. Jaroslav Maria, vlastním jménem Jaroslav Mayer (1870–1942), autor divadelních her, od dvacátých let 20. století pak převážně rozsáhlých společenských románů (*Kyvadla věčnosti*, *Panstvo v taláru*, *Vojáci a diplomati*).

Věra Pavlíková

Věra Pavlíková (1977), hudební skladatelka a publicistka. Věnuje se české hudební historii první a druhé poloviny 20. století. Po studiu kompozice a zvukového designu v USA působí jako autorka se zaměřením na filmovou hudbu.

Karel Krautgartner

Monografie přináší ojedinělý komplexní obraz života Karla Krautgartnera (1922–1982), klarinetisty, saxofonisty, skladatele, aranžéra, dirigenta, pedagoga, hudebního vědce a šéfa řady významných orchestrů české hudební historie. I po 36 letech od jeho úmrtí v emigraci v Kolíně nad Rýnem stále znějí Krautgartnerovy nahrávky éterem. Kniha je splátkou dluhu, který vůči němu má česká hudební scéna z doby normalizace, kdy se jméno Krautgartner přes nezpochybnitelný přínos československému jazzu a moderní populární hudbě vytratilo ze scény. Součástí monografie jsou cenná svědectví i archivní materiály posledních pamětníků a odkaz na dílčí vzpomínkové projekty, CD kompilace a výstavu v PopMuseu v Praze. Objevené články, soupisy nahrávek, hudební rozborů, notové ukázky a přepisy improvizovaných sol přinášejí hudby znalému čtenáři hlubší vhled, aniž by zatížily vyprávění o neobyčejném životě Karla Krautgartnera.

Jan M. Heller (ed.)

Mgr. et Mgr. Jan M. Heller (1977) vystudoval bohemistiku a komparatistiku na Filozofické fakultě UK a evangelickou teologii na Evangelické teologické fakultě UK, dokončuje postgraduální studium antropologie na Fakultě humanitních studií UK, kde se také v minulých letech podílel na mezinárodním výzkumném projektu Náboženské kultury v Evropě 19. a 20. století. Věnuje se literaturám střední Evropy a vztahu náboženství a české společnosti.

Karel VI. Schwarzenberg Deníky 1921–1947

Deníky knížete Karla VI. Schwarzenberga zahrnují období mezi roky 1921 a 1947 před jeho odchodem do exilu. V prvních částech poskytují zejména vhled do výchovy a způsobů vyžití šlechtického syna, a tedy do každodennosti tohoto dnes již neexistujícího světa, avšak postupně v nich lze sledovat utváření Schwarzenbergovy intelektuální výbavy a názorové pozice, kriticky zaměřené vůči převládajícím ideologiím masarykovské nenáboženské „humanity“ a českoslovákismu. Deníky z jeho studentských let zachycují vedle líčení studentského života také jeho sblížení s pravicovými a katolickými kruhy, dále události druhé světové války a její dramatický konec. Deníky končí záznamy z let těsně poválečných, poznamenaných konfiskací schwarzenberského majetku a útočnou kampaní v tisku.

Nějaké otázky?! Vzpomínky kolymského vězně

Ve svých memoárech se autor vrací k letům 1948–1955, která prožil v sovětských věznicích a táborech Gulagu, především pak v oblasti Kolymy na Dálném východě. Svůj text navíc prokládá sondami jednak do období dospívání, v nichž mapuje okolnosti vedoucí k uvěznění, jednak do doby po propuštění, kdy začal se systematickým sběrem materiálů dokumentujících tragické dějiny Kolymy. Kniha je sestavena z řady mikropříběhů, které se v průběhu četby propojují do logického celku. Autor byl v době svého věznění velmi mladý, i v tom jsou jeho vzpomínky jedinečné – nechybí v nich láska, humor, víra v ostatní lidi. Součástí je též výběr z Vilenského poezie, jež také čerpá z tematiky politických perzekucí.

Přeložila Radka Rubilina
Úvodní studii napsal Lukáš Babka

O umlčené kulturní epoše Kus nakladatelské historie

Vzpomínky Františka Laichtera (1902–1985) představují zcela zásadní vhléd do české nakladatelské kultury od konce 19. století do sedmdesátých let 20. století. Autor, syn zakladatele proslulého nakladatelství Jana Laichtera (1858–1946) a jeho pokračovatel, dokumentuje pozici rodinného podniku, ale činí tak na široké paletě dalších témat. V dokumentačně bohatých dvousvazkových memoárech uvažuje o desítkách českých autorů, jejich dílech a poskytuje bohatý přehled o vývoji českých knih, jejich nakladatelích a příznivcích. Časový záběr vzpomínek autora opakovaně vybízí k hodnocení proměny politických epoch od pozdního Rakousko-Uherska až po marasmus komunistické éry.

Edičně připravil Jiří Lach

Semjon Vilenskij

Semjon Samuilovič Vilenskij (1928–2016), ruský spisovatel a básník, zakladatel a dlouholetý předseda sdružení bývalých politických vězňů „Vozvraščeniije“. Jeho přičiněním vyšla mimo jiné antologie lágrové poezie *Poezija uznikov GULAGA: antologija*, antologie lágrových vzpomínek *Do dněs tšagotějet* nebo čítanka lágrové literatury *Jest vsjudu svět*.

František Laichter

Prof. PhDr. Jiří Lach, Ph.D., M.A., (1971) vystudoval historii a politologii na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a sociologii na Středoevropské univerzitě v Praze. Dlouhodobě působí na Katedře politologie a evropských studií FF UP, kde vyučuje soudobé dějiny Evropy.

Koedice s nakladatelstvím EMAN

Vít Machálek

Doc. Vít Machálek, Th.D., Dr., (1969) je historik a religionista. Vystudoval historii a archivnictví na Filozofické fakultě MU, působí na Katedře religionistiky Fakulty filozofické Univerzity Pardubice. Věnuje se především dějinám křesťanství a novodobé české historii. Osobností Emila Háchy se zabývá po celou dobu svého odborného působení.

Prezident lidskosti Emil Hácha

Tato monografie o Emilu Háchovi se soustředí nejen na roli prezidenta druhé republiky a protektorátu Čechy a Morava, ale i na celý jeho životní příběh od jihočeského dětství přes působení mladého právníka a vlastence spojeného s českou samosprávou v habsburské monarchii až po roli nejvyššího soudce první republiky. Věnuje se historickému kontextu všech těchto období českých a československých dějin a v závěrečné části i proměným hodnocení prezidenta Háchy od konce druhé světové války do současnosti. Důležitým aspektem knihy je však také přiblížení lidského rozměru osobnosti Emila Háchy, který nebyl politikem, ale zůstal i v politice především člověkem.

Vladimír Žikeš

Vladimír Žikeš (1906–1980) je znám především pro svou nakladatelskou a kulturní činnost. Ve spolupráci s historikem Antonínem Novotným a ilustrátorem Vojtěchem Kubaštou vznikla jeho edice Žikešův pražský špalíček, které vévodí svazek *Pražské Jezulátko*. Jinak poměrně nesourodá publikační činnost obsáhla i některé úspěšné knihy s politickou tematikou (sborník *Bojující Československo*, texty Jana Masaryka či Prokopa Drtiny).

Slovenské povstání bez mýtů a legend

Unikátní vzpomínky nakladatele Vladimíra Žikeše přináší pohled na odbojovou činnost během druhé světové války. Jako jeden ze členů Národního revolučního výboru inteligence byl Žikeš nucen po odhalení skupiny gestapem přejít do ilegality. Podařilo se mu uprchnout na území Slovenska, kde pod falešnou identitou úspěšně zpravodajsky působil pro československou exilovou vládu v Londýně. Stal se jedním z účastníků Slovenského národního povstání a byl v přímém kontaktu s politickými aktéry, kteří připravovali obnovu Československa. Kritický pohled a předvídatý postřeh ohledně nevyhnutelného rozdělení státu neumožnily, aby byl rukopis publikován ještě za autorova života.

Edičně připravil Tomáš Síbek

Stýskání zakázáno

Komorní pěvkyně Soňa Červená, česká mezzosopranistka, zahájila svou profesionální operní dráhu po zkušenosti z Osvobozeného divadla v operním angažmá v Brně, odkud po sedmi letech přešla do Berlína. V tehdy nejvýznamnějším východoněmeckém operním divadle vytvořila role, které jí otevřely cestu na prestižní světové scény západní Evropy i Spojených států amerických. Spolupracovala s vynikajícími režiséry a dirigenty a sama stanula mezi světovou pěveckou elitou. Byla protagonistkou avantgardních divadelních inscenací šedesátých až osmdesátých let, nastudovala a provedla obdivuhodně rozsáhlý koncertní repertoár písňový, kantátový a oratorní. Její umělecké působení bylo dvakrát oceněno titulem komorní pěvkyně – v Berlíně 1960 a ve Frankfurtu 1978. První díl paměti Soni Červené *Stýskání zakázáno* končí přelomovým rokem 1989.

Edičně připravil Jan Králík

Stýskání zažehnáno

Operní pěvkyně a herečka Soňa Červená rekapituluje po svých devadesátých narozeninách právě dovršené čtvrtstoletí od návratu ze světových scén do vlasti. Ačkoli vše směřovalo ke klidnému odpočinku, po čtyřicetileté operní kariéře v Německu, Rakousku, Švýcarsku, Francii, Anglii a USA a po činoherním působení v Hamburku, New Yorku, Hongkongu a Sydney se jí doma otevřely další, nečekané umělecké možnosti. Navzdory věku, díky železné pili a všestrannosti talentů se vrátila na operní i činoherní scény, na koncertní pódia a filmová plátna, do rozhlasu i televize a začala psát. Vše s úspěchem a ohlaselem mimo jakákoli očekávání. Kniha *Stýskání zažehnáno* navazuje na paměti nazvané *Stýskání zakázáno* a na knihu *Můjváclav*.

Edičně připravil Jan Králík

Soňa Červená

Soňa Červená (1925) je mezinárodně uznávaná operní pěvkyně, činoherní i filmová herečka, recitátorka a překladatelka, iniciátorka nových jevištních a koncertních děl. Její umělecká dráha, která trvá již sedm desetiletí, obsáhla všechny jevištní i koncertní žánry.

4. vydání

Soňa Červená

2. vydání

Martin Nekola,
Pavel Carbol (eds.)

PhDr. Martin Nekola, Ph.D., (1982), politolog a historik. Zaměřuje se zejména na Čechy ve světě a československý exil po únoru 1948.

PhDr. Pavel Carbol, Ph.D., (1975), historik a publicista, od roku 2015 předseda Společnosti Edvarda Beneše.

Synovcem prezidenta Paměti Bohuše Beneše

Bohuš Beneš (1901–1977) byl synovcem muže, který se stal jedním z nejdůležitějších politiků Československa. Edvard Beneš na Bohuše od mládí dohlížel a pomohl mu ke kariéře na ministerstvu zahraničí. Během ní působil na diplomatických misích v Ženevě, Montrealu či Londýně. Po Mnichovu se Bohuš stal sekretářem, tajemníkem a blízkým důvěrníkem prezidenta v londýnském exilu. V roce 1942 byl jmenován konzulem v San Francisku, rezignoval v den strýcovy smrti 3. září 1948. Paměti psal pro svou rodinu, nikoli primárně za účelem vydání. Na některých místech se proto nechává unášet emocemi a má sklony přibarvovat realitu, přesto se jedná o zcela unikátní pramen, který vedle zajímavých detailů ze zákulisí vysoké diplomacie přibližuje také osobu a myšlenkové pochody Edvarda Beneše.

Přeložila Anna Jaegerová

Nikolaj Jefremovič
Andrejev

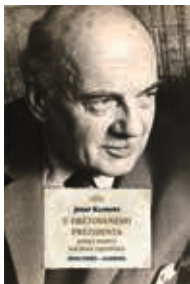
Nikolaj Jefremovič Andrejev (1908–1982), historik, kunsthistorik a literární vědec. Byl spolupracovníkem a později ředitelem Kondakovova ústavu. Po roce 1948 přednášel ruskou historii a literaturu na Univerzitě v Cambridgi.

To, nač se vzpomíná Z rodinných vzpomínek

Autor se ve vzpomínkách vrací do dětství, která narušila první světová válka a bolševická revoluce v SSSR. V jedenácti letech se svými rodiči emigroval do Estonska, strastiplná pouť byla poznamenána dokonce smrtí autorova bratra a sestry. Teprve v Tallinu se situace zlepšila. Mladý Andrejev získal možnost studovat a v roce 1927 dokončil studia v Praze, která se mu stala dalším domovem. Prožil zde nacistickou okupaci, ale po skončení druhé světové války byl zatčen sovětskou kontrarozvědkou SMERŠ, která pátrala po ruských emigrantech. Andrejev byl uvězněn nejprve na českém území, později v Německu. V roce 1948 byl propuštěn a přijal nabídku, aby přednášel na Univerzitě v Cambridgi. Dopisoval si s mnoha významnými ruskými emigranty a zajímal se o dění v SSSR. O vydání vzpomínek se zasloužila jeho dcera, pedagožka na Oxfordské univerzitě.

Přeložily Alena Morávková a Věra Lendělová

U obětovaného prezidenta Hořké paměti Háchova tajemníka

Paměti dosud nebyly souhrnně publikovány – důvodem byl nejen jejich obrovský rozsah a nepřipravenost rukopisu k vydání, ale především mnohé kontroverzní názory, které nezapadají do „tradiční“ interpretace protektorátu. Klimentovy životní zkušenosti zcela popírají černobílé dělení společnosti na odbojáře a kolaboranty a velmi problematizují otázku legitimacy státní moci, konstruktů totalitarismu i filozofie viny a trestu. Jeho dílo ukazuje úředníka ve vleku dějinných zlomů, který někdy idealisticky, někdy naivně věřil v právo a spravedlnost a který se nacistickou i komunistickou totalitu, jež je neuznávaly, snažil donkichotsky přežít právě jejich prostřednictvím. Kombinaci historiografické práce, subjektivních interpretací, epizod z úřednického života a rozsáhlých politologických a filozofických úvah neobsahují jiné vzpomínky na období protektorátu.

Edičně připravil Václav Velčovský

Velikáni našich novin

Vzpomínky Josefa Šidáka dokládají, jak důležité, a současně nevďěčné je v redakci významných listů postavení regionálního novináře. Autor působil od roku 1932 v *Lidových novinách*. Až do konce první, respektive druhé Československé republiky byl vedoucím pobočné redakce v Užhorodě a následně řídil regionální redakci v Plzni do roku 1948, kdy se z *Lidových novin* staly *Svobodné noviny*. Přispěl spoustou regionálních zpráv, reportáží i žánrových materiálů. Bez jeho působení by *Lidové noviny* ztratily část své hodnoty, přesto zůstal publiku svého listu i odborné veřejnosti prakticky neznámý. Jeho vzpomínky zajímavě doplňují naše představy o každodenním fungování redakce tohoto deníku.

Edičně připravila Barbara Köpplová

Josef Kliment

Doc. JUDr. Josef Kliment (1901–1978), předseda Nejvyššího správního soudu a politický a tiskový referent protektorátního prezidenta Emila Háchy.

Josef Šidák

Josef Šidák (1892–1976), novinář, dopisovatel *Lidových novin* z Podkarpatské Rusi a Plzně. Zabýval se zvláště československými vztahy s Rumunskem a Ukrajinou.

Jan Słomka

Jan Słomka (1842–1932), haličský rolník z Dzikowa u Tarnobrzegu, kde po více než čtyřicet let vykonával funkci fojta. Za svou činnost v oblasti osvěty a zvyšování úrovně života venkovanů byl v roce 1929 prezidentem Polské republiky Ignacym Mościckým vyznamenán Zlatým záslužným křížem.

Vzpomínky rolníka od poddanství do dnešních dní

Kniha je mikrohistorickou sondou do venkovského života v okolí Tarnobrzegu na území Haliče, která v 19. století tvořila severovýchodní část rakouské monarchie. Dílo dokumentuje proměny selského stavu především v souvislosti se zrušením poddanství a s ním spojené hospodářské, kulturní a sociální změny v každodenním životě. Słomkovy vzpomínky představují cenný historický dokument, který svým plastickým zobrazením venkovského života pomáhá pochopit danou dobu. Ve svých popisech se zaměřuje na způsob obdělávání půdy, chov dobytka, odívání, stravování a mezilidské vztahy. Nepopisuje jen každodenní stereotyp, ale i mimořádné okamžiky stejně jako cestu polského rolnictva k národnímu uvědomění v obtížné době, kdy je Polsko rozděleno a jednotlivé zábery se vyznačují odlišnou dynamikou vývoje.

Přeložila Markéta Páralová Tardy

Ivana Kolářová,
Ondřej Kolář

Generál četnictva Karel Vyčítal

Kniha přibližuje profesní kariéru jedné z nepříliš známých postav bezpečnostního aparátu meziválečného Československa. Karel Vyčítal (1872–1952) představoval svým původem a vzděláním archetyp rakousko-uherského četnického důstojníka, sehrál ovšem velmi důležitou roli při formování pořádkových sil nově vzniklého československého státu: v komplikované popřevratové době velel četnictvu v pohraničním regionu Slezska, zmítaném národnostními i sociálními nepokoji, a později stál téměř deset let v čele celého četnického sboru. Osobní příběh Karla Vyčítala přináší zároveň cenné svědectví o éře zrodu moderní policejní služby, kdy se začíná uplatňovat odborná kriminalistika a kdy se policejní práce stává častým předmětem zájmu médií, politiků a veřejného mínění.

již vyšlo

Právo – etika – společnost

Jak pohlížet na eutanazii? Co to znamená respektovat práva zvířat? Za jakých podmínek má naše jednání dobré důsledky, a kdy naopak špatné? Edice reflektuje vysoce aktuální problémy dnešní společnosti z perspektivy filozofie, etiky, sociologie a práva.

Saul Smilansky

Saul Smilansky (1961) je profesorem filozofie na Haifské univerzitě v Izraeli. Zaměřuje se na problém svobody vůle a na etiku. Jeho publikace *Free Will and Illusion* (Svoboda vůle a iluze) je považována za jeden z nejdůležitějších a nejoriginálnějších příspěvků do současné diskuse o svobodě vůle.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Deset morálních paradoxů

Paradoxy byly podrobně prozkoumány v mnoha oblastech lidského poznání, zatím se však nikdo systematicky nevěnoval jejich roli v naší reflexi morálky. Tento nedostatek se pokouší napravit izraelský filozof Saul Smilansky na stránkách této knihy. Autor se snaží ukázat, že paradoxy nejsou pouze okrajovým fenoménem, nevyskytují se někde na hranicích našeho myšlení: setkáváme se s nimi v okamžiku, kdy chceme hlouběji promýšlet důležitá morální témata, jakými jsou například smysl a účel trestání. Všechny diskutované morální paradoxy jsou velmi překvapivé a znepokojující a ukazují, že realita může být mnohem složitější než naše zažitá představa a teorie.

Přeložil David Černý

David Černý

PhDr. David Černý, Ph.D., (1977) je vědecký pracovník Ústavu státu a práva AV ČR. Věnuje se bioetice.

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Eutanazie a dobrý život

Monografie se pokouší nahlížet na eutanazii v kontextu teorií welfare, tj. teorií dobrého života. Podrobně analyzuje dvě subjektivní teorie, hédonismus a preferencialismus, a ukazuje, kdy je žádost o asistovanou smrt v kontextu těchto teorií racionální a za jakých podmínek je z etického hlediska správná. Vzhledem k neudržitelnosti těchto teorií přechází k objektivním teoriím welfare, kriticky hodnotí perfekcionismus a posléze dospívá k přirozenoprávnímu welfarismu. Snaží se prokázat, že život je určité základní objektivní dobro, a následně se pokouší z povahy tohoto objektivního dobra odvodit hlavní pravidla racionálnosti lidské volby. Současně ukazuje, že tradiční etika založená na posvátnosti (v sekulárním smyslu) lidského života, rozlišení mezi působením újmy a připuštěním, aby k újmě mohlo dojít, a také na platnosti principu dvojího účinku je koherentním celkem, kterým se lékaři mohou ve své praxi řídit.

Obrana asistované smrti Filozofické argumenty ve prospěch eutanazie a asistovaného sebeusmrcení z pomoci lékaře

První monografie v českém jazyce, která nabízí detailní filozofickou obranu různých forem asistované smrti včetně eutanazie. Autor vysvětluje kontext a příčiny současné diskuse, zavádí a zdůvodňuje potřebné pojmové distinkce a analyzuje argumenty ve prospěch asistovaného sebeusmrcení i vyžádané eutanazie. Hlavní část knihy je pak ve formě odpovědí na časté otázky: Je smrt za všech okolností pro umírajícího újmou? Řeší strategie, například nezahájení nebo ukončení léčby či paliativní péče, jež jsou v současnosti považovány za morálně nekontroverzní, všechny problémy, na něž měla být odpovědi asistovaná smrt? I kdybychom se dohodli, že vyžádaná eutanazie je relativně přijatelná, neocitneme se její legalizací na kluzkém svahu, po němž sklouzneme ke katastrofálně nemorální praxi?

Tomáš Hříbek

PhDr. Tomáš Hříbek, Ph.D., (1965) působí ve Filozofickém ústavu AV ČR. Zaměřuje se na filozofii mysli a jazyka, filozofii vědy (biologie) a na estetiku.

**Knihy vychází v rámci
Strategie AV21**

Co je eutanazie Studie k pojmu dobré smrti

Monografie poskytuje úvod do problematiky eutanazie v medicínském i ve společenském kontextu. Vychází z mnohovýznamovosti termínu „eutanazie“, v níž se používá v současných diskurzích. Různě široké pojmové vymezení eutanazie totiž působí odlišné chápání eutanazie jako konceptu, stejně jako následně vede k nedorozumění na úrovni argumentace a etického hodnocení. Zmíněná polysémantičnost a odlišné chápání eutanazie jako konceptu se projevují v diskusích široké i odborné veřejnosti. Následuje sémantická analýza pojmu eutanazie, jejímž záměrem je ukázat, v jakých jednotlivých významech se pojem eutanazie používá. Zohledňuje se rovněž klinický kontext relevantní pro diskusi o eutanazii. V závěru je shrnuta sémantická analýza a kriticky jsou komentovány širší a užší významy pojmu eutanazie, jež se objevují v současných rozpravách.

Josef Kuře

jíž vyšlo

Průhledy

Zajímá vás, co se kolem nás děje, ať už v přírodě, nebo ve společnosti? Edice se snaží přístupnou formou vysvětlit aktuální společenské události a přírodní jevy, jako jsou potenciální náboženské konflikty, skleníkové plyny, hrozba virové pandemie nebo sociologické sondy do současné společnosti.

Skleníkové plyny ze zemědělství a lesnictví

Monografie se zabývá skleníkovými plyny, které vznikají v půdách i jinde v suchozemských ekosystémech a odsud emitují do atmosféry. Popisuje vlastnosti hlavních skleníkových plynů a jejich roli v atmosféře Země včetně principů tzv. skleníkového efektu. Věnuje se zejména mikrobiálním procesům tvorby a spotřeby skleníkových plynů, zmiňuje i fyzikálně-chemické procesy a složení půdního vzduchu. Seznamuje s emisemi plynů z půd, s metodami měření emisí, s velikostí emisí z různých ekosystémů a s principem mezinárodní a národní inventarizace emisí. Informuje o emisích v globálním měřítku i v České republice. Věnuje se možnostem snížení emisí z půd a ekosystémů. A konečně na několika příkladech přibližuje problematiku tvorby a spotřeby plynů v půdě i velikost emisí z různých systémů.

Miloslav Šimek
a kolektiv

Prof. Ing. Miloslav Šimek, CSc., působil v letech 2012–2018 ve funkci ředitele Biologického centra AV ČR, v. v. i. Předtím od roku 1984 pracoval v Ústavu půdní biologie BC. Od vzniku Biologické (dnes Přírodovědecké) fakulty Jihočeské univerzity v roce 1991 působí zároveň jako vysokoškolský pedagog. V rámci oboru půdní mikrobiologie se specializoval na mikrobiální transformace dusíkatých látek, na ekofyziologii půdních mikroorganismů a tvorbu plyných metabolitů a na emise tzv. skleníkových plynů z půd. Je autorem a spoluautorem více než 180 vědeckých a odborných publikací.

Krajina a lidé

Současné změny klimatu si žádají změny v přístupu k naší krajině. Té krajině, ve které žijeme a která nám poskytuje obživu. Publikace, na níž se podílelo přes 70 pracovníků převážně z vědeckých institucí, seznamuje s výzkumem a udržitelným hospodařením v české krajině. Odpovídá například na otázky, jak lze třídit a měřit krajinu a jaké služby nám přináší. Přináší novinky o využívání půd v zemědělství, o hospodaření (současném i přírodě blízkém) v lesích, o problematice vody, o narušené krajině a její obnově, o ochraně přírody a krajinném plánování. Důsledky exploatace naší krajiny dokládá mnoho příspěvků v této knize. Mezioborová Platforma pro krajinu spojuje zájemce, kterým není lhostejný osud naší krajiny, a čerpá přitom z Evropské úmluvy o krajině. Nabízí řešení vedoucí napříč vědou a politikou – krajina je totiž věcí veřejnou.

Petr Petřík,
Jana Macková,
Josef Fanta (eds.)

již vyšlo

Průvodce

Nechme se provést temnými i radostnějšími etapami naší historie. Knihy této edice mapují netradičním způsobem nejruznější oblasti naší moderní historie a kultury. Síla těchto knih tkví především v obrazovém materiálu, který je doplněn stručným popisem.

Jiří Padevět

Krvavý podzim 1938

Průvodce zavede čtenáře na známá i méně známá místa spojená s útoky henleinovců a freikorpsu na československé bezpečnostní složky i civilisty. Stranou pozornosti autora nezůstala ani činnost polských diverzních jednotek a polské armády proti Těšínsku, Slovensku a Podkarpatské Rusi. Kniha nekončí obsazením odtrženého území, ale líčí i pokračující násilí, zaměřené zejména proti Židům, Čechům a německým antinacistům.

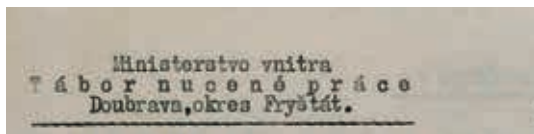
Jiří Padevět (1966), ředitel Nakladatelství Academia, autor knih *Průvodce stalinistickou Prahou* (2018), *Za dráty* (2018), *Dotek Anthropoidu* (2017), *Krvavé léto 1945* (2016), *Krvavé finále* (2015) nebo *Průvodce protektorátní Prahou* (2013), která získala v roce 2014 ocenění Slovník roku a Kniha roku Magnesia Litera.

Komunistické lágry

Tábory nucené práce, nápravně pracovní tábory, pracovní útvary vězňů a internační místa duchovních 1948 až 1962

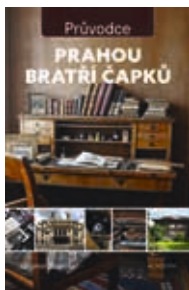
Autor postupuje svojí tradiční metodou místopisného průvodce a přibližuje čtenáři místa v dnešní České republice, na kterých zřídil totalitní komunistický režim lágry a která jsou neodmyslitelně spojená s komunistickým terorem páchaným na nevinných obětech. Průvodce zachycuje období od roku 1948 do počátku šedesátých let minulého století. Většina lokalit, kde existovaly tábory nucené práce, pracovní tábory nebo nápravně pracovní tábory, tedy místa internace a násilí zřízená komunistickým režimem, vypadá dnes zcela jinak než v padesátých letech a čtenáře jejich proměna překvapí. Nejen proto je nutné připomínat, co a kdy se na těchto místech odehrálo.

Pod palbou hloubkařů Útoky amerických a britských stíhacích letounů na pozemní cíle v českých zemích v letech 1944 a 1945

V posledních měsících druhé světové války útočily americké a ojediněle také britské stíhací letouny (známé jako hloubkaři – z německého Tiefflieger, tj. doslova hloubkoví letci) v českých zemích na rozličné pozemní cíle – nejčastěji na lokomotivy, ale také na letiště, železniční vagony, depa, mosty, vojenské i civilní automobily a nezřídka i na koňské povozy. V knize je formou místopisného soupisu zaznamenáno 896 útoků hloubkařů v českých zemích, a to především na základě hlášení služeben četnictva a protektorátních drah. Připojený přehled více než 300 případů vychází z operačních svodek amerického letectva na různých stupních, avšak zůstává nepotvrzen domácími prameny. Při útocích hloubkařů zemřelo nejméně 1100 lidí – německých a maďarských vojáků, českých a německých civilistů a železničářů.

Prahou bratří Čapků

Literární bedekr si všímá míst spojených s životem, dílem a odkazem slavné sourozenecké dvojice. Bohatě obrazově vybavená příručka věnuje pozornost lokalitám, kde Josef a Karel Čapkové bydleli, pracovali, kde se konaly premiéry jejich divadelních her, kde žili jejich přátelé a lásky. Kniha nás přivádí mimo jiné na Vyšehrad, kde je hrob Karlův a symbolický hrob Josefův, či na Olšanské hřbitovy, místo posledního odpočinku jejich rodičů.

Filip Vojtášek

PhDr. Filip Vojtášek (1972), absolvent Filozofické fakulty UK, se dlouhodobě věnuje badatelské činnosti na téma hloubkaři. Je spoluautorem knih *Praha v plamenech* (2008) a *Bomby na Květnou neděli* (2012).

Jaromír Slomek

PhDr. Jaromír Slomek (1958), literární kritik, publicista a editor. Absolvoval studia bohemistiky a pedagogiky na Filozofické fakultě UK, je autorem knižních rozhovorů *Život snů a skutečnosti* (1997) s cestovateli Jiřím Hanzelkou a Miroslavem Zikmundem a *Řeč neřeč* (2007) s básníkem Karlem Šiktancem, napsal literární místopis *Prahou Jaroslava Seiferta* (Academia 2017). Na Fakultě sociálních věd UK přednáší externě kritiku v médiích.

Vladimír Mertlík,
Věra Pavlíková

Vladimír Mertlík (1945), producent, scenárista a moderátor. Během kariéry realizoval stovky tuzemských i zahraničních koncertů, hudebních festivalů, rozhlasových a televizních pořadů (Česká televize).

Věra Pavlíková (1977), hudební skladatelka a publicistka. Věnuje se české hudební historii první a druhé poloviny 20. století. Po studiu kompozice a zvukového designu v USA působí jako autorka se zaměřením na filmovou hudbu.

Pražské tančírny

Kniha provází čtenáře po věhlasných pražských tančírny a kavárnách. Jejich historii dokresluje dobovými událostmi, barvitými historkami a osudy nejslavnějších osobností moderny, neodmyslitelně spjatých s dobovými hudebními trendy s prvky jazzu a swingu až po nástup rokenrolu. Text je doplněn fragmenty partitur, reprodukcemi plakátů, odkazy na nahrávky orchestrů i fotografiemi osobností a míst, jakými byly Montmartre, Alhambra, Kravín, 5P, Sekt-Pavilon, Radiopalác, Hajnovka, YMCA, Central, Fénix, Terasy Barrandov, Lloyd, Lucerna, Belveder, Cariocca, Reduta, Kotva, Valdek, Vltava, SIA, Mánes a mnoho dalších.

Jana Stejskalová,
Ivana Sírbová,
Martin Vlasák

Pražské historické zahrady a parky Architektura, dendrologie, památková péče

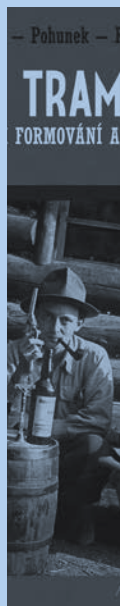
Kniha provází turisticky atraktivními lokalitami i méně známými zahradními díly. Zahrady a parky jsou sestaveny podle vývoje zahradních slohů a charakterizovány jak z hlediska kompozice, tak zajímavé vegetace – dobové i dendrologicky atraktivní. Uvedena jsou zásadní data z historie objektu, jména tvůrců i projektanti proběhnuvších rekonstrukcí, nechybí popis výtvarného řešení zahrad včetně drobné zahradní architektury. Zvláštní pozornost je věnována sochařské výzdobě areálů. Vlastním popisům předchází vstupní informace např. o návštěvníkém režimu či stupni památkové ochrany objektů, texty doprovázejí četné fotografie kompozic i detailů a schematické plány. Publikace je koncipována jako příruční praktický průvodce pro studenty zahradních oborů a architektury, pro průvodce, turisty i zvědavou veřejnost.

již vyšlo

První republika

Jak se v období první Československé republiky dařilo umělecké avantgardě, církvím nebo divadlu? Jak se rozvíjelo letectví, železnice nebo film? Edice přibližuje období první Československé republiky detailním pohledem na jednotlivé oblasti společnosti. Svým populárně naučným pojetím a atraktivním obrazovým doprovodem je edice určena široké veřejnosti.

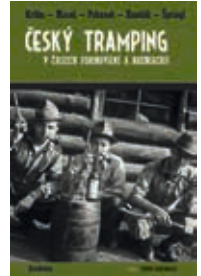

Jan Krško, Jan Mareš,
Jan Pohunek, Jan Randák,
Jan Špringl

Historikové PhDr. Jan Krško (1972), Mgr. Jan Mareš (1987) a PhDr. Jan Randák, Ph.D., (1977), etnolog Mgr. Jan Pohunek, Ph.D., (1981) a pedagog a historik Mgr. Jan Špringl (1977) působí v Ústavu českých dějin FF UK a zaměřují se na dějiny tramského hnutí a na problematiku výchovy mládeže v období protektorátu Čechy a Morava a komunistické diktatury.

Český tramping v časech formování a rozmachu

V meziválečné době patřil tramping k nepřehlédnutelným fenoménům československé společnosti. Publikace ukazuje, že se nejednalo o okrajovou záležitost mladých, kteří hledali romantiku Divokého západu někde v lesích za Prahou. Tramping byl masovým celorepublikovým jevem, který zasáhl téměř všechny oblasti společenského života, počínaje politikou přes výchovu mládeže, sportovní činnost až po kulturní tvorbu. Z původně zavrhané aktivity mladých a objektu státní represe se nakonec stala nejen módní záležitost, ale i respektovaná volnočasová zábava, jež ovlivnila další generace v jejich pohledu na volný čas a možnosti jeho trávení.

Michal Pehr

PhDr. Michal Pehr, Ph.D., (1977) působí v Masarykově ústavu a Archivu AV ČR. Specializuje se na problematiku novodobého českého politického myšlení a politického stranicví v Československu, na český politický katolicismus a historii třetí Československé republiky.

Katolická církev a první republika 1918–1938

Monografie zachycuje a hodnotí hlavní tendence ve vztazích mezi katolickou církví a Československou republikou v meziválečném období. Vzájemný vztah se výrazně proměňoval, s jistou nadsázkou můžeme říct od nepřátelství ke spolupráci. Byl to svým způsobem souboj o to, co bude z minulosti zachováno, jakoby definovaný Masarykovým výrokem, že katolíci budou mít tolik práv, kolik si jich vybudou. Postoj vůči církvi u nás nebyl jednotný. Jiný byl na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, jinak se projevoval v českých zemích. V Evropě, ale i ve světě to byla svým způsobem unikátní situace. Zatímco existují země, které jsou již tradičně označovány jako katolické, nebo naopak nekatolické, na území Československa se religiozita výrazně lišila podle regionů a afinita k náboženství vzrůstala na pomyslné ose od západu k východu.

Spisy Jakuba Demla

Jakub Deml

Jakub Deml (1878–1961) je jedním z neoriginálnějších českých spisovatelů 20. století. Katolický kněz, který byl stále ve sporu s církevní vrchností; volný soupeřník symbolismu, expresionismu, surrealismu i existencialismu; idylík i polemik; mystik i provokatér.

Prof. Mgr. Martin C. Putna, Dr., (1968) je literární historik, zabývající se především vztahem kultury a náboženství.

Šlépěje československé aneb Demlovo putování (1919–1921) Svazek 5.

Pátý svazek Spisů Jakuba Demla obsahuje pět po sobě jdoucích svazků sborníku Šlépěje z let 1919–1921. Jejich klíčovým tématem je vztah katolického kněze k Československé republice, zejména ke Slovensku, kde se Deml pokusil usadit. Svazky prochází rovněž linie nového citového vztahu k Pavle Kytlicové, obsahují však také shrnutí básnické tvorby týchž let a dokumentů o nových přátelstvích a sporech. Kniha dále obsahuje oddíl *Epilegomena*, zahrnující drobné tisky (*Jsem na Slovensku*) a časopisecké příspěvky z té doby. Svazek doprovázejí doslov, ediční poznámka, překlady všech cizojazyčných pasáží, vysvětlivky reálií, jmenný rejstřík a reprodukce obálek původních vydání.

Vydání Spisů Jakuba Demla řídí Martin C. Putna, hlavním redaktorem je Závěš Šuman

Zrození Šlépějí aneb Demlova „bílá kniha“ Svazek 4.

Čtvrtý svazek Spisů Jakuba Demla obsahuje první soubor autorových knih ve svérázném žánru kombinujícím deník, dokument a beletrii; v žánru, pro který on sám použil později slavný a kontroverzní termín „Šlépěje“. Svazek obsahuje tři Demlovy knihy, které předcházejí vzniku řady Šlépějí: *Rosnička* (1912), *Domů* (1913) a *Pro budoucí poutníky a poutnice* (1913), a první tři sborníky „šlépějové“ řady: *Šlépěje I* (1917), *Šlépěje II* (1918) a *Šlépěje III* (1919). Svazek doprovázejí doslov, ediční poznámka, překlady všech cizojazyčných pasáží, vysvětlivky reálií, jmenný rejstřík a reprodukce obálek původních vydání.

již vyšlo

EP 2019

Spisy Julia Fučíka

Julius Fučík

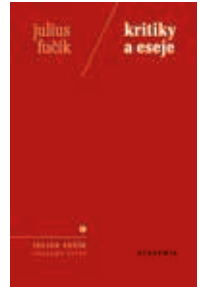
Julius Fučík (1903–1943), kritik, novinář a prozaik, byl nadšeným příznivcem levé avantgardy a sovětského modernizačního projektu. Byl popraven za svou odbojovou činnost, o níž podal svědectví ve své nejznámější reportáži.

Mgr. František A. Podhajský, Ph.D., (1980) pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Zabývá se dějinami české teorie literatury a moderní českou literaturou. K vydání připravil kolektivní monografie *Julek Fučík – věčně živý!* (2010) a *Fikce Jaroslava Haška* (2016).

Kritiky a eseje Svazek 1.

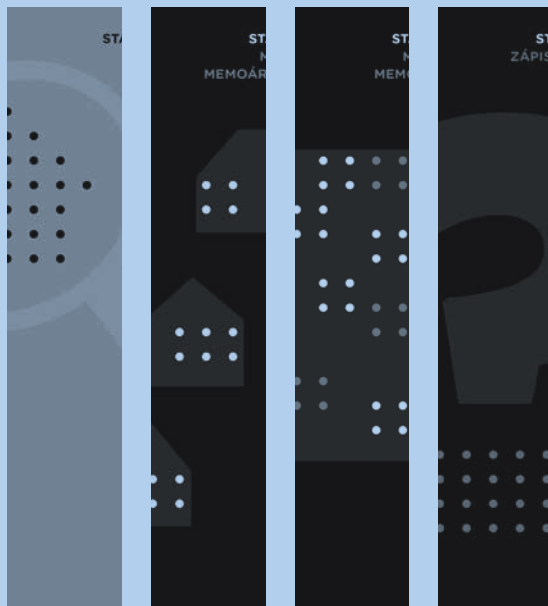
Dílo komunistického kritika a novináře Julia Fučíka představuje významný pramen k poznávání české meziválečné avantgardy, ale i přelomu čtyřicátých a padesátých let. První svazek se zaměřuje na Fučíkovu činnost kritikou. Zahrnuje výbor z jeho literárních zápisníků, v nichž si na prahu dospělosti třibil své kulturní i politické názory, z jeho divadelních a literárních kritik, filmových recenzí a dalších textů. Svazek uzavírají Fučíkovy známé protektorátní eseje o českých spisovatelích 19. století a nedokončená esej o dějinách časopisu *Světlozor*.

Edičně připravil František A. Podhajský

EP 2019

Spisy Stanislava Komárka

Stanislav Komárek

Prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr., (1958), biolog, filozof a spisovatel, působí na Katedře filosofie a dějin přírodních věd PrF UK. Zabývá se dějinami biologie, vztahem přírody a kultury, humánní etologií, biologickou estetikou, dílem A. Portmanna a C. G. Junga.

2. vydání

Černý domeček

Román se odehrává v malém domku ve fiktivním jihočeském městečku jménem Kropáčova Blatnice mezi lety 1900 a 2000. Žije v něm, či v rámci 20. století spíše přežívá, několik generací téže rodiny, přes kterou se žene série pohrom v podobě obou válek a posléze komunismu. O politiku se nezajímají, ta se však zajímá o ně. Kniha vlastně nemá žádného hlavního hrdinu a pojednává o mikrotechnice moci, která se nenápadně odehrává ve všech domečcích nezávisle na tom, zda vládne císař, fýrer nebo generální tajemník. Na pozadí rybníků, rašeliníšť a malebných lidových tradic se jejich obyvatelé navzájem podporují i dusí a ženou se do rozmanitých psychosomatických chorob. Výsledkem není ani idyla, ani peklo, ale cosi přesně na půl cesty mezi nimi. Román je věnován oběma autorovým babičkám, bezděčným lidovým kouzelnicím, které jako slepí pavouci zaplétaly osudy své i jiných, a vůbec ženskému principu, na kterém živý svět stojí.

Stanislav Komárek

Města a městečka Memoáry. I. díl: Městečka Memoáry. II. díl: Města

První díl zahrnuje vzpomínky na autorovo rodné jihočeské městečko a jeho okolí, včetně lokálního koloritu, zemědělských tradic a zvyků, jak je autor znal z vyprávění svých prarodičů a z vlastních dětských zkušeností. Druhý díl zachycuje vzpomínky na atmosféru Prahy normalizační, Vídne osmdesátých let a Prahy porevoluční. Zamýšlet se nad novým tisíciletím je dosud předčasné, protože v něm zatím příliš bezprostředně vězíme... Čím a jak se od přítomné doby lišila éra psacího stroje a pevného telefonu, která měla čímsi blíže ke starému Rakousku? Jaká doba to doznívala v šedesátých letech na jihočeském venkově? V čem vlastně spočívala specifika komunistické diktatury? Jak vypadal tržní a konzumní Západ před nástupem digitálních technologií? Na takovéto a podobné otázky se autor pokouší hledat odpověď, která by nebyla příliš plakátovitě jednoznačná.

Zápisky z pozdní doby

Stanislav Komárek

Kniha představuje souborné vydání autorových novinových článků a esejů z let 2014 až 2017, takřkajíc na závěr jeho novinářského působení, které trvá od roku 2001. Jaké jsou problémy euroamerické civilizace v pozdní době? Co z toho, o čem se hovoří, je „pěna dní“ a co jsou problémy skutečné? Nejsou vlastně podobné už od počátku lidských dějin? Čím se podobáme zvířatům a čím se od nich lišíme? Do jaké míry utváří věda náš obraz světa? Které z našich problémů jsou skutečně podstatné? Kdy je čas o nich psát a kdy je čas s tím přestat? Není nakonec nejlepší odpovědí na otazníky světa kolem nás mlčení?

Cestovní eseje z let 1991–2008

Stanislav Komárek

Eseje o jiných zemích a kulturách tvoří svěbytnou součást produkce Stanislava Komárka. Tento svazek zachycuje jejich „starší“ rovinu od prvopočátků do období přelomu spojeného s hospodářskou krizí. Jejich tématem jsou země evropské i mimoevropské, ty, které se tradičně počítají k „Západu“, i ty, které bývají chápány jako „Východ“. Které z autorových úsudků a očekávání se v mezidobě naplnily a které ne? Proč vlastně v době internetu ještě cestovat? Co je to úsudek a co je to předsudek? Jak se na sebe dívají různé kultury? Neposuzujeme ty jiné zejména a prakticky jen z hlediska ochoty se nám připodobnit? Co je v kterém kulturním okruhu a národě svěbytného? Nemá každá kultura jinak rozvržené půvaby a děs, upřímnost a pokrytectví, sofistikovanost a primitivismus, něžnost i brutalitu, moudrost i pošetilost?

již vyšlo

EP 2019

Spisy Vladimíra Macury

Občan Monte Christo a další prózy Vybrané spisy 6

Šestý svazek vybraných spisů Vladimíra Macury představuje autorovy prozaické texty vyrůstající z autentické – a mnohdy i přiznaně autobiografické – zkušenosti se soudobou českou znormalizovanou přítomností, kterou nejen dokumentují, ale také rozkrývají a demaskují. Román *Občan Monte Christo* (1993) a povídkové sbírky *Něžnými drápký* (1983) a *Hra na něco* (1995) tak tematizují hrdiny, kteří se ze všech sil snaží prostřednictvím rozmanitých sociálních a komunikačních her ovládnout vlastní život, leč tato jejich snaha je přechoasto dostává do bizarních a groteskních situací, naznačujících absurditu světa, v nichž je jim dáno žít a být.

Edičně připravila Milena Vojtková

Šťastný věk. Studie o literatuře a kultuře dvacátého století Vybrané spisy 3

Svazek představuje Macuru jako badatele, jehož náhled na českou literaturu 20. století byl utvářen potřebou vyrovnávat se s literaturou a myšlenkovým světem socialismu, proti němuž se vymezoval. První soubor studií vznikl od sklonku šedesátých let a byl autorem (účelově) shrnut do disertační práce *Otázky poetiky české socialistické literatury* (1986), soustředující analýzy té části literární tvorby první poloviny století, která byla v poválečném kontextu vnímána jako součást tradice socialistické literatury. Soubor druhý, polistopadová publikace *Šťastný věk* (1992), naopak již vznikl s představou celku, pojatého jako komponovaný sled esejů využívající přístupy literární sémiotiky k interpretaci, typologizaci a demytizaci české kultury období stalinismu a normalizace.

Edičně připravil František A. Podhajský

Vladimír Macura

PhDr. Vladimír Macura, DrSc., (1945–1999), literární historik a teoretik, sémiolog, překladatel a beletrista, autor celé řady studií, esejů, fejetonů a recenzí.

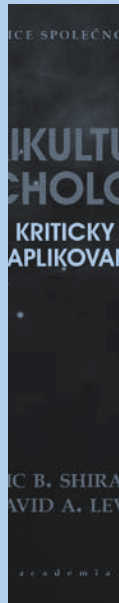
PhDr. Milena Vojtková (1963), dlouholetá pracovnice Ústavu pro českou literaturu AV ČR, kde se věnovala především lexikografii a dějinám literatury 20. století.

Vladimír Macura

Mgr. František A. Podhajský, Ph.D., (1980) pracuje v Ústavu pro českou literaturu AV ČR. Zabývá se dějinami české teorie literatury a moderní českou literaturou.

Společnost

Kam směřuje dnešní společnost? Odpověď na tuto a další otázky můžeme hledat v dílech renomovaných českých i zahraničních autorů, která reagují na změny jak ve společnosti samé, tak na nové myšlenky v širokém oboru lidského myšlení, zvaném prostě společenské vědy.

Akademická svoboda ve věku konformity

Akademická svoboda je ve zvýšené míře ohrožována tíživou kulturou konformity ve vyšším vzdělávání, což omezuje jednotlivé akademiky, svobodu myšlení, jakož i pokrok ve vědě – tedy základy, na nichž spočívají akademie a univerzity. Zatímco tradiční záliba v rétorice akademické svobody dodnes přetrvává, je ve zvýšené míře předmětem kritiky jako zastaralý a elitářský koncept, kritizovaný jak studenty, tak přednášejícími a zpochybňovaný bezpočtem politických a intelektuálních trendů, jako jsou feminismus, kritická teorie a identitární politika. Kniha sleduje zánik akademické svobody v kontextu měnících se myšlenek ohledně účelu univerzit a povahy vědění. Zastává názor, že zpochybnění této kultury konformity a cenzury a obrana akademické svobody projevu jsou zapotřebí, aby kritika byla možná a aby intelektuální postup hodnocení stávajícího vědění a navrhování nového vědění byl smysluplný.

Přeložil Jiří Beránek

Lidská práva v mezikulturních perspektivách

Kolektivní monografie interdisciplinárního charakteru kriticky zkoumá koncept univerzality lidských práv z pohledu práva, politologie, sociologie, historie a filozofie a zabývá se zejména problematikou postavení lidských práv jako konceptu postulovaného z lokálních pozic euroatlantické části světa, který má však globální ambice, a jeho střetu s jinými normativními koncepty, jež se v globalizovaném světě nacházejí na různých úrovních (náboženské systémy, lokální tradice a zvyky a podobně). Tyto globální interakce, které neustále nabývají na intenzitě a významu, jsou zkoumány zejména s ohledem na jejich lokální projevy v prostoru zemí Evropské unie a na hledání východisek a návrhů možných řešení pro veřejnou debatu, která se vede v České republice.

Joanna Williamsová

Joanna Williamsová je redaktorkou pro oblast vzdělávání ve *Spiked Online* a pravidelně přispívá do debat na téma edukace v národním tisku.

Petr Agha (ed.)

Mgr. Petr Agha, LL.M., Ph.D., (1977) je vědecký pracovník Ústavu státu a práva AV ČR a odborný asistent Katedry politologie a sociologie Právnické fakulty UK. Zabývá se otázkami střetu mezi právem a politikou.

Koedice s Ústavem státu a práva AV ČR

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Eric B. Shiraev,
David A. Levy

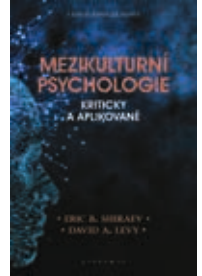
Eric B. Shiraev (1960) je profesorem psychologie na George Mason University. Zaměřuje se na mezinárodní vztahy, politickou psychologii, mezikulturní psychologii a komparativní vědy.

David A. Levy (1954) je profesorem psychologie na Pepperdine University. Kromě akademické psychologie se zabývá psychoterapií a je aktivní v médiích.

Mezikulturní psychologie Kriticky a aplikovaně

První český překlad knihy z velice aktuální oblasti mezikulturní psychologie je určen především studentům bakalářského studia psychologie, ale také studentům souvisejících oborů, stejně jako odborníkům, kteří přicházejí do kontaktu s lidmi z cizích zemí a kultur. Kniha je členěna do dvanácti kapitol zabývajících se mezikulturními podobnostmi a odlišnostmi ve vnímání a myšlení, v emocích a motivaci, osobnosti, duševních onemocněních či komunikaci. Publikace je proložena množstvím příkladů z reálného života. Závěr každé kapitoly obsahuje shrnutí klíčových poznatků a důležité terminologie. Důraz je kladen především na kritické přemýšlení o problematice a na metodologické aspekty mezikulturního výzkumu.

Přeložil Jiří Čeněk

Robert Kalivoda

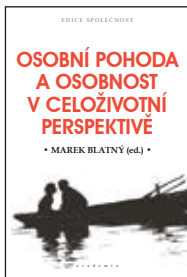
PhDr. Robert Kalivoda, DrSc., (1923–1989) byl český filozof, historik a estetik, významný představitel českého humanistického marxismu. Zabýval se marxistickou metodologií a filozofickou antropologií, husitstvím a modernou.

Moderní duchovní skutečnost a marxismus

Kniha sestává ze tří tematicky provázaných esejů, jejichž filozofickou spojnici představuje materialistická koncepce duchovní skutečnosti. Kalivoda otevírá marxismus různým myšlenkovým tradicím, strukturalismu, psychoanalýze a libertarianismu, přičemž jeho postup je dialogický, přesněji dialektický. Z marxistického hlediska kritizuje limity uvedených koncepcí, současně však marxismus obohacuje o jejich podněty. Vzniká tak mimořádně originální pojetí marxismu coby otevřeného, nedogmatického uvažování, které dokáže nejen analyzovat rozpory současnosti, ale také znovuoživit dnes poněkud uvadající ideu lidské emancipace. Dílo vyšlo poprvé v roce 1968 a můžeme je řadit k významným publikacím H. Marcuseho, T. W. Adorna, K. Kosíka, J. Mukařovského nebo V. Effenbergera.

Edičně připravil a doprovodnou studii napsal Roman Kanda

Osobní pohoda a osobnost v celoživotní perspektivě

Vzájemné vztahy mezi pocity štěstí a spokojenosti a osobnostními vlastnostmi se staly v uplynulých desetiletích široce studovaným psychologickým tématem. Výsledky řady výzkumů ukázaly, že to, jak se lidé cítí ve svém životě spokojeni, je do určité míry ovlivňováno i osobnostními rysy. Předkládaná monografie rozšiřuje dosavadní poznatky o pohled psychologie celoživotního vývoje a na podkladě empirických studií přináší zjištění, která naznačují, že vazby mezi osobností a osobní pohodou se mohou v různých etapách života lišit.

Marek Blatný (ed.)

Prof. PhDr. Marek Blatný, DrSc., (1965) se zabývá psychologií osobnosti, celoživotním vývojem člověka a osobní pohodou. Mezi jeho výzkumná témata patří rizikové a protektivní faktory vývoje v adolescenci, podmínky adaptivního fungování člověka v dospělosti a kvalita života dospívajících po léčbě onkologického onemocnění. Je autorem či spoluautorem více než 180 vědeckých prací a autorem či editorem desíti monografií. V letech 2007–2017 byl ředitelem Psychologického ústavu AV ČR.

Poslední přednášky na Collège de France, 1968 a 1969 Sémologie, jazyk a písmo

Kniha zahrnuje soubor poznámek k posledním přednáškám, které francouzský lingvista Émile Benveniste pronesl v letech 1968–1969 na Collège de France. Kurzy shrnují hlavní body Benvenistovy teorie řeči a znamenají základ pro teorii písma, kterou však autor dále nemohl rozpracovat. Svazek představuje kompletní přepis Benvenistových poznámek a poznámek posluchačů, jež autorovy texty doplňují. Vydání také obsahuje předmluvu Tzvetana Todorova, která čtenáře uvádí do hlavních principů Benvenistovy lingvistiky, doslov Julie Kristevové, domýšlející dále některé aspekty Benvenistova zkoumání, a autorův životopis od Georgese Redarda.

Émile Benveniste

Émile Benveniste (1902–1976) je jedním z hlavních představitelů moderní lingvistiky. Od roku 1927 byl profesorem na pařížské École pratique des hautes études, od roku 1937 na Collège de France. Jeho zkoumání spadají do oblasti srovnávací gramatiky indoevropských jazyků a obecné teorie jazyka. Mezi jeho hlavní díla patří dva svazky *Slovníku indoevropských institucí* (1969) a dva sborníky studií *Problémy obecné lingvistiky* (1966, 1974).

Kniha vychází v rámci Strategie AV21

Přeložil Tomáš Koblížek

Joseph E. Stiglitz,
Bruce C. Greenwald

Joseph E. Stiglitz (1943) je profesorem na Kolumbijské univerzitě. Působil ve Světové bance, v roce 2001 obdržel Nobelovu cenu za ekonomii.

Bruce C. Greenwald (1946) je profesorem v oboru financí a řízení aktiv na obchodní fakultě Kolumbijské univerzity.

Utváření učící se společnosti

Co je skutečným pramenem prudkého růstu životní úrovně v posledních dvou stoletích? Co odlišuje úspěšné firmy od neúspěšných? Proč se některým rozvojovým zemím daří dohánět náskok vyspělého světa, zatímco jiné setrvávají v chudobě navzdory tomu, jak důsledně se řídí radami uznávaných ekonomických expertů a světových institucí? Klíč k odpovědím na tyto otázky nespočívá v akumulaci kapitálu ani v množství zdrojů či výstupu, ale ve schopnosti učit se a získané znalosti efektivně sdílet. Autoři této knihy vysvětlují, v čem se produkce znalostí liší od produkce jiných statků a proč tržní ekonomika sama o sobě nedokáže zajistit jejich efektivní tvorbu ani šíření.

Přeložil Leo Hanuš

Miloslav Bednář

Smysl české existence

Česká státní idea a Masarykova česká otázka

Text se zaměřuje na duchovní základy české státnosti a smyslu českých dějin, k nimž se Československá republika zejména myšlením a jednáním svého klíčového zakladatele Tomáše G. Masaryka, jež vycházely z jeho pojetí české otázky, přihlásila a náš stát dosud hlásí. Pojednání vychází z filosofického významu Masarykova pojetí českých dějin v souvislostech české státní ideje. Z tohoto zorného úhlu se zabývá duchovně zásadními osobnostmi rozhodujících epoch a zlomových událostí českých, respektive československých dějin. V závěru se výslovně dotýká aktuálních dějinných souvislostí a nynějších problémů zakládajícího smyslu české státnosti.

již vyšlo

Strategie AV21

Strategii AV21, *špičkový výzkum ve veřejném zájmu*, představila Akademie věd České republiky v prosinci 2014. Brožury této edice představují jednotlivé programy Strategie AV21 a jsou k dispozici zdarma v síti knihkupectví Academia a volně ke stažení na webových stránkách Nakladatelství Academia.

Výzkumné programy:

Naděje a rizika digitálního věku
 Systémy pro jadernou energetiku
 Účinná přeměna a skladování energie
 Přírodní hrozby
 Nové materiály na bázi kovů,
 keramik a kompozitů
 Diagnostické metody a techniky
 Kvalitní život ve zdraví i nemoci
 Potraviny pro budoucnost
 Rozmanitost života a zdraví ekosystémů
 Molekuly a materiály pro život
 Evropa a stát: mezi barbarstvím a civilizací
 Paměť v digitálním věku
 Efektivní veřejné politiky
 a současná společnost
 Formy a funkce komunikace
 Globální konflikty a lokální souvislosti:
 kulturní a společenské výzvy
 Vesmír pro lidstvo
 Světlo ve službách společnosti
 Preklinické testování potenciálních léčiv

Studentské práce

Studentská soutěž Nakladatelství Academia je určena studentům a absolventům vysokých škol a probíhá ve třech kategoriích: Vědy o živé přírodě a chemické vědy, Vědy o neživé přírodě a Humanitní a společenské vědy. Vítězné práce vycházejí v této edici.

Matouš Čihák

Ing. Matouš Čihák (1991) absolvoval magisterské studium oboru biotechnologie léčiv v Ústavu biotechnologie VŠCHT v Praze.

Ověření produkce sekundárních metabolitů v průběhu germinace *Streptomyces coelicolor*

Bakterie rodu *Streptomyces* ve svém vývojovém cyklu procházejí komplexní buněčnou diferenciací. Z klidového stadia spor přecházejí procesem germinace do vegetativní fáze růstu substrátového mycelia. Přechod do stacionární fáze naopak charakterizuje tvorba mycelia vzdušného a produkce antibiotik, z nichž mnohá se používají v medicíně. Publikovaná data genové exprese při germinaci *S. coelicolor* poukazují na skutečnost, že dochází k aktivaci genů řídících biosyntézu sekundárních metabolitů. Cílem práce je ověřit jejich produkci pomocí kapalinové chromatografie s hmotnostně-spektrometrickou detekcí. Ze získaných dat vyplývá, že bakterie při germinaci produkují antibiotikum albaflavenon a polyketidové látky chalkon a germicidin A, jež napomáhají potlačení růstu konkurenční mikroflóry.

Jakub Harsa

Ing. Jakub Harsa (1991) po absolvování oborů vodního hospodářství a následně revitalizace krajiny na Fakultě životního prostředí Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem nastoupil v roce 2018 na pozici adjunkta u společnosti Lesy České republiky, s. p., Správa toků – oblast povodí Vltavy.

Příspěvek k paleontologickému poznání křídových lokalit v okolí Kutné Hory

Kniha se zabývá popisem a zkoumáním současného stavu křídových paleontologických lokalit v okolí Kutné Hory. Jde o území opuštěných lomů NPP Kaňk, VKP Turkaňk, PP Skalka u Velimi, VKP Vápenka Miskovice, VKP Vápencové zlomy a PP Lom u Červených Peček. Práce je zaměřena nejen na provedení záchranných sběrů na výše uvedených lokalitách, ale také na zdůraznění významu těchto míst pro ochranu životního prostředí a utváření krajinné mozaiky.

Urážka císaře a prezidenta Kontinuita a diskontinuita kulturních stereotypů

Kniha se zabývá tématem kontinuity a diskontinuity kulturních stereotypů, které se týkají vnímání hlavy státu v diskursu nižších společenských vrstev mezi obdobími pozdní habsburské monarchie (1890–1918) a první Československé republiky. Činí tak na základě záznamů soudních procesů s osobami, které za obou režimů stály před Krajským soudem v Uherském Hradišti pro urážku hlavy státu. Diskurs je zkoumán v kontextu s dobovou politikou, etikou či hospodářstvím. Publikace přináší překvapivá zjištění ohledně politizace diskursu nižších společenských vrstev.

Adam Strašák

Mgr. Adam Strašák (1991) je absolventem studia historie na Filozofické fakultě MU. Ve své odborné práci se zaměřuje na dějiny diskursu, zejména pak na diskursní praktiky nižších společenských vrstev ve vztahu k autoritám.

Kulturní reflexe tuberkulózy v českých zemích 1800–1945

Kniha se zabývá kulturní reflexí tuberkulózy v období 19. a první poloviny 20. století. Jejím cílem je představit tuto problematiku z různých úhlů pohledu. Autorka nastiňuje historický vývoj medicínských poznatků o nemoci, věnuje se českému vědeckému diskursu a odrazu tuberkulózy v literární tvorbě. Choroba je rovněž sledována v kontextu chudých vrstev obyvatelstva a jejich možností léčby. S použitím ego-dokumentů kniha přibližuje každodenní život v sanatoriu a osobní prožívání léčebny. Pro úplnost tématu je z hlediska sociálních aspektů analyzováno jedno konkrétní zařízení, a to Hamzova dětská léčebna v Luži.

Šárka Caitlín Rábová

již vyšlo

Šťastné zítřky

Vliv totalitní ideologie na kulturu, vědu a na život celé společnosti analyzuje edice prostřednictvím textů, vzniklých jednak během komunistického režimu, jednak po roce 1989. Jednotlivé tituly zobrazují na první pohled vlídnější, ale o to zruďnější a nebezpečnější tvář totalitního režimu, ať již nacistického nebo komunistického, totiž tvář režimní každodennosti.

Na prvním místě má být národ Marxistické historiografie ve středovýchodní Evropě

Autor nahlíží z komparatistického hlediska na poválečný vývoj německé, polské, české a slovenské historiografie. Hlavním cílem, jež si vytyčil, je ukázat místo a roli širěji chápané historiosofické národní tradice v proměnách historických věd zemí středovýchodní Evropy, které označujeme jako proces stalinizace či sovětizace. Novátorství tohoto přístupu spočívá v zavržení teze o diskontinuitě a v hledání kontinuity, tedy v objevování známek spojitosti myšlení o minulosti. Nový pohled se projevuje i zaměřením pozornosti spíše na vazby „horizontální“, tedy na vztahy mezi jednotlivými historiografiemi, než na vazby „vertikální“, čili na vztah každé z nich k modelové sovětské historiografii. Kromě polštiny vyšla kniha také v němčině a angličtině.

Přeložila Tereza Pogodová

Podivný showbyznys Pop-music a propaganda v Československu 1969–1989

Dějiny popu v Československu zažily po roce 1969 speciální období. Výhradním producentem byl stát a jeho instituce. Nastala doba, kdy část scény přijala nátlak moci a začala vytvářet hudbu tak či onak loajální. Po svobodném období „sixties“ to byl velký zvrat, ale síla režimu byla mocná a scéna „podivného showbyznysu“ přetrvávala až do pádu železné opony. Kniha Pavla Klusáka odkrývá a komentuje charakteristické momenty setkání popu a propagandy. Připomíná přemíru písní o štěstí, smíchu a radostných perspektivách a všímá si proměny významu slov vlastenectví a mír, festivalu Zlatý palcát i spartakiád jako ústředního rituálu doby. Výpovědní sílu mají také rozdíly, které zaznamenaly světové písně při počesťování, a popularita hvězd, jež vygenerovala předlistopadová média a které rezonují společností dodnes.

Maciej Górny

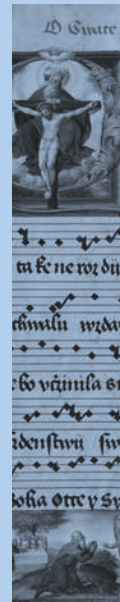
Maciej Górny (1976), polský historik, habilitovaný doktor humanitních věd. Zabývá se dějinami historiografie, dějinami středovýchodní Evropy, zkoumáním stereotypů a polsko-německými vztahy v období 19. až 21. století.

Pavel Klusák

Mgr. et MgA. Pavel Klusák (1969) je hudební publicista. Vystudoval bohemistiku na Filozofické fakultě UK a scenáristiku a dramaturgii na FAMU. Zaměřuje se na společenské a politické kontexty hudby a na experimentální hudbu. Spolupracuje s Českým rozhlasem a Českou televizí, působí také jako kurátor filmových a hudebních akcí.

Umění

I na umění je možné podívat se z více úhlů pohledu. Edice je platformou různých přístupů k výtvarnému umění, od monografických publikací významných uměleckých osobností až ke knihám soustředícím se na teorii umění a na nové přístupy zkoumání výtvarného umění a jeho smyslu.

Klára Benešová
a kol.

Imago, imagines Výtvarné dílo a proměny jeho funkcí ve středověku v českých zemích

Autoři zvolili jako východisko koncepce nové syntetické publikace věnované středověkému umění v českých zemích latinské slovo *imago* (označující nejen dvourozměrný obraz, kresbu a podobně, ale i výtvary trojrozměrné a případně i díla architektonická). Na rozdíl od dnešního chápání umění byla ve středověku považována za klíčový prvek u uměleckého díla jeho funkce a teprve na ni se vázala stránka estetická. Z toho vychází struktura knihy – po úvodním výkladu pojmu *imago* se jednotlivé oddíly zabývají funkcemi, které *imagines* plnily – funkcí náboženskou, didaktickou, memoriální a reprezentativní, a nakonec též funkcí estetickou, s níž jsou spojeny i proměny stylu. Netradičně pojaté dějiny středověkého umění jsou zasazeny do kontextu historického vývoje českých zemí, text provázejí četná vyobrazení.

PhDr. Klára Benešová, CSc., (1950), historička umění se zaměřením na středověké umění 12.–15. století, zvláště na architekturu 14. století, vede oddělení středověkého umění Ústavu dějin umění AV ČR.

Koedice s Ústavem
dějin umění AV ČR

Hluboké město Moderní metropole jako druhý Řím

Kniha se zaměřuje na nepřeberné znakové bohatství měst, které vytváří stabilní rámec našich životů. „Hluboké město“, jež svou sémantickou hloubku často čerpá z imaginárních vztahů k antickému Římu, umožňuje maximum komunikace i sociálních interakcí. Evropská historická města k tomuto typu vesměs patří, ale vlivem silícího turistického průmyslu a developerských projektů se jejich „hloubka“ vytrácí a těmto městům hrozí komunikační a sociální „plochosť“. Kromě kapitol věnovaných Římu, Benátkám, Berlínu, Istanbulu, New Yorku, Praze a dalším městům přináší publikace i zhodnocení několika klíčových stavebních typů – nákupních center, stadionů, muzeí, knihoven a kostelů – a to právě z hlediska jejich schopnosti vytvářet, či naopak potlačovat historickou paměť. Kniha je doplněna řadou historických plánů, dobových pohledů i současných fotografií.

Pavel Kalina

Prof. PhDr. Pavel Kalina, Ph.D., (1965) přední český historik umění, učí na Fakultě architektury ČVUT. Kromě současné architektury se věnuje zejména středověkému a baroknímu umění a architektuře. Je autorem mimo jiné knih *Benedikt Ried a počátky záalpské renesance* (Academia 2009) či *Umění a mystika* (Academia 2013).

Výzdoba hudebních rukopisů Jana Táborského z Klokotské Hory

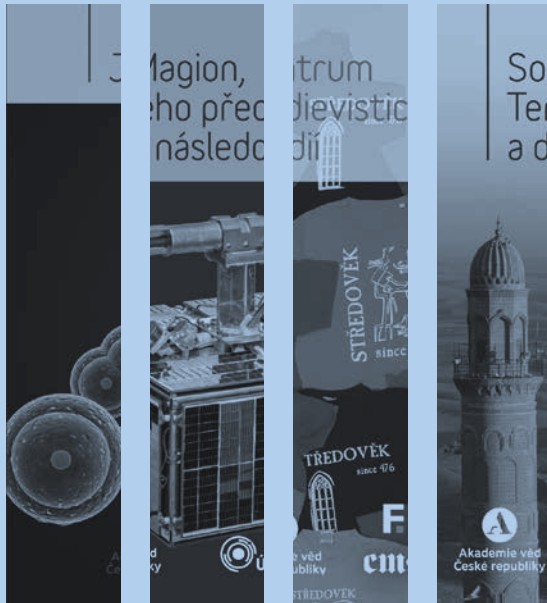
Kniha je zaměřena na výzdobu chorálních rukopisů z 16. století. První část se zabývá osobností písaře Jana Táborského, jenž žil v letech 1499–1572, a nejvýrazněji mi iluminátory, kteří se v průběhu 16. století podíleli na výzdobě zpěvníků české provenience. Pozornost je věnována též grafickým předlohám Martina Schongauera, Albrechta Dürera, Bernarda Salomona nebo domácím „melantrišským tiskům“, dále ikonografií a ornamentální výzdobě. Druhá část práce je tvořena katalogem hudebních rukopisů, které můžeme z nějakého důvodu spojit s osobností písařského podnikatele Jana Táborského z Klokotské Hory.

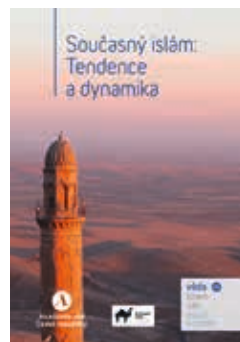
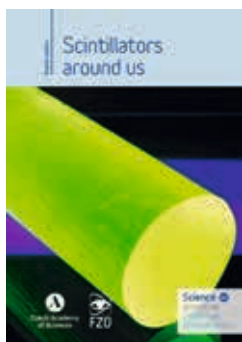
Ema Součková

Mgr. Ema Součková, Ph.D., (1988) je absolventkou doktorského studijního oboru Dějiny křesťanského umění na Katolické teologické fakultě UK.

Věda kolem nás

Současnou českou vědu i významné osobnosti a objevy z její minulosti představují sešity této edice. Studenti i učitelé stejně jako nejširší veřejnost se zde mohou seznámit s činností pracovišť Akademie věd České republiky. Brožury jsou k dispozici zdarma v síti knihkupectví Academia nebo volně ke stažení na www.academia.cz a www.vedakolemнас.cz.

Jak se bránit diskriminaci na pracovišti? Jaká tajemství skrývá RNA v našich buňkách? Jak funguje imunitní systém? Odpovědi na tyto a řadu dalších otázek najdou čtenáři v řadě Co to je..., představující jednotlivé vědní obory, metody a pojmy.

Řada Osobnosti seznamuje čtenáře s velikány české vědy, badateli, kteří se zapsali do historie, a to mnohdy v celosvětovém měřítku. Přináší jejich životní příběhy, jež byly často nečekaně dobrodružné.

Objevy učiněné českými vědci jsou někdy známější ve světě než doma. Tato řada se pokouší to napravit. Čtenáři se díky ní mohou seznámit například s vláknovými lasery.

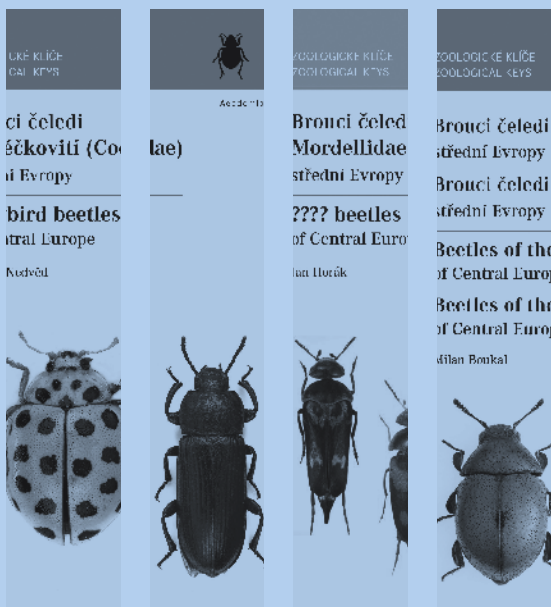
Výzvy a otázky seznamují čtenáře s aktuálními výzkumnými problémy i infrastrukturami vytvářenými k jejich řešení. Jak vědci detekují elektromagnetické pole živých buněk? Jak využít vyhořelé jaderné palivo? Podaří se zdokumentovat mosulské památky dřív, než nenávratně zmizí? Jaké další výzvy stojí před týmy českých vědců?

Prostory společné paměti bádají ve vědách historických a sledují stále aktuální poselství minulosti – té vzdálené i zcela nedávné.

Pro všední den je řada zaměřena na přítomnost vědeckých aplikací v každodenním životě i na jeho zkoumání. Jak mezi sebou mluví vězni? Jak se mění právní postavení zvířat? Jak bude vypadat nové počasí, kterému se budeme muset přizpůsobit?

Zoologické klíče

Základní podmínkou pro studium živé přírody je správná identifikace objektu zájmu. U naprosté většiny bezobratlých je zapotřebí pro určování použít i pro začátečníky srozumitelné, zároveň však vysoce odborné a moderně zpracované klíče. A právě ty přináší tato edice.

Brouci čeledi Mordellidae (hrotařovití) střední Evropy

Nový svazek z řady zoologických klíčů představuje Mordellidae (hrotařovitě), středně velkou čeleď brouků patřících do nadčeledi Tenebrionidea. Zatím je ve světě popsáno 2400 druhů ve 115 rodech a 5 tribech. Pro velmi jednotný tvar těla je taxonomie této čeledi dosti obtížná a pravděpodobně se bude ještě dlouhou dobu rozvíjet. Čeleď je rozšířená hlavně v tropických oblastech, kde není popsáno mnoho rodů a velké množství druhů, takže systém čeledi patrně dozná podstatné změny.

Jan Horák

Jan Horák (1949) se věnuje výzkumu čeledi Mordellidae na Jižních Molukách, východních Sundách a Šalamounových ostrovech. Publikoval na padesát různých vědeckých prací, z nichž nejdůležitější jsou *Palearktický katalog Coleopter (Mordellidae a Scaptiidae)*, *Seznam československých brouků* a *Arthropod Fauna of the UAE*.

Brouci čeledi Haliplidae (plavčíkovití) střední Evropy Brouci čeledi Byrrhidae (vyklenulcovití) střední Evropy

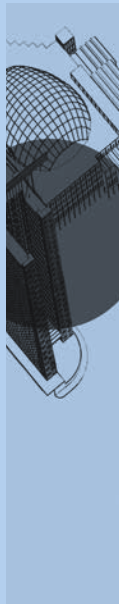
Publikace přináší determinační klíče dvou čeledí brouků, které pro naše území dosud nebyly vytvořeny. Jsou v něm zahrnuty i druhy okolních zemí, takže lze určovat brouky celé střední Evropy. Pro obě čeledi jsou vypracovány způsoby sběru, podrobné popisy jednotlivých způsobů preparace, včetně popisu moderních postupů preparace chitinizovaných částí genitálií, i způsoby uchovávání sbírkových exemplářů. Přelomové je zpracování klíčů i pro samice, protože jejich přesné určování bylo dosud téměř nemožné. Pro identifikaci jednotlivých druhů jsou k dispozici podrobné obrazové přílohy. Popsány jsou rovněž ekologické nároky druhů a poprvé zveřejněny i rozbor jejich potravy.

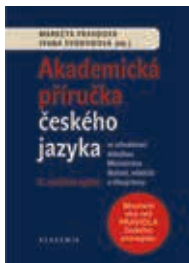
Milan Boukal

již vyšlo

Mimo edice – humanitní vědy

Nakladatelství Academia vydává část své produkce i mimo edice, knihy z oblasti humanitních věd mají široký záběr, čtenář zde nalezne nejpestřejší témata, od jazykových příruček přes monografie významných osobností až po knihy věnované dílu a době Williama Shakespeara.

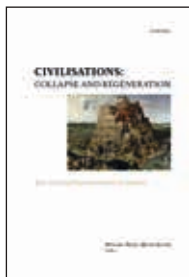

Akademická příručka českého jazyka

Internetovou jazykovou příručku kolektivu autorů Ústavu pro jazyk český AV ČR využilo během prvních tří let od jejího zpřístupnění více než milion uživatelů. Její výkladová část nyní vychází knižně. Najdete zde obecná poučení o českém jazyce, zejména o pravopisu, tvarosloví a některých syntaktických jevech. Ve výkladech se uvádějí i rozpory v údajích, které jednotlivé jazykové příručky přinášejí, nebo rozdíly mezi kodifikací a spisovným územ, a to s hodnotícím komentářem a doporučeným řešením. Kniha je určena jak široké veřejnosti, tak profesionálním uživatelům, zvláště učitelům a studentům.

Markéta Pravdová,
Ivana Svobodová (eds.)

Druhé, rozšířené vydání

Civilisations: Collapse and Regeneration Rise, Fall and Transformation in History

Na tři desítky významných vědců z České republiky, ale i zahraničí se na základě dlouholetého studia historických i současných pramenů a odborné literatury zamýšlejí nad proměnami civilizací a úlohou člověka v jejich vývoji. Příspěvky pokrývají několik tisíc let historie lidských společností na různém stupni vývoje, různé doby trvání a různé velikosti. Základním východiskem je studium zdrojů vyplývajících z dlouhých časových řad a systematické analýzy civilizačních zákonitostí, které měly zásadní vliv na jejich utváření, vzestup, vrcholy, pády a následné transformace. Nedílnou součástí tohoto bádání je i studium proměn přírodního prostředí a forem lidských adaptací na vnější faktory. Jde o jeden z největších mezioborových projektů v rámci společenskovedního bádání za poslední roky v českém vědeckém prostoru.

Miroslav Bárta,
Martin Kovář (eds.)

Prof. Mgr. Miroslav Bárta, Dr., (1969), egyptolog a archeolog, vedoucí českých archeologických expedic v Egyptě a Súdánu a ředitel Českého egyptologického ústavu FF UK.

Prof. PhDr. Martin Kovář, Ph.D., (1965) je historik a vysokoškolský pedagog.

Martin Rychlík

PhDr. et Mgr. Martin Rychlík, Ph.D. et Ph.D., (1977) vystudoval etnologii a dějiny a teorii kultury na FF UK. V roce 2011 dokončil doktorské studium v Ústavu etnologie FF UK. Od roku 2013 píše pro *Lidové noviny* (věda, výzkum, vysoké školství).

Dějiny skalpování Zakrvácené kštice, trofeje a významy

Knižní studie pojednává o historii skalpování s důrazem na indiány Severní Ameriky. O skytském skalpování v Eurasii psal již Hérodotos před 2500 lety a jeho svědectví potvrzují osteologické doklady z Altaje (Pazyryk) či Sibiře (Ajmyrlyg). Stopy skalpování nese dětská lebka z dánského močálu (Dyrholmen), zprávy najdeme i ve středověkých kronikách. V Americe bylo odnětí vlasů významným činem z řady důvodů (trofeje, magie), a to jak v předkontaktním období, tak po příchodu Evropanů, kteří vyhlásili odměny za indiánské skalpy. Kniha osvětluje významy skalpování v původním prostředí, ale všimá si i dnešní etiky vystavování těchto „artefaktů“. Od roku 1906, kdy Georg Friederici vydal disertaci na toto téma, jde o světově nejucelenější práci.

Zuzana Augustová,
Aleš Merenus (eds.)

Doc. PhDr. Zuzana Augustová, Ph.D., (1963) působí v Ústavu pro českou literaturu AV ČR a na Katedře germanistiky a slavistiky FF ZČU v Plzni.

Mgr. Aleš Merenus, Ph.D., (1979) pracuje v Oddělení 20. století a literatury současné Ústavu pro českou literaturu AV ČR.

**Koedice s Ústavem
pro českou literaturu AV ČR**

Expresionistické drama z českých zemí

Antologie komentuje dnes již většinou pozapomenuté divadelní hry, které byly napsány a zveřejněny v českých zemích zhruba mezi lety 1912 a 1926 v duchu expresionistické poetiky. V antologii jsou přetištěny téměř sto let nevydané divadelní hry českých autorů, které patří do kánonu českého moderního dramatu a které spoluutvářely podobu českého meziválečného divadla. K nim jsou přidruženy nové překlady původních německých expresionistických dramát, které vznikly v českých zemích a byly uváděny na německých divadelních scénách v tehdejší Československu. Kniha uvádí kontextualizační studie, která se zaměřuje na inscenační historii a dobovou recepci přetištěných her v obou jazykových oblastech.

Justin Václav Prášek a Bedřich Hrozný Počátky české staroorientalistiky a klínopisného bádání

Kniha dokumentuje akademické působení, vědeckou a literární činnost a korespondenci obou badatelů a přináší neznámé doklady mapující životní dráhu Justina Václava Práška. Tento gymnaziální profesor a badatel na poli staroorientalistiky a klasického starověku patřil mezi neobyčejně plodné autory a přispěvatele do dobového tisku. Kromě svého silného působení na řadu studentů, mimo jiné na životní kariéru pozdějšího orientalisty Bedřicha Hrozného, se zasloužil i o významnou popularizaci nejnovějších zahraničních vědeckých objevů. Publikace prezentuje tyto archivní doklady na pozadí historických událostí přelomu 19. a 20. století, v kontextu rakousko-uherského vzdělávacího systému a gymnaziálního školství, a osvětluje také dění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy a osudy některých předních osobností, které na ní působily.

Král Šumavy: komunistický thriller

Film *Král Šumavy* (režie Karel Kachyňa, 1959) je jedním z nejpobulárnějších titulů české, potažmo československé kinematografie, jde o film „kultovní“ a esteticky působivý dodnes – bohužel však nejen esteticky. Byl realizován během „vzrušeného roku“ 1959 jako prototyp „ideálního filmu“ v éře „dovršení kulturní revoluce“, jako snímek vskutku propagandistický, tedy divácky atraktivní, usilující o funkční spojení ideologie a žánru („komunistický thriller“). Kniha se zabývá historií, produkcí a recepcí *Krále Šumavy*, kamerou, hudbou a dalšími složkami. Základem je přitom podrobná analýza ideologického, žánrového a stylového systému filmu. Nechybějí však ani historické kontexty (počátky pohraniční stráže, fenomén šumavských kurýrů a převaděčů, „králů Šumavy“).

Šárka Velhartická

Mgr. Šárka Velhartická, Ph.D., (1975), chetitoložka, se zabývá jazyky a archeologií starověkého Předního východu, srovnávací jazykovědou a multilingvismem.

**Koedice s Filozofickou fakultou
Univerzity Hradec Králové**

Petr Kopal a kol.

Mgr. Petr Kopal, Ph.D., (1975), absolvent Filozofické fakulty UK, historik zabývající se filmem jako pramenem, ale i dalšími aspekty fenoménu „film a dějiny“ („filmová medievistika“ jako téma, respektive metoda). Od roku 2008 pracuje v Ústavu pro studium totalitních režimů, kde je garantem a koordinátorem projektu Film a dějiny.

**Koedice s Ústavem
pro studium totalitních režimů
a nakladatelstvím Casablanca**

Jan Lukeš

PhDr. Jan Lukeš (1950), literární, filmový a televizní publicista, kritik a historik. Působil v *Lidových novinách* a Národním filmovém archivu, je autorem či editorem řady knižních titulů o české a slovenské poválečné kultuře. Spolu s Janem Schmidem od roku 1999 scenárista a moderátor televizní literární revue *Tristatřicetři*.

Kenneth Frampton

Kenneth Frampton (1930) je britský architekt a historik, teoretik a kritik architektury, profesor na Graduate School of Architecture and Planning Columbijské univerzity v New Yorku. Ve svých knihách se věnuje moderní a současné architektuře a jejím hlavním představitelům, mj. *Le Corbusier* (2001), *Labour, Work and Architecture* (2002) či *A Genealogy of Modern Architecture: Comparative Critical Analysis of Built Form* (2015). Je nositelem řady mezinárodních vyznamenání, naposledy Zlatého lva za celoživotní dílo uděleného na Bienále architektury v Benátkách v roce 2018.

2., rozšířené vydání

Miloš Forman v kostce

Rubikova kostka života a díla česko-amerického režiséra z pera jeho českého analytika, pamětníka i zpovědníka. Úvaha na téma Formanovy cesty na světové výsluní za přechodu mezi dvěma systémy společenskými i produkčními předchází mozaice režisérovyh názorů a filmografie. Těžiště publikace tvoří faktograficko-esejistický přehled všech Formanových filmů a stejně koncipovaný výběr z dokumentů a publikací o něm. Knihu uzavírá oddíl málo známých formanovských studií, textů a korespondence z autorova archivu. Nedílnou součástí svazku je obrazový doprovod, který spolu s interpretacemi umožňuje vícerozměrný pohled na dílo čelného představitele československé nové vlny i vrcholné hollywoodské kinematografie. Čtení na přeskáčku není na závadu, nýbrž spíše předpokladem pochopení souvislostí.

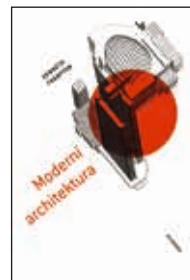

Moderní architektura
Kritické dějiny

Druhé, rozšířené české vydání stěžejní knihy světoznámého historika a teoretika architektury. Autor v ní podává ucelený výklad o vývoji architektury od konce 18. století do současnosti. Framptonovy encyklopedické znalosti a mnohaletá zkušenost kritika mu umožňují s nadhledem hodnotit historii moderní architektury a sledovat souvislosti s politickými a hospodářskými dějinami i s vývojem společnosti. Přes svůj syntetický charakter kniha přináší nespočetné množství informací o architektonických dílech ve všech částech světa a jejich hodnocení.

Od prvního vydání roku 1980 autor postupně přidává oddíly věnované nejnovějšímu vývoji, takže v roce 2019 vychází již páté, rozšířené vydání tohoto cenného kompéria, zpřístupněné i českým čtenářům.

Přeložili Petr Kratochvíl a Pavel Halík

Moderní česká divadelní hra (1896–1989) Mezi textem a inscenací. Slovník děl Díl I. (1896–1945)

Komplexní lexikografická publikace soustřeďuje základní informace o klíčových dramatických dílech (textech i jejich inscenacích), která podstatným způsobem zasáhla do literárního a divadelního vývoje a která spoluutvářejí obraz české literární a divadelní kultury. Jde o slovník takzvané dílocentrické povahy, jehož úkolem je zaplnit podstatnou mezeru v českém výzkumu v dané oblasti a přinést tak odborné veřejnosti publikaci, která formou cca 200–250 slovníkových hesel podává ucelenou zprávu o zhruba sto letech vývojových proměn českých divadelních her. První díl zahrnuje přibližně 110 hesel věnovaných hrám z první poloviny 20. století.

Aleš Merenus (ed.)

Mgr. Aleš Merenus, Ph.D., (1979)
pracuje v Oddělení 20. století
a literatury současné Ústavu pro
českou literaturu AV ČR.

**Koedice s Ústavem pro českou
literaturu AV ČR**

Od bouře k bouři Československo, Evropa a svět mezi dvěma světovými válkami (1918–1938/39)

Rozsáhlá kolektivní monografie, společný projekt předních českých a slovenských historiků, se v roce stého výročí vzniku Československa zabývá politickým, hospodářským a sociokulturním vývojem v prvorepublikovém Československu, Evropě a zámořském světě (Severní a Jižní Amerika, Asie) mezi dvěma světovými válkami. Opomenuty nejsou významné meziválečné fenomény – v první řadě komunismus, fašismus a nacismus, jež se na konci třicátých let podílely na zkáze evropského kontinentu a na zavlčení světa do zničující války.

Rafał T. Prinke

Rafał T. Prinke (1955) je polský genealog a historik. Vystudoval anglickou filozofii na Univerzitě Adama Mickiewicze v Poznani a získal doktorát z historie tamtéž. Působí v Polské akademii věd. Publikoval desítku publikací na téma astrologie, hermetismu či genealogie.

Omylů svůdná zahrada Alchymické písemnictví do konce XVIII. století

Historikové se vždy snažili získat z pramenů vědeckou jistotu; přílišné sebevědomí ve vztahu k jejich zjištěním však bývá často největší chybou. Požadovaná „historická pravda“ na sebe bere různé podoby, mění své tvary a klame nás různými přísliby, aby se nakonec ukázalo, že jde spíše o kámen mudrců, po němž tolik toužili alchymisté – ve své dokonalosti nedostižný, a přitom motivující k neustálému hledání, které přináší nejrůznější ovoce. A právě historiografie alchymie představuje nejlepší příklad toho, jak je nauka, kterou mnozí historikové vědy pokládají za nezvratnou, ve skutečnosti křehká. Kniha systematicky mapuje dějiny alchymie, její pojmání v různých historických obdobích, věnuje se také vývoji a úrovni poznatků dalších historiků i badatelů v tomto oboru.

Přeložila Lenka Kuhar Daňhelová

František Štícha

Doc. PhDr. František Štícha, CSc., (1950) je vedoucím vědeckým pracovníkem Ústavu pro jazyk český AV ČR a vedoucím oddělení gramatiky tohoto ústavu. Je editorem a spoluautorem čtyřdílné *Velké akademické gramatiky spisovné češtiny* (díl I. Academia 2018). Dále publikoval mimo jiné *Kapitoly z české gramatiky* (2011), *Česko-německou srovnávací gramatiku* (2015) či knihu *O nepřesnosti našeho vyjadřování* (2016).

O věrnosti překladu

Věrnost překladu pojímá autor jako veskrze pozitivní hodnotu, o kterou by mělo být usilováno, aniž jí lze ve úhrnu jazykových prostředků cele dosáhnout. Poté co je v první kapitole analyzován pojem věrnosti obecně, je v kapitole druhé, věnované jazyku beletrie, v kapitole třetí, zaměřené na jazyk literatury faktu a literatury odborné, a v kapitole čtvrté, jež se zabývá shodami a rozdíly v překladech bible, rozebírána krok za krokem věrnost slovu, slovnímu spojení, syntaktické konstrukci, slovosledu, stylu slova, věty a textu, metafoře a výrokům o jazyce. Pozornost je věnována jak místům vyloženě nepřesným a případům sporným, tak překladům obsahově i formálně dokonalým – z hlediska cílového jazyka i jejich věrnosti originálu.

Pochopit vteřinu Prožívání času v české kultuře 19. století

Kniha přináší příspěvky k 38. ročníku plzeňského mezioborového symposia, věnovaného tématu času v životě člověka a společnosti „dlouhého“ 19. století. Autoři jednotlivých studií věnují pozornost jak prožívání a vnímání času z pohledu různých společenských vrstev – aristokracie i neprivilegovaného obyvatelstva venkova a měst –, tak i různým významům či hodnotám přisuzovaným času minulému, přítomnému i budoucímu. Čas a jeho sledování zejména v pracovní sféře jsou zde nahlíženy jako účinné prostředky disciplinace, uměnovědné příspěvky však představují i rozmanité projevy snahy člověka 19. století vymanit se z diktátu přesně odměřovaného času.

Martin Hrdina,
Kateřina Piorecká,
Eva Bendová (eds.)

Mgr. Martin Hrdina, Ph.D., (1980),
bohemista zaměřený na dějiny
literatury, působí v Ústavu pro
českou literaturu AV ČR, v.v.i.

PhDr. Kateřina Piorecká, Ph.D.,
(1976), literární historička
a editorka, pracuje v Ústavu pro
českou literaturu AV ČR, v.v.i.

PhDr. Eva Bendová, Ph.D., (1976),
historička umění, kurátorka sbírky
Západočeské galerie v Plzni.

Poslední velké dílo Miloslava Kabeláče Pro lidské hlasy, op. 57

Monografie pojednává o jedné z nejpozoruhodnějších vokálních kompozic české moderní hudby, jejímž jediným tématem a zároveň jedinou hudební matérií je nejstarší česká lidová duchovní píseň *Hospodine, pomiluj ny*. Prokomponovaný cyklus o sedmi částech s názvem *Proměny*, op. 57, ve kterém se skladatel zmocňuje určitých výrazových ohnisek písně a výrazově je monumentalizuje, aniž by zde víceméně porušil její nám známý melodický tvar, promýšlel Miloslav Kabeláč (1908–1979) mnoho let a je zároveň, dá-li se tak říci, jeho výkladem této jedinečné hudební památky (*Zrod – Zrání – Vyzývání – Zaklínání – Modlitba – Děkuvzdání – Smír*). Autor monografie podává analýzu této kompozice a Kabeláčova kompozičního myšlení v širokých souvislostech a zasazuje je do náležitého kontextu hudebně historického, filozofického a estetického.

Pavel Kordík

PhDr. Pavel Kordík, Ph.D., (1974)
je vědeckým pracovníkem
Kabinetu hudební historie
Etnologického ústavu AV ČR.
Vystudoval obor hudební
věda na Filozofické fakultě UK.
Zaměřuje se zejména na českou
hudbu 20. století, a to především
na prizma vztahu hudby a slova.

Zuzana Silagiová,
Pavel Nývlt
(eds.)

PhDr. Zuzana Silagiová (1949) vystudovala Filozofickou fakultu MU, působí v Kabinetu pro klasická studia Filosofického ústavu AV ČR, kde se věnuje středověké latině.

Mgr. Pavel Nývlt, Ph.D., (1986) absolvoval Filozofickou fakultu UK, v současné době je vedoucím oddělení středolatinské lexikografie v Kabinetu pro klasická studia Filosofického ústavu AV ČR.

Slovník středověké latiny v českých zemích

Publikace registruje a vykládá slovní zásobu středověké latiny užívané v českých zemích v období od počátků latinského písemnictví na tomto území (asi okolo roku 1000) do roku 1500. Materiál byl excerpován z pramenů různé povahy (diplomatických, úředních, z literatury krásné i odborné) české provenience a podává ucelený obraz o šíři a různorodosti vyjadřovacích prostředků latinského písemnictví českého středověku. Předností tohoto slovníku proti obdobným zahraničním dílům je to, že kromě pramenů tištěných byly excerpovány i četné rukopisy a staré tisky z fondů domácích i zahraničních knihoven, čímž se zpřístupňuje velké lexikální bohatství, jež by jinak zůstalo skryto v nevydaných památkách.

Aleš Merenus,
Iva Mikulová,
Jitka Šotkovská
(eds.)

Mgr. Aleš Merenus, Ph.D., (1979) pracuje v Oddělení 20. století a literatury současné Ústavu pro českou literaturu AV ČR.

Mgr. Bc. Iva Mikulová, Ph.D., (1984) působí v Ústavu pro českou literaturu AV ČR a na Katedře divadelních studií FF MU.

Mgr. Jitka Šotkovská (1982), členka Týmu pro výzkum moderního českého divadla Ústavu pro českou literaturu AV ČR.

**Koedice s Ústavem
pro českou literaturu AV ČR**

Text a divadlo

Publikace zahrnuje studie, jejichž pracovní verze byly předneseny na stejnojmenném kolokviu. Jednotlivé oddíly knihy odpovídají následujícím tematickým okruhům: drama (text) z teoretického hlediska (drama jako literatura, jako divadlo, nedramatický text pro divadlo, poetika dramatu jako současný badatelský problém apod.), činohra, nebo performance? („dramatické divadlo“, „textové divadlo“, performance, happening, „postdramatické divadlo“ a teoretické uchopení těchto fenoménů), transmediální výzkum narativních forem v dramatu a divadle.

Martin Hilský

Shakespearova Anglie Portrét doby

Kniha nabízí celostní pohled na Shakespearovu dobu a je rozdělena do čtyř částí. V té první (Lidé a společnost) je alžbětinská společnost nazírána v širokém záběru od králů a královského dvora až po lidi na okraji (žebráci, tuláci, čarodějnice, prostitutky). Druhá část (Každodenní život) se snaží čtenářům přiblížit, jak Shakespearovi současníci žili, jak umírali, bydleli, jak se oblékali, jak a co jedli, jak se bavili, ženili a vdávali. Třetí část (Mentalita, řeč, imaginace) se zabývá dobovým myšlením a cítěním a kulturou mluveného a tištěného slova, která formovala anglickou renesanci. Čtvrtá a poslední část publikace přináší portrétní galerii lidí a osobností Shakespearovy doby.

Prof. PhDr. Martin Hilský, CSc., dr. h. c., MBE, (1943), překladatel celého díla Williama Shakespeara, působí jako profesor anglické literatury na Filozofické fakultě UK. Za svou překladatelskou práci a za šíření znalostí o anglické literatuře a kultuře u nás obdržel řadu prestižních tuzemských i zahraničních cen a vyznamenání.

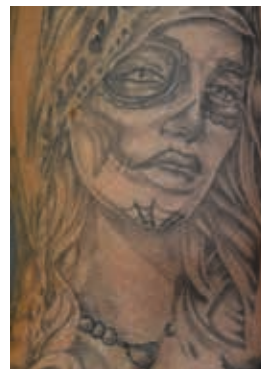
Alena
Lochmannová

Tělo za katrem

Publikace představuje výstupy pětiletého etnografického výzkumu autorky, který byl realizován v prostředí českých mužských věznic. Skrze různorodé tělesné modifikace odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody, především pak tetování a jeho specifickou symboliku, i skrze techniky provedení je přibližován takzvaný druhý život odsouzených, stejně jako jsou v opačné logice vysvětlována specifika tělesných modifikací ve vězeňském prostředí na základě různorodých aspektů proměňující se předvězeňské identity odsouzených v identitu vězeňskou. Kniha je doplněna o části rozhovorů, které Lochmannová vedla s více než stovkou odsouzených a více než sedmi desítkami zástupců vězeňského personálu, o výstupy pozorování ve vnitřních prostorách věznic a především o autentické fotografie tetování, které autorka pořizovala.

Ing. Alena Lochmannová (1987) je česká etnoložka a ekonomka, jejímž primárním výzkumným zájmem jsou reprezentace tělesných modifikací (nejen) odsouzených ve výkonu trestu odnětí svobody, včetně technik jejich provedení a symbolického významu, dále ekonomické vztahy a otázka identity v totální instituci.

Petr Agha,
Petr Dub
(eds.)

Mgr. Petr Agha, LL.M., Ph.D., (1977), vědecký pracovník Ústavu státu a práva AV ČR a odborný asistent katedry politologie a sociologie Právnické fakulty UK. Zabývá se otázkami střetu mezi právem a politikou.

MgrA. Petr Dub, Ph.D., (1976) se věnuje zkoumání kapacity současné malby, objektu, instalace a jejich vzájemných přesahů v architektuře či veřejném prostoru.

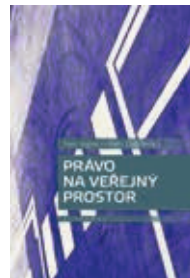
**Kniha vychází v rámci
Strategie AV21**

Petr Agha,
George Pavlakos
(eds.)

Mgr. Petr Agha, LL.M., Ph.D., (1977), vědecký pracovník Ústavu státu a práva AV ČR a odborný asistent katedry politologie a sociologie Právnické fakulty UK. Zabývá se otázkami střetu mezi právem a politikou.

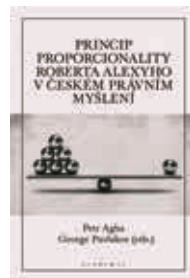
Právo na veřejný prostor

Publikace se zaměřuje na veřejný prostor ze dvou perspektiv, materiální a kulturně-společenské. Analyzuje strukturu městských prostor (architektura, urbánní plánování, užívání veřejných prostranství) jako materiálního vyjádření současného uspořádání společnosti, stejně jako se věnuje vzniku nových veřejných prostranství v mediálním prostoru. Kniha zkoumá jejich genezi, vzájemný vztah, vnitřní dynamiku a zejména to, jaké faktory přispívají k vymezování a formování tohoto pojmu. Publikace se ptá na význam veřejného prostoru pro zprostředkování vztahu mezi jednotlivcem a institucemi, které dominují současnému postpolitickému uspořádání společnosti. Zároveň mapuje proměnu veřejného prostoru především ve vztahu k jeho roli jako substrátu fungujících demokratických procesů a prostoru pro jejich legitimizaci.

Princip proporcionality Roberta Alexyho v českém právním myšlení

Kniha je souborem textů předních českých a zahraničních odborníků, kteří reflektují jeden z hlavních principů výkladu práva, jenž významně ovlivnil praxi Ústavního soudu České republiky. Jednotlivé kapitoly analyzují jeho působení v různých oblastech práva při řešení ústavně-právních otázek, které se dotýkají významných celospolečenských témat. Publikace by se měla stát referenčním rámcem pro mnoho dalších let.

Vladimír Mertlík

V první linii Armádní generál Petr Pavel

Vzpomínky na minulost i pohled do budoucnosti očima armádního generála Petra Pavla. Kniha přináší otevřenou zpověď o cestě frekventanta vojenského gymnázia ve Vyškově k nejvyšší světové vojenské funkci, jaké Čech dosáhl – k pozici předsedy Vojenského výboru NATO. Publikace líčí jeho dětství a motivy vojenské kariéry, jeho záliby i rodinu. Představuje bitvy a akce, jichž se držitel nejvyššího francouzského vyznamenání, Řádu čestné legie, a nejvyššího amerického vyznamenání, Řádu Legie zásluh, zúčastnil. Jak vidí bývalý náčelník Generálního štábu Armády ČR a předseda Vojenského výboru NATO pozici a bezpečnost naší země v blízké budoucnosti? Jak jsme vnímáni jako partneři tam, kde se rozhoduje o příštím světě? Na podobné otázky přináší odpověď tato kniha doplněná o obrazovou přílohu ze soukromého alba.

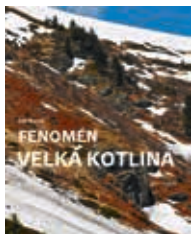
Vladimír Mertlík (1945), producent, scenárista a moderátor. Během kariéry realizoval stovky tuzemských i zahraničních koncertů, hudebních festivalů, rozhlasových a televizních pořadů (Česká televize).

Mimo edice – přírodní vědy

Celému spektru témat se věnují publikace z oblasti přírodních věd vycházející mimo tradiční edice Nakladatelství Academia. Většina knih je vybavena bohatým obrazovým materiálem a vyniká hloubkou a kvalitou zpracování tématu.

Fenomén Velká kotlina

Ledovcový kar Velká kotlina v Hrubém Jeseníku je řazen mezi druhově nejbohatší botanické lokality České republiky. Jádrem knižní monografie je podrobné floristické a geobotanické hodnocení s přesahy do geologie, pedologie a hydrologie a zoologie. Komplexní pojetí přitom vychází z autorových více než čtyřicetiletých výzkumů a experimentů, jakož i rešerši dosavadních odborných studií. Kniha obsahuje komentovaný soupis květeny, fytoocenologickou analýzu, podrobnou petrografii, půdní sondy a rozbory, mapy aktuální vegetace a několik set fotografií rostlin, živočichů, hornin, potoků a vodopádů i většiny dalších významných přírodnin a jevů včetně sněhových lavin. Publikace podává vysvětlení unikátní gea biodiverzity. V závěrech hodnotí i dosavadní ochranu přírody a předkládá alternativy možného vývoje přírody Velké kotliny.

Leo Bureš

RNDr. Leo Bureš (1947) vystudoval geobotaniku na Katedře botaniky Přírodovědecké fakulty UK. Od roku 1972 žije v Jeseníkách, kde se dlouhodobě věnuje především výzkumům Velké kotliny.

Krasové oblasti střední a severní Moravy Kroniky geologických proměn

Publikace se soustředí na oblast střední a severní Moravy, která je bohatá na malá krasová území. Až na jednu výjimku vznikla souvrství vápenců a mramorů z mořských usazenin z období devonu, stejně jako tomu bylo v případě vápenců Moravského krasu. Jen v severovýchodní části Moravy se nacházejí polohy druhohorních vápenců, které jsou součástí Karpat a byly sem přesunuty v důsledku pozdějších horotvorných procesů na území střední Evropy. Krasové oblasti střední a severní Moravy se utvářely v průběhu dlouhých geologických procesů. Řada jeskyní, jež jsou prezentovány v knize, patří k významným archeologickým a paleontologickým lokalitám, podzemní prostory mají mnohdy bohatou krápníkovou výzdobu. Kniha je doplněna rozsáhlou obrazovou dokumentací.

Petr Zajíček

RNDr. Petr Zajíček (1965) pracuje ve Správě jeskyní České republiky a v rámci České speleologické společnosti se podílí zejména na výzkumech a dokumentaci jeskyní Moravského krasu a krasových oblastí Balkánu.

Radan Haluzík a kol.

Mgr. et Mgr. Radan Haluzík, Ph.D., (1969) vystudoval biologii, ekologii a sociální vědy v Praze, Stanfordu a na University College London. Jako sociální antropolog se zabývá vztahem politiky a estetiky, sociálním životem věcí a palčivými problémy současného světa. Pracuje v Centru pro teoretická studia UK a AV ČR.

Město naruby Vágní terén, vnitřní periferie a místa mezi místy

Město nejsou jen stavby, ulice, náměstí, městská infrastruktura, zeleň a parky, které mají jasnou funkci, ale i tisíce míst mezi nimi, jež zdánlivě „nejsou k ničemu“. Některá z nich můžeme bez povšimnutí, jiná nám svým křovím, plevele a odpadky trochu nahání strach, další pokládáme za (bujnou) přírodu. Jak tato místa v historii vznikala a vznikají a proč je jich v dnešních městech tolik? Jaký je jejich urbanistický, ekologický i sociální život? K čemu současné umělce i nás ostatní vybízí jejich svérázná estetika? Mají v dnešním městě svoje místo? Skupina urbanistů, sociálních vědců, filozofů, archeologů, ekologů a umělců se pokusila společně nahlédnout na naše postsocialistická, postindustriální a globalizovaná města naruby.

Mark W. Allen,
Terry L. Jones
(eds.)

Mark W. Allen je profesor antropologie na California State Polytechnic University v Pomoně.

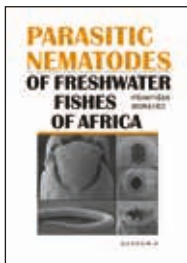
Terry L. Jones je profesor antropologie a vedoucí Katedry sociálních studií na California Polytechnic State University v San Luis Obispo.

Násilí a válka mezi lovci a sběrači

Proč se u lidí objevila válka? Je zapsána do lidských genů? Může za ni soupeření v rámci společností? Nebo náhlý vzrůst komplexity některých lidských societ? Kniha obsahující studie o naší lovecko-sběračské minulosti nás o krok přibližuje k odpovědím na tyto složité otázky. Jednotlivé kapitoly, jejichž autory jsou špičkoví světoví odborníci na tuto tematiku, nás provedou kulturními areály pěti kontinentů, v nichž nalezneme archeologické, etnografické i historické důkazy, že u lovců a sběračů docházelo ke konfliktům navzdory jejich vysoké mobilitě, malým populacím a poměrně rovnostářské společenské struktuře. Vyznění knihy, jakkoli kontroverzní, jistě zaujme antropology, archeology i všechny, koho zajímají historie válek a konfliktů a mechanismy jejich vzniku.

Přeložil Marco Stella

Parasitic Nematodes of Freshwater Fishes of Africa

Cizopasně hlístice (Nematoda) představují jednu z nejvýznamnějších skupin rybích parazitů. Tato kniha je dosud první monografií pojednávající o hlísticích sladkovodních ryb Afriky, která umožňuje jejich druhovou identifikaci. Kromě tří krátkých obecnějších kapitol publikace poskytuje určovací klíče, diagnózy vyšších taxonomických jednotek a popisy a vyobrazení všech druhů hlístic cizopasících v rybách jako dospělci nebo jen jako larvy. Text rovněž podává informace o jejich hostitelích, lokalizaci v hostiteli, rozšíření, a pokud k tomu existují údaje, rovněž o jejich vývojových cyklech a ekologii. Tímto způsobem kniha pojednává o 120 druzích hlístic, jež náležejí k 47 rodům a 21 čeledím těchto parazitů.

František Moravec

RNDr. František Moravec, DrSc., (1939) je emeritním vědeckým pracovníkem Parazitologického ústavu Biologického centra AV ČR v Českých Budějovicích, jehož výzkum je už více než padesát let zaměřen na studium cizopasných hlístic ryb, jejich taxonomii, morfologii, biologie a ekologii.

Přenesená krajina Český venkov v rumunském Banátu

Území jižního Rumunska, kde Dunaj tvoří hranici se Srbskem, se dostalo do povědomí veřejnosti pod označením Banát. Významný podíl na utváření zdejší krajiny měli osadníci z českých zemí, kteří sem přicházeli ve vlnách počínaje dvacátými léty 19. století. Změnili převážně krasovou hornatinu z lesní na obhospodařovanou půdu tradičním maloroľnickým a pastevním způsobem a přezili se svými zvyky, zděděným jazykem a způsobem života v izolované části pozdějšího Rumunska až do doby pádu dosavadních politických hranic v roce 1989. Kniha přináší unikátní zachycení jak konzervovaných, tak měnících se vztahů lidí s českými kořeny, obsahuje podrobné kapitoly o obyčejích, místních názvech, lidovém umění, osudech vesnic, o lesích, loukách a úhorech s bohatostí biologických druhů a biodiverzitou podmíněnou tím, jak se nakládá s půdou, a o vpádu moderních prvků do tradiční zemědělské komunity.

Pavel Kovář (ed.) a kol.

Prof. RNDr. Pavel Kovář, CSc., (1952) vystudoval geobotaniku na Přírodovědecké fakultě UK, kde do současnosti přednáší některé ekologické disciplíny. V letech 2003–2009 byl děkanem fakulty.

Jan Žďárek

Prof. RNDr. Jan Žďárek, DrSc., (1938) vystudoval zoologii na Přírodovědecké fakultě UK. V Entomologickém ústavu a později v Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR se zabýval fyziologií a etologií hmyzu. Jako pedagog působil na třech univerzitách v USA a doma přednášel v Praze a v Českých Budějovicích. Veřejnosti je znám jako autor populárně naučných knih o hmyzu *Neobvyklá setkání* (1980), *Proč vosy, včely, čmeláci, mravenci a termíti?* (1997) či *Hmyzí rodiny a státy* (Academia 2013), které získaly několik literárních ocenění.

Miloš Anděra,
Jiří Gaisler

RNDr. Miloš Anděra, CSc., (1947) dlouhodobě působí v Národním muzeu. Zabývá se zejména zoogeografií a ekologií savců.

Prof. RNDr. Jiří Gaisler, DrSc., (1934–2014) byl významný český zoolog, který získal světové uznání zejména výzkumem biologie netopýřů. Působil na Přírodovědecké fakultě MU a v ústavech někdejší Československé akademie věd.

2., doplněné vydání

Ohrožení hmyzem? Neobvyklá setkání po 40 letech

Záměrem autora je podat svědectví o pokrocích v poznávání života a chování hmyzu za posledních čtyřicet let od prvního vydání jeho úspěšné prvotiny *Neobvyklá setkání*. V důsledku prudkého technologického rozvoje výzkumných metod a nebyvalého nárůstu počtu badatelských týmů se za tu dobu obraz našich šestinohých spoluobyvatel planety tak rozkošatěl a zpopularizoval, že neobvyklost setkávání s nimi se jaksi vytratila. Rozšířené vydání proto změnilo i titul tak, aby reflektovalo celoživotní zkušenosti a osobní pohled entomologa veterána na předmět jeho zájmu, lásky i obdivu.

Savci České republiky

Publikace podává ucelený přehled našich volně žijících savců. Po úvodních kapitolách následuje výčet téměř všech z devadesáti současných druhů. Až na výjimky je každý druh zpracován na jedné dvoustraně a přehledně rozdělen do oddílů se základním popisem a určovacími znaky, rozšířením, stanovištními nároky a ekologií (včetně početnosti) a ochranou, nechybějí ani nejdůležitější citace literárních zdrojů. Dvoustranu doplňují fotografie druhu i jeho stanoviště, síťová mapa rozšíření v ČR a graf výskytu podle nadmořské výšky. Druhé vydání přináší aktualizované údaje zejména o výskytu jednotlivých druhů (včetně map). Závěrečné kapitoly se zaměřují na vyhubené druhy a nepůvodní druhy chované u nás v minulosti. Připojen je rozsáhlý seznam literatury o našich savcích.

Jiří Kolibáč,
Karel Hudec,
Zdeněk Laštůvka,
Milan Peňáz
(eds.)

Příroda České republiky Průvodce faunou

Úvod knihy pojednává o životním prostředí živočichů na našem území, o nepůvodních druzích a jejich významu, o druzích žijících s člověkem, o praktickém významu živočichů, problematice jejich ochrany a systematickém členění. Speciální část zahrnuje jednotlivé skupiny živočichů od houbovců a žahavců až po savce. Z druhově početných skupin hmyzu a dalších bezobratlých jsou vybráni významní zástupci a průřezově i druhy méně známých a nenápadných skupin. Obratlovci jsou charakterizováni podrobněji a stručně jsou popsány i vyobrazeny všechny jejich druhy (u ptáků alespoň významnější druhy). Kniha obsahuje 193 barevných tabulí.

2., upravené a doplněné vydání

Ing. Jiří Kolibáč, CSc., (1963)
působí v Entomologickém oddělení
Moravského zemského muzea.

Doc. RNDr. Karel Hudec, DrSc.,
(1927-2017) pracoval v Ústavu pro
výzkum obratlovců ČSAV v Brně.

Prof. RNDr. Zdeněk Laštůvka, CSc.,
(1955) působí na pracovišti
zoologie Agronomické fakulty
Mendelovy univerzity v Brně.

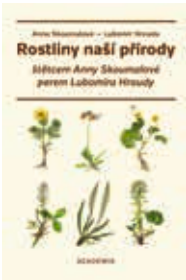
Ing. Milan Peňáz, DrSc., (1932)
pracoval v Ústavu biologie
obratlovců AV ČR.

Rostliny naší přírody štetcem Anny Skoumalové perem Lubomíra Hroudy

Akvarelový atlas zahrnuje cca 780 dominantních bylin přírody České republiky. Originální obrázky, malované výhradně podle živičného materiálu, jsou doprovázeny krátkými texty o ekologii druhu, rozlišovacích znacích, které nejsou patrné z obrázku, popřípadě o příbuzných druzích a jejich určení. Výběr rostlin v knize zohledňuje posun naší květeny od roku 1973 zařazením běžných invazních druhů a většího počtu travních dominant. Z rostlin horských a z orchidejí je zobrazen výběr nápadných a častých druhů, které se přirozeně vyskytují na území České republiky.

Mgr. Anna Skoumalová-Hadačová (1946) se věnuje převážně vědecké ilustraci v oboru botanika, ilustrovala na padesát knižních titulů (například *Květena České republiky*).

Doc. RNDr. Lubomír Hrouda, CSc., (1945) přednáší botanické disciplíny na Pedagogické a Přírodovědecké fakultě UK. Je jedním z editorů příručky *Klíč ke květeně České republiky*.

již vyšlo

Jahodník truskavec – *Fragaria moschata*

Výševná, 10–30 cm vysoká rostlina, nepěstí z našich jahodníků. Květy v zdánlivém okolíku, květní stopky odstáše chlupaté. Jahoda jen na osluněné straně červená, špatně oddělitelná od kalicha. Světlé lesy, lesní lemry a paseky, podél lesních cest. V–VII.

růžovité – Rosaceae

341

Pavel Škácha,
Jakub Plášil,
Vladimír Horák

Jáchymov Mineralogická perla Krušnohoří

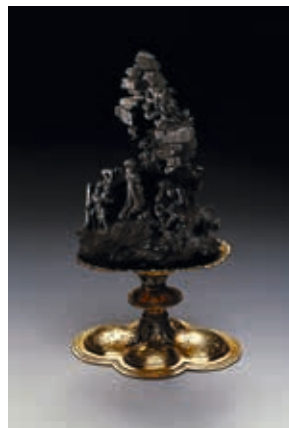
Jáchymov je jednou ze světově proslulých lokalit minerálů v České republice. Místní rudní revír proslul nálezy bohatých stříbrných bonanz. Od 16. století tu probíhala ražba světoznámých stříbrných tolarů a zdejší minerály stříbra posloužily v 16. a 17. století k výrobě unikátních uměleckých předmětů. V 19. a 20. století byly v Jáchymově těženy zejména uranové rudy a později radon obsahující minerální prameny. Kniha detailně popisuje historii těžby stříbrných nálezů, včetně odkazů na dosud neznámé archivní a literární prameny. Text je bohatě doprovázen obrázky historických map, geologických jevů v podzemí dolů a zvláště fotografiemi popisovaných minerálů včetně zcela nově určených druhů.

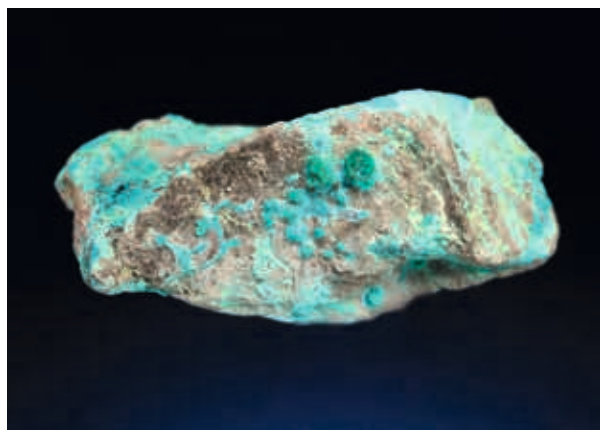

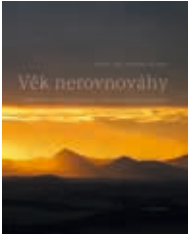
Mgr. Pavel Škácha, Ph.D., (1981) působí jako geolog v Hornickém muzeu Příbram a podílí se na výzkumných projektech v Národním muzeu.

Mgr. Jakub Plášil, Ph.D., (1984), pracovník Fyzikálního ústavu AV ČR. Zabývá se strukturální analýzou, krystalografií a mineralogii oxidických minerálů.

MUDr. Vladimír Horák (1964), praktický lékař a sběratel minerálů jáchymovského rudního revíru. Zabývá se historií města a montanistikou.

Věk nerovnováhy Klimatická změna, bezpečnost a cesty k národní resilienci

V první části knihy se dozvíme nejenom, co se děje s klimatem, ale hlavně to, že je svět propojen a jak, že rostoucí populace a klimatická změna se stávají největší přírodní i sociální silou 21. století a že se proto nevyhneme novým způsobům hospodaření s vodou či nízkoemisní energetice. V druhé části se autoři pokoušejí ukázat, v čem by mohla spočívat resilience naší vlasti či obecně civilizace, zamýšlejí se jak nad odolnou ekonomikou, tak ukazují, že síla společnosti i národa začíná doma v rodině. Jak důležité je pěstování kritického myšlení a osobní odolnosti na obranu k manipulativnosti médií i jak důležité je ukázat si, kde vzniká a jak mizí pocit rovnováhy a štěstí.

Václav Cílek,
Alexander Ač
a kol.

Na knize spolupracovali Alexander Ač, Miroslav Bárta, Václav Bartuška, Hynek Beran, Aleš Bezděk, Václav Cílek, Jiří Filip, Petr Havel, Vladislav Chvála, Jaroslav Klokočník, Stanislav Komárek, Jan Kostecký, Marina Luptáková, Tomáš Navrátil, Jan Rohovec, Michal Řoutil, Zdeňka Sůvová, Ilona Švihlíková, Ludmila Trapková, Miroslav Trnka, Vladimír Wagner a Milan Zelený.

Zoologie obratlovců

Od prvního (1983) i druhého (2007) vydání této komplexní zoologické učebnice se výrazně změnily názory na systematicku a fylogenezi, ale i na ekologii a chování obratlovců. Objevily se nové obory jako vývojová genetika nebo molekulární fylogenetika. Třetí vydání vychází z původních textů, ale předkládané informace jsou přizpůsobovány novým poznatkům a názorům. Byla přijata fylogenetická koncepce považující bezlebečné kopinatce za bazální skupinu strunatců. Významně jsou přepracovány části věnované fylogenezi paryb, paprskoploutvých ryb, plazů a ptáků. U těchto taxonů byly v poslední době získány nové znalosti vycházející především z podrobných molekulárních analýz. U každé velké skupiny obratlovců je doplněna krátká kapitola s poznatků o genomu a jeho evoluci. Na všech taxonomických úrovních jsou opraveny údaje o počtech známých druhů a jejich případném stupni ohrožení.

Jiří Gaisler,
Jan Zima

3., přepracované vydání

již vyšlo

Mimo edice – Ústav pro studium totalitních režimů

V koedici s Ústavem pro studium totalitních režimů vycházejí encyklopedické přehledy základních faktů o nacistické a komunistické diktatuře na našem území. Každá z publikací tvoří důležitý stupeň pro další poznání českých dějin 20. století.

Biografický slovník vedoucích funkcionářů KSČ (1921–1989)

Slovník podává nejen rychlý přehled o životě a politické kariéře vedoucích funkcionářů KSČ, ale díky přiřazení seznamu základních pramenů a literatury ke každému biografickému heslu může posloužit i jako základní východisko k hlubšímu studiu témat spojených s personáliemi komunistické strany. Obsahuje také úvodní studii nastiňující problematiku vzniku a proměn KSČ a KSS a zejména jejich volených orgánů v širším kontextu dějin Československa. Biografická hesla vycházejí nejen z relevantní odborné literatury, ale především z primárního výzkumu archivních pramenů. Autorský kolektiv zahrnuje více než čtyři desítky historiků a archivářů. Krom badatelů Ústavu pro studium totalitních režimů na projektu spolupracovali přední odborníci z českých a slovenských historiografických institucí.

Petr Anev,
Matěj Bílý
(eds.)

Mgr. Petr Anev (1986) absolvoval historii a politologii na Filozofické fakultě UK a je externím doktorandem na Katedře historie UJEP. Specializuje se na politické dějiny Československa v letech 1918–1948.

PhDr. Matěj Bílý, Ph.D., (1986) absolvoval magisterské studium v oboru historie a politologie na Filozofické fakultě UK se specializací na dějiny 20. století se zaměřením na Evropu.

dva svazky

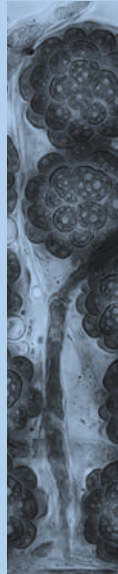
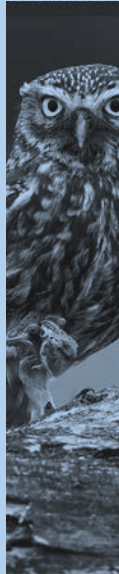
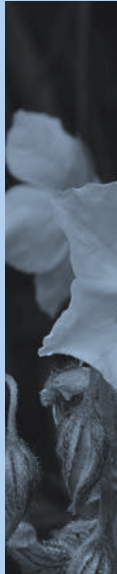
Biografický slovník náčelníků operativních správ Státní bezpečnosti v letech 1953–1989

Slovník zaplňuje bílé místo našich dějin 20. století a představuje náčelníky Státní bezpečnosti od vzniku operativních správ v roce 1953 až po jejich zrušení během pádu komunistického režimu v Československu. Jde o první publikaci encyklopedického charakteru prezentující profily 63 vysokých důstojníků Sboru národní bezpečnosti, respektive Státní bezpečnosti. Biografická hesla přinášejí nejdůležitější informace o životních osudech a služební činnosti náčelníků čtrnácti různých republikových či federálních útvarů StB – rozvědného i kontrarozvědného zaměření, vojenské kontrarozvědky, správ operativní techniky, sledování i ochrany stranických a státních činitelů. Součástí je i stručný úvod o rámcovém organizačním vývoji každé z těchto operativních linií.

již vyšlo

Milan Bárta,
Jan Kalous,
Daniel Povolný,
Jerguš Sivoš,
Pavel Žáček

Časopis založil roku 1853 Jan Evangelista Purkyně. Mnohé myšlenky či ideje se ztratily v proudu času, ale přes celé věky přetrvalo Purkyňovo odhodlání vydávat časopis, jenž by přispíval k poučení svých čtenářů v oblasti přírodních věd. V každé době byla Živa moderním časopisem, který popularizoval biologické obory. S tímto kulturně historickým dědictvím oslovuje své čtenáře i dnes.

Verom věda jest nitř. Aris
roto pěstujeme v každý ro
ty, každé nechtějí na věky

Jmenný rejstřík

A

Ač Alexander 150
 Agha Petr 106, 137
 Alexandrescu Sorin 38
 Allen Mark W. 141
 Altenhöner Florian 53
 Anděra Miloš 143
 Andrejev Nikolaj
 Jefremovič 81
 Anev Petr 152
 Arndt Tomáš 6
 Aron Raymond 36
 Augustová Zuzana 67, 127

B

Babka Lukáš 78
 Bajohr Frank 46
 Bárta Milan 152
 Bárta Miroslav 126
 Bednář Miloslav 109
 Bednaříková Jarmila 33, 39
 Beguivinová Helena 36
 Bendová Eva 132
 Beneš Jiří 30
 Beneš Mirko 62
 Benešová Michala 52
 Benešová Klára 118
 Benveniste Émile 108
 Beran Jan 72
 Beránek Jiří 106
 Biernot David 62
 Bílý Matěj 152
 Blackwill Robert D. 14
 Blatný Marek 108
 Blažek Petr 47
 Blažíčková Horová
 Naděžda 24
 Blechová Lenka 33
 Bojanovský Jaroslav 33
 Bok Václav 30
 Boukal Milan 124
 Brádlерová Daniela 22
 Bregha František 35
 Breton André 34
 Brownell Will 57
 Burakowski Adam 46
 Bureš Leo 140

C

Canetti Elias 34, 40
 Carbol Pavel 81
 Cihlák Jiří 7
 Čílek Václav 150
 Cornwall Mark 20

Č

Čadský Vladimír 9
 Čeněk Jiří 107
 Černý David 85
 Červená Soňa 80
 Čihák Matouš 113
 Čuřík Jan 71

D

Daňhelová Kuhar Lenka 131
 Deml Jakub 97
 Ďilas Milovan 35
 Dobiáš Dalibor 68
 Doderer Heimito von 38
 Doležalová Antonie 44
 Drace-Brownellová Denise 57
 Drbal Vlastimil 50
 Dub Petr 137
 Dvořáček Petr 46
 Dvořák Libor 58

E

Eginhard 33
 Echternkamp Jörg 49
 Eliade Mircea 38
 Exnerová Věra 71

F

Fanta Josef 88
 Fanta Ladislav 67
 Fleischmann Petr 36
 Fogu Claudio 60
 Fojtů Nina 5, 39
 Frampton Kenneth 129
 Fučík Julius 99

G

Gafke Matthias 5
 Gaisler Jiří 143, 150
 Gál Evžen 76
 Gálová Adéla 76
 Glassheim Eagle 56
 Goethe Johann Wolfgang 40
 Gogun Alexandr 58

Goldhagen Daniel Jonah 48
 Górný Maciej 116
 Grabowski Jan 53
 Greenwald Bruce C. 109
 Gruner Wolf 9
 Gubrynowicz Aleksander 46

H

Hájková Dagmar 22
 Hálek Jan 20
 Halík Pavel 129
 Haluzík Radan 141
 Hanuš Leo 109
 Harrisová Jennifer M. 14
 Harsa Jakub 113
 Hartmann Zdeněk 56
 Havelka Tomáš 30
 Havlíček Zdeněk 60
 Havlová Eliška 24
 Heine Heinrich 32
 Hejdánek Ladislav 36
 Heller Jan M. 77
 Hilský Martin 134
 Hilton Overbey Fern 55
 Hincmar 33
 Hoffmannová Jana 65
 Homoláč Jiří 65
 Hons Pavel 70
 Horák Jan 124
 Horák Pavel 22
 Horák Vladimír 148
 Hrdina Martin 132
 Hrouda Lubomír 18, 146
 Hrubín František 32
 Hrubý Jakub 71
 Hříbek Tomáš 13, 86
 Hübl Dušan 75
 Hudec Karel 144
 Hudíková Soňa 33
 Hynek Filip 76

J

Jacobsenová Michaela 40
 Jadrná Matějková Hana 53
 Jaegerová Anna 81
 Jaluška Matouš 32
 Janoušek Pavel 68
 Jaspers Karl 36
 Jemelka Martin 21
 Jesenský Jan 37
 Jíroudková Kamila 32

Jmenný rejstřík

Jones Terry L. 141
Jünger Ernst 39
Jurková Pánek Jitka 71

K

Kalina Pavel 120
Kalivoda Robert 107
Kalous Jan 152
Kamiński Łukasz 47
Kanda Roman 107
Kansteiner Wulf 60
Karlach Hanuš 13, 34, 40
Karlsch Rainer 54
Kasl Jiří 60
Kessler Vojtěch 22
Kiesel Helmuth 39
Kittová Monika 50
Kliment Josef 82
Klímeš Ondřej 71
Klosová Markéta 30
Klusák Pavel 116
Klusoň Petr 43
Koblížek Tomáš 108
Kohoutová Kamila 62
Kolár Jaroslav 32
Kolář Ondřej 83
Kolářová Ivana 64
Kolářová Ivana 83
Kolibáč Jiří 144
Komárek Stanislav 101, 102
Komenský Jan Amos 30
Kopal Petr 128
Köpplová Barbara 82
Kordík Pavel 132
Košťál Jaroslav 18
Kovář Martin 126
Kovář Pavel 142
Kraenski Mauro 57
Králík Jan 80
Kratochvíl Petr 129
Kraus Ivo 47
Krawczyk Andrzej 52
Kreisinger Pavel 53
Krist Jan 53
Krško Jan 95
Kučera Petr 73
Kufnerová Zlata 49
Kurfürst Jaroslav 43
Kurlander Eric 50, 60
Kuře Josef 86

Kuwalek Robert 59
Kysučan Lubor 33

L

Lach Jiří 78
Laichter František 78
Las Cases Emmanuel de 35
Laštůvka Aleš 18
Laštůvka Zdeněk 18, 144
Leikert Jozef 10
Lendělová Věra 81
Leva ben Bešalel Jehuda 62
Levy David A. 107
Lisa Aleš 14
Liščák Vladimír 70, 73
Liška Jan 18
Livingstone David 71
Loeckxová Renilde 43
Lochmannová Alena 136
Lomová Olga 71
Lukeš Jan 129

M

Mack Hans-Hubertus 49
Macková Jana 88
Macura Vladimír 104
Madl Claire 26
Maharal 62
Macháčková-Riegrová Věra 40
Machálek Vít 79
Malečková Jitka 73
Márai Sándor 76
Mareš Jan 95
Maria Jaroslav 76
Marx Reinhard 13
Matthäus Jürgen 46
McCracken Garry 42
Merenus Aleš 127, 130, 133
Mertlík Vladimír 93, 138
Michela Miroslav 22
Mikulová Iva 133
Mittlenerová Silvie 46
Mlynář Jan 42
Moravec František 142
Moravec Jiří 16
Morávková Alena 81
Mosković Boris 20
Mrázková Kamila 65
Muller Jerry Z. 14

N

Nápravník Milan 67
Našinec Jiří 38
Navrátil Jiří 36
Nedbal Lubor 9
Nejedlý Petr 64
Nekola Martin 81
Němečková Daniela 6
Nithardus 33
Novák Josef 8
Nývlt Pavel 133

O

Odehnalová Jana 58

P

Padevět Jiří 90
Páralová Tardy Markéta 47, 57, 83
Pavlakos George 137
Pavlát David 55
Pavlíková Věra 77, 93
Pehr Michal 95
Peňáz Milan 144
Persak Krzysztof 47
Petrlák Vladimír 57
Petrů Tomáš 71
Petrušek Miloslav 40
Petřík Petr 88
Pilát Vladimír 49
Pilátová Anna 71
Piorecká Kateřina 132
Píša Petr 26
Plášil Jakub 148
Pocestný Marek 55
Podhajský František A. 99, 104
Pogodová Tereza 116
Pohorský Aleš 35
Pohunek Jan 95
Poláková Miroslava 10, 11
Poloncarz Marek 59
Poncarová Petra Johana 57
Poskočilová Eva 56
Povolný Daniel 54, 152
Prah Roman 24
Pravdová Markéta 126
Presner Todd 60
Prinke Rafał T. 131
Ptáčková Jarmila 71
Putna Martin C. 97

R

Raab Miroslav 42
Rábová Šárka Caitlín 114
Randák Jan 95
Richard Nicolas 30
Rimbert 39
Rubilina Radka 78
Ruskin John 37
Rychlík Martin 127

Ř

Řípa Milan 42

S

Scull Andrew 59
Seidl Jan 20
Sekal Ondřej 38
Semotanová Eva 51
Serenyová Gitta 49
Shiraeu Eric B. 107
Schellová Margarete 75
Schutt Bill 44
Schwarzová Zuzana 7
Síbek Tomáš 79
Síbrtová Ivana 93
Silagiová Zuzana 133
Sivoš Jerguš 152
Skoumalová-Hadačová
Anna 146
Skoupý Jiří 11
Sládek Ondřej 48
Sládek Pavel 62
Slomek Jaromír 92
Słomka Jan 83
Smilansky Saul 85
Söderberg Hjalmar 33
Solejman pour Hashemi
Michaela 30
Sonntag Kuneš 10

Součková Ema 120
Stachová Sabine 56
Stehlík Michal 35
Steiner Martin 30
Stejskalová Jana 93
Stella Marco 44, 141
Stiglitz Joseph E. 109
Stott Peter 42
Strašák Adam 114
Stromšík Jiří 40
Suda Zdeněk 35
Svoboda David 51
Svoboda Petr 8
Svobodová Ivana 126

Š

Šeborová Milena 75
Šedivá Koldinská Marie 52
Šidák Josef 82
Šimek Miloslav 88
Škácha Pavel 148
Škultéty Michaela 75
Šlouf Jakub 6
Šmejkalová Jiřina 28
Šolcová Kateřina 30, 37
Šotkovská Jitka 133
Špringl Jan 95
Štefl Martin 37
Štěpánová Veronika 65
Štícha František 64, 131
Štofaník Jakub 21
Šuman Závěš 97
Šumpich Jan 18
Šustrová Petruška 48

T

Táborský Jan 34
Teich Mikuláš 44
Těthalová Markéta 5

Turis Peter 18

U

Ukielski Paweł 46
Urbánek Vladimír 30

V

Valenta Aleš 54, 75
Vašek Richard 21
Veis Jaroslav 59
Velčovský Václav 82
Velhartická Šárka 128
Vilenskij Semjon 78
Vlasák Martin 93
Vojtášek Filip 92
Vojtková Milena 104
Vondráček Jan 10

W

Walzer Michael 58
Wildt Michael 50
Williamssová Joanna 106
Wögerbauer Michael 26
Wolfson Elliot R. 62

Z

Zádrapa Lukáš 72
Zajac Štefan 47
Zajíček Petr 140
Zbytovský Štěpán 32
Zeman Zbyněk 54
Zima Jan 150
Zlatuška Jiří 14
Zwicker Stefan 7

Ž

Žáček Pavel 47, 152
Žďárek Jan 143
Žikeš Vladimír 79

Rejstřík titulů

Rejstřík titulů

A

- ... a další studie 68
- Akademická příručka českého jazyka 126
- Akademická svoboda ve věku konformity 106
- Alfred Rosenberg: Deníky 1934–1944 46
- Antonín Chittussi 24

B

- Biografický slovník náčelníků operativních správ Státní bezpečnosti v letech 1953–1989 152
- Biografický slovník vedoucích funkcionářů KSČ (1921–1989) 152
- Bratr Odorik a jeho zpráva o východních krajích světa. Styky Evropy a mongolské Číny ve 13. a 14. století 70
- Brouci čeledi Haliplidae (plavčíkovití) střední Evropy. Brouci čeledi Byrrhidae (vyklenulcovití) střední Evropy 124
- Brouci čeledi Mordellidae (hrotařovití) střední Evropy 124
- Budování národa čtenářů. Síť, podniky a protagonistické knižního trhu v Čechách (1749–1848) 26

C

- Cesta Harcem 32
- Cestovní eseje z let 1991–2008 102
- Církev přežívá 13
- Civilisations: Collapse and Regeneration. Rise, Fall and Transformation in History 126
- Co je eutanazie. Studie k pojmu dobré smrti 86
- Co jsou dějiny knihy? Antologie textů k dějinám a teorii knižní kultury 28

Č

- Čekisté. Bezpečnostní složky v evropských zemích východního bloku 1944–1989 47
- Černý domeček 101
- Čertova zeď. Mise nacionalistické mládeže Heinze Ruthy 20
- Česká a slovenská fyzika 1945–2005 47
- Česká trilogie. Vězeňkyně Hitlera i Gottwalda 75
- Český strukturalismus v exilu 48
- Český tramping v časech formování a rozmachu 95

D

- Dějiny bez hranic? Evropské dimenze vojenských dějin od 19. století po dnešek 49
- Dějiny skalpování. Zakrvácené křtíce, trofeje a významy 127
- Deník z Prahy 1945–1946 75
- Deset morálních paradoxů 85
- Do temnoty. Od milosrdné smrti k masovému vraždění 49

Ď

- Ďábel, který nikdy neumírá. Vzestup a hrozba globálního antisemitismu 48

E

- Eutanazie a dobrý život 85
- Experiment jako kritika nacismu. Poválečná rakouská experimentální dramatika 67
- Expresionistické drama z českých zemí 127

F

- Fenomén Maffie. Český protirakouský

- odboj v proměnách 20. století 20
- Fenomén Velká kotlina 140
- Fúze. Energie vesmíru 42

G

- Generace nekompromisních. Vedoucí pracovníci Hlavního říšského bezpečnostního úřadu 50
- Generál četnictva Karel Vyčítal 83

H

- Heydrichovi „Ostmärker“ 5
- Historia o životu doktora Jana Fausta 32
- Hitlerova monstra. Třetí říše a okultismus 50
- Hluboké město. Moderní metropole jako druhý Řím 120
- Hranice v krajinách 51
- Hry se životem 33

CH

- Chtěl jsem mlčet 76

I

- Imago, imagines. Výtvarné dílo a proměny jeho funkce ve středověku v českých zemích 118

J

- Já. Vlastní životopis 76
- Jablko z oceli. Zrod, vývoj a činnost ukrajinského radikálního nacionalismu v letech 1920–1939 51
- Jáchymov. Mineralogická perla Krušnohoří 148
- Jak být dobrý i bez pánaboha a další eseje o náboženství, morálce a vědě ve svobodné společnosti 13
- Jan Jessenius mezi historií, ideologií a politikou 52
- Justin Václav Prášek a Bedřich Hrozný. Počátky

- české staroorientalistiky a klínopisného bádání 128
- K**
- Karel Krautgartner 77
Karel VI. Schwarzenberg. Deník 1921–1947 77
Karlovská říše v zrcadle pramenů 33
Kasta, a basta! Pohledy na kastovní systém, tentokrát převážně zdola 70
Katolická církev a první republika 1918–1938 95
Klíč k polím 34
Kněz prezidentem. Slovensko Jozefa Tisa 52
Kniha proti smrti. Dodatky z Hampsteadu 34
Komunistické lágry. Tábory nucené práce, nápravně pracovní tábory, pracovní útvary vězňů a internační místa duchovních 1948 až 1962 91
Krajina a lidé 88
Král Šumavy: komunistický thriller 128
Krasové oblasti střední a severní Moravy. Kroniky geologických proměn 140
Kritiky a eseje. Svazek 1. 99
Krvavý podzim 1938 90
Kryslíčková „teroristická skupina“. Proces Talík a spol. 5
Kulturní diplomacie Číny a její regionální variace 71
Kulturní reflexe tuberkulózy v českých zemích 1800–1945 114
- L**
- Lampa přikázání (Ner mišwa) 62
Lékárny ve stínu šoa 6
Lidé kolem stolu aneb Úvod do mezilidské chemie 42
Lidská práva v mezikulturních perspektivách 106
- Lov na Židy. Zrada a vražda v Němci okupovaném Polsku 53
- M**
- Masa a moc 40
Měli odvahu žít. Odboj na Uherskobrodsku v letech 1939–1945 11
Memoriál ze Svaté Heleny 35
Města a městečka. Memoáry. I. díl: Městečka. Memoáry. II. díl: Města 101
Město naruby. Vágní terén, vnitřní periferie a místa mezi místy 141
Mezi tolerancí a intolerancí. První dvě století novověkých katolických misíí v Číně 73
Mezikulturní psychologie. Kriticky a aplikovaně 107
Miloš Forman v kostce 129
Mimořádný lidový soud v Praze (1945–1948). Retribuce jako služební úkol na hraně možností i profesní cti zaměstnanců justice 6
Misionářské cesty a výzkumy v jižní Africe 71
Mistr, který létal na větru. Staročínská kniha Lie-c’ 72
Moderní architektura. Kritické dějiny 129
Moderní česká divadelní hra (1896–1989). Mezi textem a inscenací. Slovník děl. Díl I. (1896–1945) 130
Moderní duchovní skutečnost a marxismus 107
Motýli a housenky střední Evropy V. Drobní motýli I. 18
Muž, který začal druhou světovou válku. Alfred Naujocks: padělatel, vrah, terorista 53
- N**
- Na prvním místě má být národ. Marxistické historiografie ve středo-východní Evropě 116
Na uranu záleží! Středoevropský uran v mezinárodní politice 1900–1960 54
Náboženství a průmyslové město 21
Nad Smědavou čeká smrt 7
Národní mučedníci. Albert Leo Schlageter a Julius Fučík. Hrdinský kult, propaganda a kultura paměti 7
Násilí a válka mezi lovci a sběrači 141
Nějaké otázky?! Vzpomínky kolymského vězně 78
Nejhorší den Československé lidové armády. 21. 8. 1968 54
Nepolapitelný Jan. Životní osudy Jana Smudka 8
Nová třída 35
Novinář a politik Hubert Ripka. Člověk, který nemlčel 55
- O**
- O umlčené kulturní epoše. Kus nakladatelské historie 78
O věrnosti překladu 131
Občan Monte Christo a další prózy. Vybrané spisy 6 104
Obojživelníci a plazi České republiky 16
Obrana asistované smrti. Filozofické argumenty ve prospěch eutanazie a asistovaného sebeusmrcení za pomoci lékaře 86
Obvinění z Dachau. Životní příběhy ze svědeckých výpovědí a procesů s válečnými zločinci 55

Rejstřík titulů

- Očista československých hranic 56
- Od bouře k bouři.
Československo, Evropa a svět mezi dvěma světovými válkami (1918–1938/39) 130
- Odboj, nebo provokace?
Provokace StB prováděné proti třetímu odboji v rámci akce Skaut na příkladu skupiny „Za svobodu“ v letech 1948–1951 8
- Ohrožení hmyzem?
Neobvyklá setkání po 40 letech 143
- Oldřich Blažíček 24
- Omylů svůdná zahrada.
Alchymické písemnictví do konce XVIII. století 131
- Opera omnia 10.
Manualník 30
- Opera omnia 26/I. Epistulae – Korespondence.
Pars I 1622–1642 30
- Operace KARAS 9
- Opium intelektuálů 36
- Osobní pohoda
a osobnost v celoživotní perspektivě 108
- Otázka viny. Příspěvek k německé otázce 36
- Otrávené příběhy 43
- Ověření produkce sekundárních metabolitů v průběhu germinace *Streptomyces coelicolor* 113
- P**
- Parasitic Nematodes of Freshwater Fishes of Africa 142
- Pod palbou hloubkařů. Útoky amerických a britských stíhacích letounů na pozemní cíle v českých zemích v letech 1944 a 1945 92
- Podivný showbyznys.
Pop-music a propaganda v Československu 1969–1989 116
- Podstata gotiky 37
- Pochopit vteřinu. Prožívání času v české kultuře 19. století 132
- Politika odkazu. Jan Palach a Oskar Brůsewitz jako političtí mučedníci 56
- Poslední přednášky na Collège de France, 1968 a 1969. Sémologie, jazyk a písmo 108
- Poslední velké dílo Miloslava Kabeláče. Pro lidské hlasy, op. 57 132
- Prahou bratři Čapků 92
- Právo na veřejný prostor 137
- Pražské historické zahrady a parky. Architektura, dendrologie, památková péče 93
- Pražské tančírny 93
- Pražský Maharal mezi tradiční aškenázkou učeností, mystikou a filozofií 62
- Prezident lidskosti Emil Hácha 79
- Princip proporcionality Roberta Alexyho v českém právním myšlení 137
- Prokletá slast a jiné eseje 67
- Pronásledování Židů v protektorátu Čechy a Morava. Místní iniciativy, centrální rozhodnutí, reakce Židů 1939–1945 9
- Proti tyranům 37
- První nacisti. Erich Ludendorff: Generál, který umožnil Hitlerův nástup k moci 57
- Přenesená krajina. Český venkov v rumunském Banátu 142
- Příroda České republiky. Průvodce faunou 144
- Přírodopis kanibalismu. O lidojedech, placentách, prášku z mumie a jiných věcech 44
- Příspěvek k paleontologickému poznání křídových lokalit v okolí Kutné Hory 113
- R**
- „Račte to podepsat libovolnou šifrou“. Prezident Masaryk jako anonymní publicista (1918–1935) 21
- Rostliny Karpat 18
- Rostliny naší přírody. Štětcem Anny Skoumalové, perem Lubomíra Hroudny 146
- Rudá samba. Činnost StB v Brazílii v 50. a 60. letech 20. století 57
- Rukopisy královédvorský a zelenohorský. Studie z recepce v kultuře a umění 68
- S**
- Savci České republiky 143
- Shakespeareova Anglie. Portrét doby 134
- Skleníkové plyny ze zemědělství a lesnictví 88
- Sláva republice! Oficiální svátky a oslavy v meziválečném Československu 22
- Slovenské povstání bez mýtů a legend 79
- Slovník středověké latiny v českých zemích 133
- Slovník univerbiátů (zjednoslovněných názvů) 64
- Slovotvorný vývoj deverbativních substantiv ve staré a střední češtině 64
- Smysl české existence. Česká státní idea a Masarykova česká otázka 109
- Spravedlivé a nespravedlivé války 58
- Stalinova komanda. Ukrajinské partyzánské jednotky v letech 1941–1944 58

- Státní moc, politická správa a každodennost. Prosazování řízeného hospodářství na úrovni okresu za protektorátu Čechy a Morava 10
- Strudlhofské schody 38
- Stýskání zakázáno 80
- Stýskání zažehnáno 80
- Sün-c'. Tradičně Sün Kchuang 72
- Svatojánská noc 38
- Synovcem prezidenta. Paměti Bohuše Beneše 81
- Syntax mluvené češtiny 65
- Š**
- Šílenství a civilizace. Kulturní historie duševních chorob od bible po Freuda a od blázince k moderní medicíně 59
- Šlápěje československé aneb Demlovo putování (1919–1921). Svazek 5. 97
- Šťastný věk. Studie o literatuře a kultuře dvacátého století. Vybrané spisy 3 104
- T**
- Tělo za katrem 136
- Text a divadlo 133
- 1989 – Podzim národů 46
- To, nač se vzpomíná. Z rodinných vzpomínek 81
- Trojúhelník studené války 43
- Tyranie metrik 14
- U**
- U obětovaného prezidenta. Hořké paměti Háchova tajemníka 82
- Uloupené mládí. Utrpení studentů z akce 17. listopad 1939 v koncentračním táboře Sachsenhausen 10
- Urážka císaře a prezidenta. Kontinuita a diskontinuita kulturních stereotypů 114
- Utváření učící se společnosti 109
- V**
- V první linii. Armádní generál Petr Pavel 138
- Válečný deník 1914–1918 39
- Válka jinými prostředky. Geoekonomika a státnictví 14
- Věk nerovnováhy. Klimatická změna, bezpečnost a cesty k národní resilienci 150
- Velikáni našich novin 82
- Vita Anskarii 39
- Vojáci, nebo podnikatelé? Ekonomické aktivity československých legií během anabáze v Rusku 22
- Vyhlažovací tábor Belzec 59
- Vývoj kodifikace české výslovnosti 65
- Výzdoba hudebních rukopisů Jana Táborského z Klokotské Hory 120
- Vzpomínky rolníka od poddanství do dnešních dní 83
- Z**
- Z Istanbulu až na konec světa. Osmanské cestopisy z přelomu 19. a 20. století 73
- Z mého života. Báseň i pravda 40
- Zápisky z pozdní doby 102
- Zapomenutý brněnský atentát 11
- Zkoumání etiky kultury holokaustu 60
- Znovuoobjevená vědecká revoluce 44
- Zoologie obratlovců 150
- Zrození Šlápějů aneb Demlova „bílá kniha“. Svazek 4. 97
- Ž**
- Život s Hitlerem. Liberální demokraté ve třetí říši 60

ZÁMECKÉ HOTELY A KONFERENCEČNÍ CENTRA AKADEMIE VĚD ČR

Château hotels and conference centers of Academy of Science of Czech Republic

Konference
Conferences

Svatby
Weddings

Gastronomické služby
Gastronomy services

Oslavy
Celebrations

Firemní akce
Events

Semináře
Seminars

Ubytování
Accommodation

KLUB ACADEMIA

**STAŇTE SE ČLEMEM KLUBU
A UŠETŘETE PŘI NÁKUPU KNIH AŽ 20 %**

PODMÍNKY A INFORMACE O ČLENSTVÍ V KLUBU ACADEMIA:

Členem Klubu Academia se může stát každý, kdo v Knihkupectví Academia uskuteční jednorázový nákup v hodnotě min. 1 000 Kč, předloží účtenku a zažádá o vydání členské karty.

Členská karta Klubu Academia poskytuje slevu 20 % na nákup knih z produkce Nakladatelství Academia a 10% slevu na knihy ostatních nakladatelů. Sleva se nevztahuje na časopisy s výjimkou Živy.

Členství v Klubu není časově omezené. Členská karta je přenosná a pro její vydání není potřeba uvádět osobní údaje. Slevy lze uplatnit pouze v Knihkupectví Academia, a to v Praze, Brně a Ostravě. Slevy nelze kombinovat a nelze je uplatnit na již zlevněné zboží.

Praha: Václavské nám. 34 | Národní 7 | Na Florenci 3
Brno: nám. Svobody 13 | Ostrava: Kulturně-literární centrum, Zámecká 2

www.academia.cz | www.eknihy.academia.cz

KODL

G A L E R I E

Národní 7, Praha 1 | www.galeriekodl.cz
tel.: +420 251 512 728, +420 602 327 669

**Galerie KODL je již osm let neúspěšnější
aukční síní v České republice.**

**Zaměřujeme se na prodej obrazů, kreseb
a plastik českého výtvarného umění
19. a 20. století.**

Těšíme se na Vaši návštěvu.

Václav Špála (1885–1946)
Pohled na Žofín a na Národní divadlo
od budovy SVU Mánes
olej na plátně, 1932, sign. PD, 81 × 100 cm
Dosažená cena: 8 000 000 Kč
Historicky nejvýše vydražené autorovo dílo

KODL – TRADICE OD ROKU 1885

zdarma

Knihkupectví Academia

Praha – Václavské nám. 34 / Národní 7 / Na Florenci 3

Brno – nám. Svobody 13

Ostrava – Kulturně-literární centrum, Zámecká 2

www.academia.cz

www.eknihy.academia.cz

www.vedakolemnas.cz

www.ivankraus.cz

www.ivanklima.cz

www.shakespeare-academia.cz

<http://ziva.avcr.cz>

www.twitter.com/NaklAcademia

Nakladatelství Academia na Google+

www.facebook.com/nakladatelstvi.academia

www.instagram.com/nakladatelstvi_academia

Středisko společných činností AV ČR, v. v. i.

ISBN 978-80-200-2972-0

